JAARVERSLAG 2020

Gemeente Ameland

Inhoudsopgave

1. KERNGEGEVENS 5

1.1 KERNGEGEVENS 7

2. JAARVERSLAG 9

2.1 PROGRAMMAVERANTWOORDING 11
Programma 1 Bestuur 13
Programma 2 Sociaal domein 19
Programma 3 Onderwijs 31
Programma 4 Fysieke leefomgeving 39
Programma 5 Toerisme en recreatie 55
Programma 6 Duurzame ontwikkeling 63
Programma 7 Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland 69
Overhead 73
Dekkingsmiddelen 75
2.2 PARAGRAFEN 83
2.2.1 Financiële positie 85
2.2.2 Lokale heffingen 87
2.2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 95
2.2.4 Grondbeleid 103
2.2.5 Onderhoud kapitaalgoederen 107
2.2.6 Financiering 111
2.2.7 Bedrijfsvoering 115
2.2.8 Verbonden partijen 119
2.2.9 Financiële gevolgen corona 131
2.2.10 Rechtmatigheid 137

3. JAARREKENING 137

3.1 BALANS 143
3.2 OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN 2020 147
3.3 TOELICHTINGEN BALANS EN PROGRAMMAREKENING 149
3.3.1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling 153
3.3.2 Toelichting balans 157
3.3.3 Toelichting programmarekening 167
3.4 OVERIGE TOELICHTINGEN 185
3.4.1 EMU-saldo 191
3.4.2 WNT-Verantwoording 193

4. OVERIGE GEGEVENS 195

4.1 BESTEMMING REKENINGSALDO 197
4.2 CONTROLEVERKLARING 199

5. BIJLAGEN 201

5.1 RECAPITULATIE PER TAAKVELD 203
5.2 OVERZICHT STRUCTURELE EN INCIDENTELE BATEN EN LASTEN 207
5.3 STAAT VAN ACTIVA 209
5.4 STAAT VAN RESERVES EN VOORZIENINGEN 227
5.5 STAAT VAN LANGLOPENDE GELDLENINGEN 243
5.6 STAAT VAN SALARISKOSTEN 247
5.7 SISA 249

1. Kerngegevens

1.1 Kerngegevens

Kerngegevens		
Sociale structuur	**31-dec-19**	**31-dec-20**
Aantal inwoners		
- Inwoners < 18 jaar	702	680
- Inwoners 18 - 64 jaar	2.143	2.180
- Inwoners > 64 jaar	828	887
Totaal	**3.673**	**3.747**
Aantal uitkeringsgerechtigden ingevolge		
- PW	5	5
- IOAW	3	2
- IOAZ	0	0
- BBZ	2	1
Totaal	**10**	**8**
Fysieke structuur		
Oppervlakte gemeente in ha.:		
- Binnenwater	78	78
- Buitenwater	20.864	20.864
- Land	5.908	5.908
Totaal	**26.850**	**26.850**
Financiële structuur (x € 1.000)		
- Saldo Exploitatierekening	899	1.055
- Opbrengst lokale heffingen	8.119	7.922
- Algemene uitkering gemeentefonds	7.456	8.531
- Boekwaarde vaste activa	34.215	37.178
- Investeringen	5.104	5.904
- Afschrijvingen	1.493	1.619
- Algemene reserve	2.500	4.166
- Resultaat	899	1.055
- Saldo reserves en voorzieningen (idem)	11.597	15.904
- Schuld langlopende geldleningen	18.669	17.200
- Mutatie liquide middelen in boekjaar	-560	290

2. Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

De jaarstukken zijn opgesteld met inachtneming van hetgeen is bepaald in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Daarbij wordt rekening gehouden met de inrichting van de begroting over 2020; de verantwoording sluit daarmee zoveel mogelijk aan bij de voornemens en plannen zoals vastgesteld in de begroting.

In dit hoofdstuk wordt een toelichting gegeven op hetgeen gerealiseerd is van de beleidsmatige voornemens van 2020. Verder wordt in dit hoofdstuk per programma een overzicht van de cijfers per activiteitengroep gegeven.

Een nadere toelichting op deze cijfers, gericht op opvallende verschillen tussen begroting 2020 en de werkelijke cijfers over dat jaar, wordt gegeven in paragraaf 3.3.3 Toelichting programmarekening.

Programma 1 Bestuur

Ameland staat voor duurzaam, ondernemend en sociaal.

In 2018 kreeg Ameland een geheel nieuw college van burgemeester en wethouders, en daarmee ook een nieuw coalitieakkoord. De nieuwe coalitiepartijen sloten in 2020 een nieuw coalitieakkoord gebaseerd op de bestaande raadsagenda, er vond een wisseling van wethouders plaats en er werd een nieuwe burgemeester geïnstalleerd. Het nieuwe akkoord geeft de hoofdlijnen weer van het voorgenomen beleid voor de raadsperiode 2018 – 2022.

De coalitie heeft vijf thema's geïdentificeerd als speerpunten van het beleid:

- Duurzaamheid;
- Economie en leefbaarheid;
- Ouderenzorg;
- Huisvesting;
- Bereikbaarheid van Ameland.

Samen willen we werken aan een aantrekkelijk en toegankelijk eiland, behoud van natuurwaarden, houdbare economische ontwikkeling en een vitale gemeenschap, waarbinnen jongeren en ouderen zich op hun plaats voelen.

Activiteitgroepen die bij dit programma horen

Bestuur

Bestuur

Wat willen we bereiken

Ameland is een zelfstandige en volwaardige gemeente, met een professionele organisatie en een betrokken, actiegericht bestuur. Behoud van een financieel gezonde positie is een vanzelfsprekendheid.

Toelichting

In ons handelen en ons beleid staat het belang van de Amelander gemeenschap centraal. Daarnaast is de bestuurlijke zelfstandigheid van het eiland een cruciaal uitgangspunt. Samenwerking met de andere Waddengemeenten, zowel nationaal als internationaal, is en blijft belangrijk. Ook zoeken we samenwerking met andere gemeenten of regio's wanneer dat effectief en/of efficiënt is.

Een kleine gemeente als Ameland biedt veel kwaliteit. Uit recent onderzoek blijkt dat kleine gemeenten vaak hoog scoren op belangrijke aspecten als leefbaarheid en sociale samenhang, zonder dat hier hoge kosten tegenover staan. Dat geldt ook voor Ameland. Onze inzet komt tot uitdrukking in de vijf beleidsthema's uit de raadsagenda 2018 – 2022, die tezamen de leefbaarheid op het eiland waarborgen: duurzaamheid, economie en leefbaarheid, ouderenzorg, huisvesting en bereikbaarheid. Uitgangspunt hierbij is: een leven lang op Ameland.

Wat gaan we daarvoor doen

- Het college en de raad bespreken periodiek de belangrijke dossiers;
- In Waddenverband werken we een nieuwe samenwerkingsstructuur verder uit, met als belangrijk doel een Waddenprogramma voor behoud en versterking van de leefbaarheid op de eilanden tot stand te brengen;
- We investeren blijvend in onze organisatie. Door opleiding en training van medewerkers blijft de organisatie voortdurend in ontwikkeling;
- De gemeente investeert in mensen. Door goed management, goede arbeidsvoorwaarden en inhoudelijk interessant werk is de gemeente een aantrekkelijk werkgever;
- De gemeente investeert in goed werkgeverschap. Door middel van een talentenpool, uitwisselingen met andere organisaties en gerichte arbeidsmarktbenadering positioneert Ameland zich als aantrekkelijk werkgever;
- Realiseren van een gemeenteloods voor opslag van houtsnippers, gemeentelijke materiaal en materieel met wasplaats op de gemeentewerf;
- Realiseren klimaatbeheersingsmaatregelen in het gemeentehuis.

Wat hebben we bereikt?

In 2020 verwelkomenden we kort na elkaar een nieuwe burgemeester en een nieuw college. Het jaar 2020 werd verder grotendeels beheerst door de uitbraak van corona. De (intelligente) lockdown, de elkaar opvolgende noodverordeningen en vervolgens de tijdelijke wet COVID-19 hebben veel aandacht gevraagd van het gemeentebestuur. Maatschappelijk heeft een en ander ook een grote impact gehad.

Samen met de andere Waddeneilanden is aandacht gevraagd voor de specifieke situatie van de (toeristische) eilanden in corona-tijd. Ook is verder gewerkt aan de opgaven uit de afgewezen Regio Deal door deze uit te werken in een Waddenprogramma conform speerpunt 9 uit de Waddenagenda 2050.

- Het college en de raad hebben periodiek de belangrijke dossiers besproken, waarbij vooral de woningbouwopgave en de ontwikkeling van ouderenzorg (Stelp 2.0) voorop stonden;
- In Waddenverband is na het afwijzen van de Regio Deal een Waddenprogramma uitgewerkt, de eilander colleges hebben input gegeven op een conceptversie en de raden zullen begin 2021 om hun wensen en bedenkingen worden gevraagd;
- We investeren blijvend in onze organisatie. In 2020 is door het management gestructureerd met alle medewerkers individueel de HR-cyclus doorlopen (plangesprek en beoordelingsgesprek). In 2021 zal dit een vervolg krijgen; vast onderwerp in deze gesprekken is persoonlijke ontwikkeling en de opleidingsbehoefte van de medewerker;
- De gemeente investeert in mensen: in 2020 is het opnieuw gelukt om bijna alle vacatures permanent in te vullen, deels met trainees. Een tweetal vacatures blijkt lastig invulbaar, daar wordt in 2021 een oplossing voor gezocht;
- De gemeente biedt goed opgeleide vakmensen een aanlokkelijk perspectief. In 2020 is speerpunt geweest om bestaande vacatures zo snel mogelijk in te vullen, om daarmee de tijdelijke inhuur zo veel mogelijk te beperken. Bijna alle functies konden in 2020 worden vervuld, slechts een tweetal functies stond en staat langere tijd open (adjunct directeur en beleidsmedewerker fysieke leefomgeving). De inhuur wordt vanaf 2020 op een andere manier berekend. Wanneer we op basis van de oude rekenmethode de jaarrekening van 2020 vergelijken met 2019, kunnen we hieruit opmaken dat de externe inhuur iets minder is dan vorig jaar. Deze nieuwe methode levert een ander beeld met een realistischer, hoger percentage.
- De gemeente investeert in goed werkgeverschap. In 2020 is met alle bestaande kandidaten uit de talentenpool een gesprek gevoerd. In 2021 zal op basis van die gesprekken een doorstart van dit instrument met de ondernemingsraad worden besproken;
- De gemeenteloods voor opslag van houtsnippers, gemeentelijk materiaal en materieel is gerealiseerd en inmiddels in gebruik genomen;
- Voor het realiseren van klimaatbeheersingsmaatregelen in het gemeentehuis is door de raad een kredietvoorstel aangenomen. De uitvoering zal starten in de eerste helft van 2021.

Wat heeft het gekost

Bestuur				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.001.00	Raad en raadscommissies	183.247	173.600	169.309
6.001.05	Burgemeester en wethouders	528.273	567.426	548.945
6.001.10	Ambtswoning burgemeester	12.532	12.455	3.145
6.001.15	Commissie Bezwaar	6.250	6.250	3.564
6.001.20	Samenwerkings- en belangenorganisaties	18.200	18.200	18.557
6.001.25	De Waddeneilanden	280.289	296.271	297.430
6.001.30	(Inter)nationale samenwerking	94.128	94.385	99.459
6.001.35	Griffie	107.909	116.572	134.574
6.001.40	Rekenkamer gemeenteraad	5.000	5.000	6.474
6.001.45	Programbegroting en jaarverslag	18.300	21.300	24.131
6.002.00	Burgerlijke stand	46.599	46.599	33.139
6.002.05	Bevolkingsadministratie	32.165	32.165	40.827
6.002.10	Rij- en reisdocumenten	22.677	22.677	19.530
6.002.15	Verkiezingen	1.000	1.000	375
6.530.05	Bijzondere subsidies: Ontwikkelingshulp, etc	5.500	5.500	5.716
6.540.15	Archiefbewaarplaatsen	18.720	18.720	19.593
Saldo		**1.380.789**	**1.438.120**	**1.424.768**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.001.10	Ambtswoning burgemeester	14.400	14.400	14.972
6.001.25	De Waddeneilanden	45.200	45.200	99.282
6.001.30	(Inter)nationale samenwerking	105.000	112.000	112.200
6.002.05	Bevolkingsadministratie	0	0	210
Saldo		**164.600**	**171.600**	**226.664**
Resultaat Bestuur		**-1.216.189**	**-1.266.520**	**-1.198.105**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Bestuur			
		Begroot primitief	Werkelijk
Formatie	FTE per 1.000 inwoners	21,17	22,14
Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	21,17	20,85
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	2.259	2.189
Externe inhuur*	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	19,06%	18,43%
Overhead	% van totale lasten	20,39%	19,42%

*De externe inhuur bestaat uit 3 onderdelen:

- Personeel derden : Dit betreft personeel dat wordt ingehuurd in verband met openstaande vacatures.
- Externe deskundigen : Dit betreft taxateurs, fiscale adviseurs, buurtsportcoaches, welstandscommissie, TOZO-uitvoering, projectleider duurzaamheid, projectleider woningbouw, projectleider van de Stelp, de huisadvocaat en dergelijke.
- Externe deskundigen sociaal domein : Dit betreft onder meer de inzet van het Gebiedsteam, een bijdrage aan de Veiligheidsregio voor de jeugdgezondheidszorg en het advies/opstellen van de Toekomstvisie Welzijnswerk.

De berekening van de werkelijke cijfers, zoals opgenomen in deze jaarrekening, is als volgt:

Personeel derden	€307.781
Externe deskundigen	€661.809
Externe deskundigen sociaal domein	€182.866
Totaal inhuur	**€1.152.456**
Totale loonsom personeel binnen- en buitendienst	**€5.101.480**
Totale loonsom + totale inhuur	**€6.253.936**
	€1.152.456 / €6.253.936 = 18,43%.

Programma 2 Sociaal domein

Iedereen doet mee.

De rijksoverheid droeg per 1 januari 2015 een aantal sociale taken over aan gemeenten. Het uitgangspunt hierbij is dat gemeenten dichter bij hun inwoners staan en het beste kunnen zorgen dat ze snel de juiste hulp krijgen bij zorg en ondersteuningsvragen. Gemeente Ameland is daarmee verantwoordelijk voor het beleid en de uitvoering van de Participatiewet, de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet. De gemeente wil deze taken zo doeltreffend mogelijk uitvoeren en zorgen voor meer samenhang en maatwerk in het aanbod van zorg en ondersteuning voor de inwoners.

Activiteitgroepen die bij dit programma horen

- Algemene voorzieningen
- Maatschappelijke Ondersteuning
- Jeugdhulp
- Participatie

Algemene voorzieningen

Wat willen we bereiken

Maatschappelijke deelname, zelfredzaamheid en participatie van de inwoners van Ameland.

Toelichting

De gemeente wil bevorderen dat inwoners gezond leven, zich ontwikkelen, sporten en bewegen, zich ontspannen, vermaken en sociale contacten hebben. De gemeente stelt hiervoor algemene voorzieningen beschikbaar waar alle inwoners laagdrempelig gebruik van kunnen maken, zoals sportvoorzieningen, bibliotheek, dorpshuizen, etc..

Wat gaan we daarvoor doen

- Uitwerken realisatieplan ouderenhuisvesting (kern + 1e schil) en onderzoeken van de mogelijkheden voor ontschotting in financiering en samenwerking in de uitvoering van de zorg;
- Subsidiëren en huisvesten van verenigingen, stichtingen en instellingen gericht op ontwikkeling, zelfredzaamheid en participatie, zoals welzijnswerk, peuteropvang, dorpshuizen, bibliotheekvoorziening, sportvoorzieningen en maatschappelijk werk;
- Opzet van een lokaal sportakkoord, in overleg met sport- en beweegaanbieders;
- Zorgdragen voor de basis openbare gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg, inclusief lokale speerpunten via de inzet van een aanvullend pakket;
- Inzetten van combinatiefunctionarissen sport en bewegen;
- Uitvoeren van het plan ‘Jongeren Op Gezond Gewicht’ (JOGG);
- Professionaliseren van het Welzijnswerk, combineren en versterken maatschappelijke voorzieningen;
- Onderzoek naar de mogelijkheden voor een algemene voorziening dagbesteding (Wmo);
- Uitvoeren actiepunten Notitie Integraal Jeugdbeleid Ameland;
- Actualiseren van de visie op gebiedsgericht werken;
- Actualiseren van de Kadernota Sociaal Domein;
- Afronden van het Pasana dossier;
- Opstellen beleidsplan voor integrale schuldhulpverlening.

Wat hebben we bereikt

- Voor de voortgang in het proces ouderenhuisvesting is een voorstel voor het starten van de 'ontwerpfase' uitgewerkt. De raad heeft hiervoor een voorbereidingskrediet beschikbaar gesteld van € 875.000,-. Aan de ontwerpfase wordt in 2021 verder gewerkt;
- In 2020 zijn subsidies verleend ter ondersteuning van de activiteiten van 18 Amelander muziek- en sportverenigingen. Daarnaast hebben 14 professionele organisaties een subsidie ontvangen voor het organiseren van algemene voorzieningen zoals bibliotheekvoorzieningen, muziekonderwijs, welzijnswerk, peuteropvang en slachtofferhulp. Hoewel de diverse organisaties niet alle activiteiten in het geheel hebben kunnen uitvoeren in 2020, vanwege de coronamaatregelen, zijn de subsidies toch geheel of gedeeltelijk verleend, om zo continuïteit te waarborgen en gemaakte kosten en verminderde opbrengsten op te kunnen vangen;
- In overleg met de lokale sportverenigingen, sportaanbieders en buurtsportcoaches is het lokaal Sportakkoord opgesteld. Hierbij zijn drie hoofdambities geformuleerd:
  - Het verbeteren van motorische vaardigheden van kinderen;
  - het optimaal inzetten van sportlocaties en beweegplekken in openbare ruimte;
  - het stimuleren van sportaanbieders ten behoeve van gezonde leefstijlen en een stevig vrijwilligersbeleid.

  Het streven is om vanaf 2021 via een aantal werkgroepen het sportakkoord nader uit te werken;
- Conform het basispakket algemene en openbare gezondheidszorg en het aanvullende pakket met lokale speerpunten jeugdgezondheidszorg zijn acties ingezet en uitgevoerd. Voor de aanpak en bestrijding van de coronapandemie heeft de GGD heel veel aanvullende tijd en acties ingezet in 2020.;
- De buurtsportcoaches hebben in samenwerking met maatschappelijke organisaties en bepaalde doelgroepen verschillende activiteiten georganiseerd en uitgevoerd;
- De activiteiten uit het uitvoeringplan 'JOGG Ameland' zijn zo veel en goed mogelijk volgens planning uitgevoerd. Het accent lag daarbij in 2020 op 'gratis bewegen' en 'gezond eten'. Wegens de coronamaatregelen zijn sommige activiteiten op een andere manier uitgevoerd of afgelast. Er zijn echter ook meerde nieuwe activiteiten georganiseerd voor kinderen, jongeren en andere inwoners, zoals online danslessen, diverse buiten-speelactiviteiten of gezamenlijk wandelen in de buitenlucht;
- In overleg met de samenwerkende organisaties in het welzijnswerk is de visie Toekomstbestendig Welzijnswerk Ameland opgesteld. In 2021 zal de visie worden aangeboden aan de raad;
- Het onderzoek naar de mogelijkheden voor een algemene voorziening dagbesteding (Wmo) heeft in 2020 nog niet kunnen plaatsvinden. Het streven is om dit onderzoek in 2021 alsnog uit te voeren;
- De beleidsnotitie Schuldhulpverlening is in januari 2020 door de raad vastgesteld.
- In 2020 is gestart met de actualisering van de visie Gebiedsgericht werken. Het streven is om dit in 2021 af te ronden;

- Samen met de gemeenten Noardeast Fryslân, Dantumadiel en Schiermonnikoog is een start gemaakt met het actualiseren van de Kadernota Sociaal Domein.
  Door de coronamaatregelen is het proces vertraagd. Het streven is om deze actualisatie in het derde kwartaal van 2021 gereed te hebben;
- Diverse actiepunten uit de notitie Jeugdbeleid zijn gestart of in uitvoering genomen. Het gaat hierbij om onder andere het onderzoek naar het samenwerken van de scholen primair onderwijs op West-Ameland en de implementatie van het plan voorschoolse educatie peuteropvang;
- Rondom het faillissement van Pasana Zorggroep zijn de zaken nog niet afgerond. Onder meer een geschil met curatoren leidt tot vertraging van de afhandeling. Een notitie hierover zal voor een bindend advies worden voorgelegd aan een specialistisch en onafhankelijk adviseur.

Wat heeft het gekost

Algemene voorzieningen				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.430.45	Peuterspeelzalen	66.360	131.360	71.049
6.510.00	Sportverenigingen	11.614	10.614	11.915
6.510.10	Buurtsportcoaches	65.000	85.000	75.360
6.510.15	Regeling sportakkoord	0	0	28.150
6.520.00	Accommodaties sport	226.793	244.628	215.132
6.520.10	Groene sportvelden en terreinen	116.029	143.135	140.613
6.530.10	Vormings- en ontwikkelingswerk	500	500	250
6.560.00	Bibliotheekvoorziening	124.000	131.840	131.840
6.560.05	Lokale omroep	463	463	278
6.610.00	Samenkracht en burgerparticipatie	143.078	158.078	186.326
6.610.15	Sociaal-cultureel werk	324.257	352.715	368.688
6.610.20	Buurt- en Clubhuizen	14.962	14.958	32.568
6.610.25	Jeugdbeleid	20.000	20.000	10.541
6.610.40	Mantelzorg / vrijwilligersbeleid	20.000	20.000	19.840
6.610.45	WMO overig	8.400	8.400	8.400
6.620.00	Wijkteams	49.057	49.057	40.749
6.620.05	Algemeen maatschappelijk werk	59.000	62.532	63.598
Saldo		**1.249.513**	**1.433.280**	**1.405.296**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.430.45	Peuterspeelzalen	0	65.000	42.550
6.510.00	Sportverenigingen	0	0	1.210
6.510.10	Buurtsportcoaches	10.000	15.000	14.288
6.510.15	Regeling sportakkoord	0	0	25.000
6.520.00	Accommodaties sport	0	0	26.247
6.610.15	Sociaal-cultureel werk	1.900	4.100	4.195
Saldo		**11.900**	**84.100**	**113.489**

Resultaat Algemene voorzieningen	**-1.237.613**	**-1.349.180**	**-1.291.806**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Wat willen we bereiken

Inwoners van Ameland kunnen zo lang mogelijk zelfstandig wonen en deelnemen aan de samenleving.

Toelichting

Door maatschappelijke ontwikkelingen blijven mensen langer zelfstandig wonen en deelnemen aan sociale activiteiten. Wanneer mensen in hun dagelijks functioneren problemen ervaren, biedt de gemeente via de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) hulp in de vorm van bijvoorbeeld woningaanpassingen, hulpmiddelen, vervoersvoorzieningen begeleiding en huishoudelijk hulp. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is zelfredzaamheid, de toepassing van het eigen netwerk en het gebruik van algemene voorzieningen.

Wat gaan we daarvoor doen

- Bieden van maatwerkvoorzieningen;
- Implementeren rijksbeleid eigen bijdragen Wmo;
- Uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek;
- Inventariseren van de zorgbehoefte voor begeleid wonen.

Wat hebben we bereikt

- In 2020 zijn op basis van door het Gebiedsteam opgestelde ondersteuningsplannen diverse maatwerkvoorzieningen (114) verstrekt. Dit betreft hulp bij het huishouden, begeleiding, dagbesteding, verstrekken van hulpmiddelen, woningaanpassingen en collectief vervoer;
- Op basis van landelijke afspraken tussen het kabinet en de VNG hebben in 2020 betalingen plaatsgevonden aan een gecontracteerde zorgaanbieder als ‘omzetgarantie in verband met corona‘. Het gaat hierbij om ruim € 20.000,-;
- De eigenbijdrage-systematiek van het Rijk voor het gebruik en de inzet van individuele Wmo-voorzieningen is in samenwerking met het Centraal Administratiekantoor geïmplementeerd en in uitvoering genomen in 2020;
- Er is een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder Wmo-cliënten. De respons was 47% en de resultaten over de kwaliteit van de hulp zijn positief;
- De gemeente is in 2020 een onderzoek gestart naar de behoefte voor voorzieningen voor (begeleid) wonen, werken en eventuele dagbesteding op het eiland. Het is de verwachting dat dit onderzoek in de loop van 2021 wordt afgerond.

Wat heeft het gekost

Maatschappelijke Ondersteuning				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.620.10	Eerstelijns WMO en Jeugd	89.700	110.000	97.185
6.660.00	Maatwerkvoorzieningen (WMO) - materieel	50.733	50.733	7.758
6.660.05	Maatwerkvoorzieningen	125.000	125.000	151.812
6.671.00	Maatwerk dienstverlening 18+ (WMO)	17.586	17.586	66.521
6.671.05	Persoonsgebonden budget WMO	32.500	42.500	42.464
6.671.15	Huishoudelijke hulp	260.000	260.000	272.331
6.671.20	Vervoer	60.000	60.000	51.557
6.671.25	Begeleiding en dagbesteding	155.000	155.000	157.515
6.681.00	Opvang en beschermd wonen	59.851	59.851	30.778
6.710.00	Openbare gezondheidszorg	42.231	46.231	45.262
6.710.10	CJG onderdeel Jeugdgezondheidszorg	119.882	119.882	121.542
Saldo		**1.012.483**	**1.046.783**	**1.044.724**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.660.10	Diverse eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen WMO	15.000	15.000	19.452
Saldo		**15.000**	**15.000**	**19.452**

Resultaat Maatschappelijke Ondersteuning	**-997.483**	**-1.031.783**	**-1.025.272**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Algemene voorzieningen			
		Ameland	**Terschelling**
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	1,0%	n.b.
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	29,8	36
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO()	Aantal per 1.000 inwoners	43	29

Jeugdhulp

Wat willen we bereiken

Jongeren op Ameland groeien veilig en gezond op tot volwassenen.

Toelichting

Voor het opgroeien en ontwikkelen van jongeren is een sterke samenleving nodig. De opvoeding vindt plaats binnen de gezinnen, het onderwijs en in de buurt. Wanneer er door omstandigheden geen sprake is van een gezonde en veilige ontwikkeling, kan basishulp worden geboden via huisarts of het gebiedsteam. Wanneer deze lichte ondersteuning niet volstaat, wordt gespecialiseerde jeugdhulp ingezet.

Wat gaan we daarvoor doen

- Bieden van individuele voorzieningen;
- Uitwerken plan preventie, toezicht en handhaving vermindering alcohol en drugsgebruik jongeren;
- Uitvoeren van een klanttevredenheidsonderzoek;
- Uitvoeren van het Fries Actieplan Zorg voor Jeugd.

Wat hebben we bereikt

- Er zijn diverse individuele voorzieningen voor specialistische jeugdhulp (51) ingezet in 2020. Deze inzet is gebaseerd op ondersteuningsplannen die zijn opgesteld door het Gebiedsteam in overleg met ouders en/of jeugdigen;
- Op basis van landelijke afspraken tussen het kabinet en de VNG hebben in 2020 betalingen plaatsgevonden aan een gecontracteerde zorgaanbieder als ‘omzetgarantie in verband met corona‘. Het gaat hierbij om ongeveer € 1.300,-;
- Er is een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd onder jeugdigen en ouders over de ontvangen jeugdhulp. De respons was slechts 13%, maar de resultaten zijn positief;
- Door de coronamaatregelen is de uitwerking van het plan preventie, toezicht en handhaving vermindering alcohol en drugsgebruik jongeren geparkeerd. Het streven is dit in 2021 weer op te pakken;

- Er is Friesland breed gewerkt aan de 4 programmalijnen van het 'Actieplan zorg voor jeugd'. Via de programmalijn 'Leren van casussen' is een leernetwerk voor zorgprofessionals opgezet. Bij de programmalijn 'Sterker samenwerken' is één integraal ondersteuningsplan ontwikkeld. Het analyseren van de toepassing van Jeugdhulp binnen de basisscholen en de opzet van een plan voor het verhogen van Taalvaardigheid op de basisscholen waren de speerpunten van de programmalijn 'Onderwijs & Zorg'. Via de programmalijn 'Kind in beeld bij echtscheiding' is onder andere met het Gebiedsteam Ameland een plan uitgewerkt met de volgende speerpunten:
  - het ondersteunen van kinderen, ouders en professionals bij het voorkomen van problemen en het vinden van de juiste informatie;
  - het ontwikkelen van vaardigheden van professionals bij het begeleiden van scheidingsproblematiek.

Wat heeft het gekost

Jeugdhulp				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.672.00	Maatwerkvoorziening 18- (Jeugd)	29.851	29.851	13.013
6.672.05	Persoonsgebonden budget Jeugd	35.000	26.000	23.025
6.672.10	Individuele voorzieningen jeugd	353.000	340.000	474.878
6.682.00	Veiligheid, jeugdrecl.en opvang	32.314	32.314	39.519
Saldo		**450.165**	**428.165**	**550.436**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
Saldo		**0**	**0**	**0**

Resultaat Jeugdhulp	**-450.165**	**-428.165**	**-550.436**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Jeugdhulp			
		Ameland	**Terschelling**
Jongeren met een delict voor de rechter()	% 12 t/m 21 jarigen	0	1,0%
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	5,7%	8,5%
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	1,4%	n.b.
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	n.b.	n.b.

Participatie

Wat willen we bereiken

Mensen nemen naar hun mogelijkheden deel aan het arbeidsproces.

Toelichting

Wanneer mensen niet zelfstandig in staat zijn om het wettelijk minimumloon te verdienen, biedt de gemeente via de Participatiewet ondersteuning. Bij voorkeur wordt getracht om mensen regulier werk te bieden. Wanneer dit niet lukt, worden extra instrumenten zoals loonkostensubsidie, garantiebanen en beschut werk ingezet.

Als mensen niet via werk in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien wordt (tijdelijk) een uitkering verstrekt. Wanneer iemand langdurig moet rondkomen van een laag inkomen, zoals een bijstandsuitkering of alleen AOW, dan kan het zijn dat hij of zij onvoldoende middelen heeft voor noodzakelijke zaken. In dat geval wordt financiële steun geboden in de vorm van bijvoorbeeld bijzondere bijstand of kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Ter voorkoming van en begeleiding bij financiële problemen wordt financieel advies gegeven.

Wat gaan we daarvoor doen

- Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleiden naar werk;
- Bieden van vangnetvoorzieningen;
- Binnen de eigen gemeentelijke organisatie de Wsw uitvoeren;
- Uitvoeren minimaregelingen;
- Inzetten Ping-loket en Kredietbank ter voorkoming van en ondersteuning bij schulden.

Wat hebben we bereikt

- Als gevolg van corona is de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers (TOZO-regeling) geïmplementeerd en uitgevoerd via het Bureau Zelfstandigen Friesland;
- Er heeft frequent overleg plaatsgevonden met inwoners en diverse werkgevers over het begeleiden van deze inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt. Een aantal inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt is, deels in combinatie met een loonkostensubsidie, begeleid naar werk. Het aantal verstrekte uitkeringen in het kader van de Participatiewet is op Ameland relatief laag (8 uitkeringen gemiddeld);
- De organisatie van de Wsw is door de gemeentelijke organisatie zelf uitgevoerd. Hierbij werken een aantal Wsw-ers met begeleiding in de buitendienst en bij andere organisaties, waaronder de STAM;

- Er heeft maandelijks zitting plaatsgevonden van het PING-loket in het gemeentehuis; tevens heeft soms overleg plaatsgevonden bij inwoners thuis. Er zijn ongeveer 20 huishoudens financieel begeleid in 2020, met als doel het voorkomen van geldproblemen, of om te begeleiden bij geldproblemen;
- Er zijn aan meerdere inwoners uitkeringen of financiële tegemoetkomingen verstrekt, en kwijtscheldingen verleend.

Wat heeft het gekost

Participatie				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.630.00	Inkomensvoorzieningen	28.281	28.281	74.973
6.630.10	Inkomensvoorziening participatiewet	125.000	110.000	97.312
6.630.20	Besluit bijstand zelfstandigen	0	0	7.817
6.630.25	Loonkostensubsidies op grond van participatiewet	70.000	85.000	94.150
6.630.30	Bijzondere bijstand	6.000	6.000	6.315
6.630.35	Gemeentelijk minimabeleid	15.000	15.000	1.044
6.630.40	Overige voorzieningen	5.000	5.000	880.360
6.630.60	Kwijtschelding reinigingsrechten en rioolrechten	1.800	3.200	3.011
6.640.00	Begeleide participatie	10.644	10.644	8.555
6.640.05	Sociale werkvoorziening	308.723	285.870	292.530
6.650.00	Arbeidsparticipatie	15.272	15.272	18.020
6.650.10	Participatiebudget	8.000	8.000	2.315
6.671.10	Schuldhulpverlening	12.000	12.000	11.027
Saldo		**605.720**	**584.267**	**1.497.428**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.630.10	Inkomensvoorziening participatiewet	160.000	160.000	209.674
6.630.20	Besluit bijstand zelfstandigen	0	0	500
6.630.40	Overige voorzieningen	0	0	919.657
Saldo		**160.000**	**160.000**	**1.129.831**
Resultaat Participatie		**-445.720**	**-424.267**	**-367.597**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Participatie			
		Ameland	**Terschelling**
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 – 74 jaar	810,7	684,6
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	70,1%	68,7%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	0,0%	0,0%
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 – 64 jaar	44	31,4

Programma 3 Onderwijs

De Amelander jeugd kennis en vaardigheden aanreiken en laten vergaren om zich te ontwikkelen en voor te bereiden op hun deelname aan de samenleving.

De gemeente wil alle leerlingen op het eiland onderwijs aan kunnen bieden, afgestemd op hun niveau. Dit geldt zowel voor het primair als het voortgezet onderwijs. Het voortgezet onderwijs wordt op vmbo-niveau aangeboden. De eerste drie leerjaren kunnen ook op havo niveau worden gevolgd.

Activiteitgroepen die bij dit programma horen

- Openbaar primair en voortgezet onderwijs
- Lokaal onderwijsbeleid

Wat willen we bereiken

Bieden van administratieve en beleidsmatige ondersteuning aan het openbaar primair en voortgezet onderwijs op Ameland.

Toelichting

De kwaliteit van het onderwijs heeft grote invloed op de toekomst van onze jeugd. De verantwoordelijkheid daarvoor ligt op basis van de wettelijke taak bij de schoolbesturen, de ouders, de leerlingen, de onderwijsinspectie en de minister van Onderwijs. Het college wil de scholen en het bestuur faciliteren en versterken waar dat effect heeft.

Wat gaan we daarvoor doen

- Administratieve en beleidsmatige ondersteuning bieden aan de directie en de bestuurscommissie voor het openbaar primair onderwijs en de directie van het voortgezet onderwijs;
- Administratie voeren van het openbaar primair en voortgezet onderwijs.

Wat hebben we bereikt

Openbaar primair onderwijs

- De openbare scholen voor primair onderwijs “de Schakel” en ‘’’t Ienster’’ hadden op 1 oktober 2020 respectievelijk 45 en 32 leerlingen. Dat is ruim boven de voor de gemeente vastgestelde opheffingsnorm van 23 leerlingen per school. Het totaal aantal leerlingen is echter 14 minder dan op 1 oktober 2019. De verwachting is dat de aantallen nog wat zullen dalen de komende jaren;
- Het openbaar primair onderwijs heeft het jaar 2020 financieel met een voorlopig positief saldo afgesloten van € 61.644. Hierdoor is de financiële positie verder verbeterd. Dit positieve saldo komt mede door de bekostiging van het rijk die in 2020 nog gebaseerd was op de hogere leerlingenaantallen van 2019. Alle financiële kengetallen voldoen aan de eisen van het ministerie van OCW;
- Door een ingestelde werkgroep, met vertegenwoordigers uit alle geledingen, is een actuele, beleidsrijke en voorlopig sluitende meerjarenbegroting 2021-2024 ontwikkeld. Deze wordt in 2021 ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad;
- Naar aanleiding van het inspectiebezoek in 2019 zijn de benoemde verbeterpunten met betrekking tot de inhoud van het bestuursverslag en het intern toezicht opgepakt. De nodige voorbereidingen zijn getroffen en in het bestuursverslag van 2020 zullen de aanvullingen worden meegenomen. Het intern toezicht zal door de gemeenteraad vanaf 2021 nadrukkelijker dan voorheen worden opgepakt;
- In 2020 is een nieuwe directeur geworven, die bij aanvang van het schooljaar 2020-2021 met zijn werkzaamheden is gestart;
- Er is een openstaande vacature binnen de bestuurscommissie OPO Ameland definitief ingevuld, waardoor de bestuurscommissie weer volledig bezet is;

Openbaar voortgezet onderwijs

- De Burgemeester Walda Scholengemeenschap had op 1 oktober 2020 168 leerlingen. Dit aantal is vrijwel gelijk aan 2019 (170);
- In 2020 is een nieuwe en beleidsrijke begroting voor de periode van 2021-2025 vastgesteld. De financiële positie van de school is goed. De komende jaren zal de begroting wèl een licht nadelig resultaat laten zien;
- Eind 2020 is geconstateerd dat de school een mogelijk bovenmatig eigen vermogen heeft van ruim € 180.000 op grond van het berekeningsmodel dat daarvoor door het ministerie van OCW beschikbaar is gesteld. Met de verwachte, licht nadelige jaarlijkse exploitatiesaldi, zal het eigen vermogen echter weer onder de maximale grens komen;
- Het jaar 2020 is met een voorlopig negatief financieel resultaat van € 51.087 afgesloten;
- Net als voor het openbaar primair onderwijs, zal ook voor het voortgezet onderwijs intern toezicht door de gemeenteraad conform de wet – en regelgeving meer nadrukkelijk worden opgepakt;
- De samenwerking met het beroepsonderwijs is aandachtspunt van beleid van de school. Ook in de samenwerking met de andere Friese Waddeneilanden lopen er diverse activiteiten en initiatieven op dit vlak. Een voorbeeld hiervan is de samenwerking in het kader van de Ameland Academy die straks weer in de BWS vorm gegeven zal worden;
- Net als in voorafgaande jaren, zijn de onderwijskundige resultaten goed. In 2020 was er door de corona uitbraak geen eindexamen, maar ook dit jaar zijn alle leerlingen geslaagd. Over de doorstroom cijfers naar havo en vwo zijn partijen tevreden. De meeste van de leerlingen die deze overstap maken, ronden hun opleiding af op het Hoger Beroeps Onderwijs of de Universiteit;

Wat heeft het gekost

Openbaar primair en voortgezet onderwijs				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.410.00	Exploitatie basisonderwijs	980.735	980.735	1.024.890
6.410.05	Gemeentelijke ondersteuning openbaar basisonderwijs	52.808	55.808	45.619
6.410.10	Gemeentelijke ondersteuning bijzonder basisonderwijs	12.100	12.100	13.924
6.430.00	Exploitatie voortgezet onderwijs	1.949.730	1.949.730	2.102.080
6.430.05	Gemeentelijke ondersteuning voortgezet onderwijs	24.066	24.066	22.235
Saldo		**3.019.438**	**3.022.438**	**3.208.749**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.410.00	Exploitatie basisonderwijs	980.735	980.735	1.024.890
6.410.05	Gemeentelijke ondersteuning openbaar basisonderwijs	10.385	11.000	11.636
6.430.00	Exploitatie voortgezet onderwijs	1.949.730	1.949.730	2.102.080
6.430.05	Gemeentelijke ondersteuning voortgezet onderwijs	10.385	11.000	11.636
Saldo		**2.951.235**	**2.952.465**	**3.150.242**

Resultaat Openbaar primair en voortgezet onderwijs	**-68.203**	**-69.973**	**-58.506**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Lokaal onderwijsbeleid

Wat willen we bereiken

De eilander jeugd mogelijkheden bieden zich te ontwikkelen tot zelfstandige burgers, zodat ze in sociaaleconomisch en maatschappelijk opzicht op een goede wijze in onze samenleving kunnen functioneren.

Toelichting

De meeste jongeren vinden hun weg in het onderwijs. Sommige jongeren hebben daar echter moeite mee. Met lokaal beleid wil de gemeente hen ondersteunen en faciliteren met als doel schooluitval zoveel mogelijk te voorkomen. Als leerlingen zijn aangewezen op speciaal onderwijs, aan de vaste wal, stellen we middelen beschikbaar voor het vervoer. Uitwonende studerenden kunnen, in aanvulling op het rijksbeleid en naar draagkracht, op financiële ondersteuning rekenen voor de meerkosten van het uitwonend zijn.
Als lokale overheid hebben we de taak om vorm en inhoud te geven aan de wettelijke taken, zoals onderwijshuisvesting en leerplicht en daarnaast voeren we gericht beleid op onderdelen, zoals schoolbegeleiding en dyslexiezorg.

Wat gaan we daarvoor doen

- Preventieve uitvoering leerplicht;
- Stimuleren van de samenwerking tussen besturen en directies van de scholen voor primair onderwijs;
- Uitvoeren verordening leerlingenvervoer;
- Uitvoeren diverse financiële regelingen voor uitwonende studerenden;
- Uitvoeren educatieve agenda;
- Uitvoeren regionaal plan vroegtijdige schoolverlaters;
- Verdubbelen rijksbudget voor schoolbegeleiding;
- Ondersteunen en adviseren schoolbesturen en gemeenten van andere Waddeneilanden;
- Bieden van administratieve en beleidsmatige ondersteuning aan de Samenwerkende waddenscholen primair onderwijs (Swap) en Wad Voortgezet onderwijs (Wad VO).

Wat hebben we bereikt

- Naast dat we in 2020 uitvoering hebben gegeven aan alle wettelijke taken als het gaat om leerplicht en voortijdig schoolverlaten, hebben wij gewerkt aan een actualisering van de documenten op dit gebied in samenhang met de samenwerkingsafspraken in de RMC regio (regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig school verlaten) Friesland Noord. Die documenten zullen in 2021 worden vastgesteld, waardoor we weer over een actueel beleidskader beschikken;
- In 2020 is een draagvlakonderzoek uitgevoerd naar de toekomst van het primair onderwijs op West Ameland. Het draagvlakonderzoek is uitgevoerd en de resultaten zijn gepresenteerd. De schoolbesturen zullen in het eerste kwartaal van 2021 individueel en zo mogelijk gezamenlijk een standpunt innemen over het vervolg;
- In de periode augustus tot en met oktober is door de inspectie de kwaliteit van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) in de gemeente voor de eerste keer onderzocht en beoordeeld. Dit heeft geleid tot de conclusie dat VVE nog kan groeien. Er is een rapport vastgesteld met een herstelopdracht en aanbevelingen. In het najaar zijn voorbereidingen getroffen en afspraken met partijen gemaakt om de tekortkomingen op te heffen. De tekortkomingen zijn vooral formeel van aard en zullen in 2021 worden hersteld;
- In 2020 is een aanbestedingstraject gevolgd voor het leerlingenvervoer op het traject Nes-Holwerd v.v. Die procedure heeft niet tot gunning geleid, waardoor de leerlingen sinds het schooljaar 2020-2021 gebruik maken van de sneldienst. Daarnaast is er een nieuwe doelgroep toegevoegd aan de verordening leerlingenvervoer door de raad. De leerlingen die dagelijks naar 4 en 5 HAVO, of 4, 5 en 6 VWO gaan kunnen nu ook voor de sneldienst een gedeeltelijke vergoeding van de kosten krijgen, afhankelijk van het inkomen van de ouders. Het proces van aanvragen alsmede de afhandeling ervan gebeurt digitaal;
- Na de evaluatie van de dienstverleningsovereenkomst lokaal onderwijs beleid 2018-2020 is er een nieuwe dienstverleningsovereenkomst 2021- 2024 opgesteld en door alle deelnemers ondertekend. Dat betekent dat de gemeente Ameland ook de komende jaren verschillende werkzaamheden op het gebied van lokaal onderwijs beleid voor de andere Friese Waddeneilanden gaat verrichten;
- De in 2019 op eilandniveau ingerichte plus klas (op OBS de Schakel), is na een evaluatie gecontinueerd voor de periode tot 1 augustus 2021. In de loop van 2021 zal een evaluatie worden opgesteld, met waarschijnlijk een projectplan voor de continuering na deze einddatum;
- Op basis van de ervaringen bij de uitvoering van het aanvullende beleid op het gebied van dyslexie is in 2020, samen met de werkgroep dyslexie, een analyse gemaakt van de voor- en nadelen van de bestaande werkwijze. Naar aanleiding hiervan zal in 2021 een wijziging in de constructie worden voorgesteld.

Wat heeft het gekost

Lokaal onderwijsbeleid				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.420.00	Onderwijshuisvesting openbaar basisonderwijs Hollum	27.096	25.775	25.189
6.420.05	Onderwijshuisvesting openbaar basisonderwijs Ballum	26.316	24.705	19.053
6.420.10	Onderwijshuisvesting bijzonder basisonderwijs Hollum	14.332	13.630	12.107
6.420.15	Onderwijshuisvesting bijzonder basisonderwijs Nes	43.883	45.001	43.183
6.420.20	Onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs	257.612	240.882	249.160
6.430.10	Onderwijsbegeleiding	42.900	68.050	60.604
6.430.15	Samenwerking Waddenscholen Primair onderwijs	14.115	14.115	1.728
6.430.20	Wad VO	0	0	896
6.430.25	Toelage uitwonende studerenden	21.500	19.000	24.028
6.430.30	Overige voorzieningen t.b.v. onderwijs	104.500	61.500	58.928
6.430.35	Volwasseneneducatie	0	0	191
Saldo		**552.255**	**512.659**	**495.067**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.420.20	Onderwijshuisvesting voortgezet onderwijs	29.800	34.800	35.608
6.430.10	Onderwijsbegeleiding	17.600	18.800	19.565
6.430.15	Samenwerking Waddenscholen Primair onderwijs	2.500	2.500	1.844
6.430.20	Wad VO	0	0	956
6.430.30	Overige voorzieningen t.b.v. onderwijs	10.400	3.400	-132
Saldo		**60.300**	**59.500**	**57.841**

Resultaat Lokaal onderwijsbeleid	**-491.955**	**-453.159**	**-437.225**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Lokaal onderwijsbeleid			
		Ameland	**Terschelling**
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen 5 – 18 jaar	0,0	n.b.
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen 5 – 18 jaar	13	11
Vroegtijdig schoolverlaters totaal (VO + MBO)	% dat zonder startkwalificatie het onderwijs verlaat	0,0%	0,0%

Programma 4 Fysieke leefomgeving

Ameland in fysiek opzicht netjes, schoon, heel en veilig houden.

Op Ameland is het goed wonen, werken en recreëren. Met inachtneming van de belangen van onze burgers en gasten wil gemeente Ameland de bijzondere leefomgeving in stand houden.

Activiteitgroepen die bij dit programma horen

- Infrastructuur
- Openbare ruimte
- Natuur en milieu
- Bouwen en wonen
- Openbare orde en veiligheid

Infrastructuur

Wat willen we bereiken

We willen goede verbindingen op het eiland. Voor de gemeentelijke infrastructuur op het eiland streven we naar een behoud van het hoge kwaliteitsniveau.

Toelichting

Gemeente Ameland is als eigenaar of (mede)beheerder, verantwoordelijk voor de kwaliteit en staat van onderhoud van de infrastructurele voorzieningen, zoals wegen, openbare verlichting, riolering en havens. Deze werkzaamheden zijn gebaseerd op de beheer- en onderhoudsplannen. Naast de werkzaamheden voortvloeiende uit deze plannen, zijn er incidentele ontwikkelingen die extra planvorming vragen om toch het gewenste kwaliteitsniveau te halen.

Wat gaan we daarvoor doen

- Samen met andere betrokken partijen, zoals de provincie, lobbyen bij de diverse ministeries om knelpunten in de vaarverbinding op te lossen; hierbij wordt nadrukkelijk onderscheid gemaakt in praktische verbeteringen voor de korte termijn en structurele oplossingen voor de lange termijn;
- Ontwikkelen van de vervoersvisie Ameland;
- Grootonderhoud diverse asfaltwerkzaamheden. Voornamelijk buitengebied.
- Planmatig onderhoud aan wegen, fietspaden, riolering en watergangen aan de hand van de beheerplannen;
- Afronden van de reconstructie dorpskern Nes;
- Reconstrueren van de Molenweg te Hollum;
- Herinrichting jachthaven;
- Ontwikkelen van het onderhoudsplan Havens;
- Uitvoeren werkzaamheden volgend uit nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan;
- Onderhouden watergangen op basis van de keur van Wetterskip Fryslân;
- Evalueren van de bebouwingsmogelijkheden en activiteiten op het vliegveld;
- Opstellen van een luchthavenbesluit;
- Realiseren van fietspaden tweede fase.

Wat hebben we bereikt

- Eind 2020 is het nieuwe fietspad Hagedoornveld/Zwanewaterduinen open gesteld; dit fietspad is gerealiseerd in samenwerking met Staatsbosbeheer. Subsidiëring van dit project heeft plaatsgevonden door RWE Vattenvall, waarbij het gemeentelijk aandeel € 150.000 bedraagt;
- Gedurende het jaar heeft de gemeente doorlopend en planmatig onderhoud uitgevoerd;
- In het eerste half jaar is de reconstructie Nes volledig afgerond. Een groot deel van het dorp is afgekoppeld van de riolering en het regenwater wordt in de grond geïnfiltreerd;
- De vooronderzoeken voor het groot onderhoud van de asfaltwerken is afgerond. Eind 2020 is een bestek voorbereid en in 2021 zullen de werkzaamheden worden aanbesteed;
- In samenwerking met de Stichting Jachthaven Het Leijegat is er een voorontwerp vastgesteld voor de herinrichting van de jachthaven, in combinatie met natuurontwikkeling aan de oostzijde. De besluitvorming over het voorontwerp heeft in het najaar 2020 plaatsgevonden.
- Het beheerplan Havens is nog niet afgerond. Dit wordt logischerwijze afgerond wanneer er meer duidelijkheid is over de inrichting van de jachthaven;
- Als onderdeel van het 'Verkeersmanifest "- 25% verkeerslachtoffers'' heeft er weer verkeerseducatie plaatsgevonden;
- Mede door de gevolgen van corona heeft de ontwikkeling van de Vervoersvisie vertraging opgelopen. De planning is dat deze medio 2021 wordt aangeboden aan het college.
- Opgaven rond het vliegveld worden vanaf eind 2020 projectmatig opgepakt.
- De raad is periodiek geïnformeerd over de aanpak rond de veerverbinding.

Wat heeft het gekost

Infrastructuur				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.210.00	Wegen, straten, pleinen en (fiets)paden	960.614	901.754	1.234.645
6.210.05	Bermen	2.000	0	2.019
6.210.10	Gladheidsbestrijding	5.000	5.000	4.590
6.210.15	Openbare verlichting	114.447	117.484	97.520
6.210.20	Abri's	400	400	55
6.210.25	Verkeersmaatregelen	41.611	48.411	62.169
6.210.35	Vliegveld	181.096	179.356	129.877
6.210.45	Watergangen	40.100	35.100	48.912
6.220.00	Parkeerterreinen	4.580	4.422	4.422
6.230.00	Passantenhaven	137.609	131.869	111.071
6.240.00	Veerdam	117.473	111.476	126.373
6.330.00	Eigendommen	24.293	23.076	20.067
6.330.10	Exploitatie landerijen/gronden	21.020	36.538	37.602
6.720.00	Riolering	671.511	568.423	631.730
Saldo		**2.321.755**	**2.163.310**	**2.511.053**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.210.35	Vliegveld	70.000	70.000	40.301
6.240.00	Veerdam	0	0	11.315
6.720.00	Riolering	16.000	16.000	20.585
Saldo		**86.000**	**86.000**	**72.201**
Resultaat Infrastructuur		**-2.235.755**	**-2.077.310**	**-2.438.852**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Openbare ruimte

Wat willen we bereiken

Goed beheer van openbare ruimte en aanwezige gemeentelijke voorzieningen.

Toelichting

Gemeente Ameland is verantwoordelijk voor het beheer van grote delen van de openbare ruimte op het eiland. Variërend van groen in de dorpen, tot strandovergangen en recreatiegebieden als De Aanleg en De Vleijen.

Wat gaan we daarvoor doen

- Onderhoud van de openbare ruimte (maaien bermen, straatvegen etc.) op basis van de beheerplannen;
- Onderhouden en vervangen van straatmeubilair en speel- en recreatieve voorzieningen volgens onderhoudsplan;
- Meewerken aan strandreinigingsacties;
- Beheer van gemeentelijke begraafplaatsen;
- Uitwerken van het groenbeleidsplan.

Wat hebben we bereikt

- Een schone, aantrekkelijke en veilige openbare ruimte;
- In het kader van corona zijn er informatiedoeken geplaatst, hebben we grondcirkels aangebracht en zijn in Nes de ‘dagjesmensen’ omgeleid via de rondweg om het dorp te ontzien. Bij het strand in Nes is een extra badpost geplaatst voor voldoende slaapplekken (op afstand) voor de KNRM. Tevens is bij Wagenborg tijdelijk een toiletunit geplaatst in de periode dat er een reserveringssysteem was voor personenvervoer bij Wagenborg en de toiletten in de wachtruimte niet toegankelijk waren voor wachtende automobilisten;
- Voor horecaondernemers is er extra ruimte gegeven voor de terrassen. Voor de openbare ruimte had dit in een enkel geval als gevolg dat een (stuk) weg werd afgesloten;
- Verschillende (speel)toestellen zijn vervangen en aan meerdere speeltoestellen is onderhoud gepleegd. De speeltoestellen voldeden in 2020 dan ook weer aan de veiligheidseisen;
- In 2020 hebben we de titel ‘Schoonste strand van Nederland’ ontvangen. Dit is mede het gevolg van schoonmaakacties en het beschikbaar stellen van middelen en manuren;

- In 2020 is er gewerkt aan het Groenbeleidsplan. Naar verwachting wordt dit document, inclusief een planning erbij voor verdere uitwerking met onder andere maaikaarten, in de tweede helft van 2021 ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden. Tevens is er ruimte voor overleg met natuurwerkgroepen en terreinbeheerders;
- Gedurende het jaar heeft de gemeente doorlopend en planmatig onderhoud uitgevoerd aan wegen, bermen, watergangen en ander openbaar groen.

Wat heeft het gekost

Openbare ruimte				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.570.00	Openbare ruimte en (openlucht)recreatie	879.024	863.838	767.840
6.570.15	De Vleijen	42.021	42.627	13.225
6.570.20	De Aanleg	11.472	9.454	6.954
6.570.25	Strandrecreatie	298.557	307.257	339.617
6.750.00	Begraafplaatsen	91.314	90.377	72.806
Saldo		**1.322.388**	**1.313.554**	**1.200.442**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.750.00	Begraafplaatsen	100	100	136
Saldo		**100**	**100**	**136**
Resultaat Openbare ruimte		**-1.322.288**	**-1.313.454**	**-1.200.306**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Wat willen we bereiken

In stand houden van een schone leefomgeving, waarbij kleinschalig historisch medegebruik en toegankelijkheid van natuurgebieden de uitgangspunten zijn van het gemeentelijk beleid. Afval wordt duurzaam ingezameld en verwerkt.

Toelichting

Samen met andere terreinbeheerders is gemeente Ameland verantwoordelijk voor het conserveren van de unieke schoonheid van het eiland. Om dit te kunnen bereiken wordt het eiland schoon en netjes gehouden. Ingezameld afval wordt steeds meer verwerkt tot grondstof. Toegankelijkheid en kleinschalig medegebruik van bijvoorbeeld wad en strand vinden we belangrijk.

Wat gaan we daarvoor doen

- Overleg met andere beheerorganisaties op Ameland, waarbij continu wordt gezocht naar een evenwicht tussen natuurbehoud, landbouw en recreatie;
- Direct of in samenwerkingsverband De Waddeneilanden, participeren in overlegstructuren gericht op het waddengebied;
- Handhaven van en toezien op milieutaken;
- Permanente aandacht voor de efficiency en verbetering van afvalinzameling en –verwerking;
- Inzetten op preventie en hergebruik van afvalstromen.

Wat hebben we bereikt

- De reguliere overleggen met beheersorganisaties zijn (soms schriftelijk) gevoerd;
- Er zijn het afgelopen jaar in verband met corona 7 reguliere milieucontroles bij bedrijven uitgevoerd. Handhaving heeft vooral plaatsgevonden op het gebied van geldende coronamaatregelen;
- Omdat de back-up via Omrin niet meer aan de orde is, heeft gemeente Ameland in 2020 zelf een tweedehands reinigingsauto (achterlader) aangeschaft voor de inzameling van afval. Dit voertuig voldoet aan de laatste technische voorzieningen om efficiënt en duurzaam in te zamelen;
- Samen met onze afvalverwerker Omrin wordt continu gewerkt aan optimalisatie van afvalscheiding.

Wat heeft het gekost

Natuur en milieu				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.330.20	Destructie	13.731	13.731	11.283
6.730.00	Afvalinzameling algemeen	328.922	384.613	444.862
6.730.05	Afvalinzameling oud papier	67.410	67.410	78.479
6.730.10	Afvalinzameling evenementen	2.759	2.759	93
6.730.15	Afvalinzameling dorpen	205.354	222.701	463.150
6.730.20	Afvalinzameling vakantieonderkomens	226.011	249.568	43.869
6.730.25	Afvalinzameling campings	44.602	70.199	17.379
6.730.30	Afvalinzameling bedrijven	202.168	241.755	251.858
6.730.40	Afvalinzameling glas	27.398	27.398	28.733
6.740.00	Milieubeleid, beheer en handhaving	226.488	226.488	229.429
6.740.10	Ongediertebestrijding	39.600	39.600	24.793
Saldo		**1.384.442**	**1.546.221**	**1.593.928**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.730.00	Afvalinzameling algemeen	97.000	97.000	78.357
6.730.05	Afvalinzameling oud papier	50.000	50.000	42.136
6.730.15	Afvalinzameling dorpen	10.370	0	0
6.730.30	Afvalinzameling bedrijven	5.400	5.400	7.954
6.740.10	Ongediertebestrijding	600	600	1.506
Saldo		**163.370**	**153.000**	**129.953**

Resultaat Natuur en milieu	**-1.221.072**	**-1.393.221**	**-1.463.975**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Natuur en milieu			
		Ameland	**Terschelling**
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	360,9	n.b.

Wat willen we bereiken

Behoud en versterken van de ruimtelijke kwaliteit. Hierbij zijn natuur, landschap en cultuurhistorie sterk bepalende elementen. De gemeente wil hierbij de duurzame kwaliteitsontwikkeling van de toeristische sector faciliteren en binnen de vastgestelde ruimtelijke kaders ontwikkelingen mogelijk maken. Sturen in de woonruimteverdeling en de samenstelling van de woningvoorraad via de “Huisvestingsverordening gemeente Ameland”.

Toelichting

In de Structuurvisie Ameland, de welstandsnota en verschillende andere beleidsnota’s worden de ruimtelijke kwaliteit en de bijbehorende waarden gedefinieerd. In bestemmingsplannen staan de kaders voor ontwikkelmogelijkheden. Gelet op de bijzondere woningmarkt op het eiland, beoogt de huisvestingsverordening op dit gebied de noodzakelijk geachte regulering. De wettelijke kaders op het gebied van de fysieke leefomgeving wijzigen de komende jaren. Gemeenten moeten zich voorbereiden op de nieuwe Omgevingswet en vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken. De nieuwe wet heeft als doel herziening en vereenvoudiging van het omgevingsrecht, waarbij in eerste instantie alle gebied-gerelateerde regels uit de ruimtelijke ordening, het milieurecht, de natuuromgeving e.d. in één wettelijke regeling worden geïntegreerd.

Wat gaan we daarvoor doen

- Vervanging van de beheersverordening Buitengebied door een nieuw bestemmingsplan Buitengebied;
- Actualiseren van de bestemmingsplannen ‘Roosdunen’, ‘Recreatieterrein Nes’ en ‘Recreatieterrein Nes-Buren’;
- Ontwikkelen cultuurhistorisch beleid (waaronder archeologie) en het uitvoeren van een landschapsbelevingsonderzoek;
- Het realiseren van de 40-50 huurwoningen;
- Financieel bijdragen aan het restaureren van beeldbepalende panden en van zaken genoemd in het beeldambitieplan;
- Betrokken blijven bij en leveren van input voor de ‘Gebiedsagenda Wadden 2050’;
- Implementeren van nieuwe Omgevingswet;
- Voorbereiden van een Omgevingsvisie Ameland;
- Uitwerken inrichtingsplannen van de grondexploitaties;
- Samen met diverse branches proberen om het knelpunt in de personeelshuisvesting op te lossen;
- Uitwerken van huisvesting MLT-visie;
- Nadere uitwerking geven aan de welstandsnota.

Wat hebben we bereikt

- Het concept voorontwerp bestemmingsplan Buitengebied is in 2020 afgerond; in 2021 wordt de reactie van de provincie verwerkt. In afwachting van de ontwikkelingen rondom de stikstofproblematiek kan het plan daarna zijn verdere uitwerking krijgen. De verwachting is dat eind 2021 het ontwerp ter visie gelegd kan worden. Door de vele wijzigingen en de stikstofproblematiek heeft het plan behoorlijk vertraging opgelopen;
- De bestemmingsplannen voor 'Roosdûnen' en 'Recreatieterrein Nes' zijn vrijwel afgerond; de voorontwerpen kunnen in 2021 in procedure worden gebracht. Recreatieterrein Nes heeft vertraging opgelopen vanwege de problematiek rondom het voormalige zwembad; 'Recreatieterreinen Nes-Buren' is in werking getreden. Op dit moment loopt nog wel de hoger beroepszaak. Wanneer deze is afgehandeld is nog niet aan te geven.
- Het voorontwerp voor het bestemmingsplan voor de Trapweg is vrijwel afgerond. Overleg heeft plaats gevonden met betrokken partijen; nadat nog enkele wijzigingen zijn doorgevoerd zal het plan verder in procedure worden gebracht;
- Er is een start gemaakt met het opstellen van archeologisch en cultuurhistorisch beleid, dit onderwerp is door prioritering als gevolg van corona in de wachtrij geplaatst.
- Het realiseren van de geplande nieuwe huurwoningen is in volle gang. De 17 woningen van fase 1 zijn vrijwel afgerond. In maart/april 2021 zal de tweede fase van 26 woningen worden aanbesteed en kan er worden gestart met de daadwerkelijke bouw;
- Er is input gegeven voor de 'Gebiedsagenda Wadden 2050'; gemeente Ameland blijft betrokken bij de uitwerking van deze gebiedsagenda;
- De implementering van de omgevingswet is in 2020 nog niet afgerond, maar ligt op schema. In 2021 zullen college en raad worden geïnformeerd over de stand van zaken, de beslisonderwerpen en de beslismomenten;
- In 2020 zijn verschillende plannen voor grondexploitaties uitgewerkt; in juli heeft in de raad vaststelling plaatsgevonden van deze grondexploitaties. Met de uitgifte van grond op basis van deze exploitaties is eind 2020 gestart;
- Verschillende initiatieven zijn in gang gezet om het knelpunt in de personeelshuisvesting op te lossen (bijvoorbeeld planontwikkeling voor studio's). Tevens is er medewerking verleend aan particuliere initiatieven. Hier wordt in 2021 verder aan gewerkt.

Wat heeft het gekost

Bouwen en wonen				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.810.00	Bestemmingsplannen, ontwikkeling	264.558	264.558	200.124
6.810.05	Bestemmingsplannen, wijzigingen op verzoek (procedure WRO)	11.570	11.570	19.400
6.820.00	Plan Nes-Oost, De Tuun en Kwekerij	0	0	3.430
6.820.01	Plan Buren Paasduinweg	0	0	100.553
6.820.02	Plan Nes Miedeweg/Polderweg	0	0	182.104
6.820.03	Plan Nes Binnendieken	0	0	10.893
6.820.04	Plan Ballum Smitteweg	0	0	198.134
6.820.05	Plan Hollum Tussendijken	0	0	12.703
6.820.06	Plan Hollum Trapweg	0	0	676.187
6.820.07	Ballum Abehiem	0	0	5.740
6.820.10	Plan Hollum de Hagen	0	0	7.028
6.820.15	Plan Buren Foppedunenweg	0	0	34.135
6.820.90	Grondexploitaties	2.314	574.632	563.345
6.830.00	Welstandstoezicht	30.000	30.000	40.392
6.830.10	Omgevingsvergunningen	304.621	284.596	258.636
6.830.25	Uitvoering Huisvestingswet	3.471	3.471	3.737
6.830.35	Monumentenzorg	4.657	4.657	3.334
6.830.40	Basisregistraties Adressen en Gebouwen	15.041	15.041	16.945
6.830.45	Stads- en dorpsvernieuwing	26.851	26.851	35.691
Saldo		**663.083**	**1.215.376**	**2.372.511**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.810.05	Bestemmingsplannen, wijzigingen op verzoek (procedure WRO)	0	0	1.352
6.820.00	Plan Nes-Oost, De Tuun en Kwekerij	0	0	3.430
6.820.01	Plan Buren Paasduinweg	0	0	100.553
6.820.02	Plan Nes Miedeweg/Polderweg	0	0	182.104
6.820.03	Plan Nes Binnendieken	0	0	10.893
6.820.04	Plan Ballum Smitteweg	0	0	198.134
6.820.05	Plan Hollum Tussendijken	0	0	12.703
6.820.06	Plan Hollum Trapweg	0	0	676.187
6.820.07	Ballum Abehiem	0	0	5.740
6.820.15	Plan Buren Foppedunenweg	0	0	34.135
6.830.25	Uitvoering Huisvestingswet	0	0	28
Saldo		**0**	**0**	**1.225.258**

Resultaat Bouwen en wonen	**-663.083**	**-1.215.376**	**-1.147.253**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Bouwen en wonen			
		Ameland	**Terschelling**
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2,9	3,9
Demografische druk	% aantal personen van 0 tot 20 en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar	75,9%	70,6%

Wat willen we bereiken

Ameland is een gemeente waar iedereen zich prettig, veilig en beschermd voelt.

Toelichting

Op een toeristisch eiland als Ameland komen regelmatig veel mensen bij elkaar. Er zijn dan ook afspraken nodig over onder meer het gebruik van de soms beperkte ruimtes, het houden van evenementen, openingstijden en het gebruik van voorzieningen. Gelet op de eilandsituatie is het belangrijk dat de verschillende hulpdiensten in noodsituaties snel en gecoördineerd worden ingezet. Iedereen moet immers kunnen vertrouwen op adequate hulp bij ongelukken en calamiteiten.

Wat gaan we daarvoor doen

- Actueel houden van rampenplannen;
- Trainen medewerkers voor rampenbestrijding;
- Deelnemen in bestuur en ambtelijke werkgroepen op het gebied van openbare orde en veiligheid;
- Acties ondernemen richting rijksoverheid bij onaanvaardbare gevolgen van rijksbeleid;
- Evalueren van horecabeleidsplan en detailhandelsstructuurvisie en opstellen nieuw beleid;
- Actualiseren van het toezichts- en handhavingsbeleid.

Wat hebben we bereikt

- Voor bewaking en behandeling van zaken op het gebied van corona is er vanaf begin maart een crisisteam geformeerd. Dit team kwam met name in het begin van de uitbraak in Nederland meerdere keren per week bij elkaar om uitvoering te geven aan de verschillende noodverordeningen. Later ging de frequentie naar een wekelijks overleg. Veel vragen van burgers en bedrijven zijn zo snel mogelijk beantwoord. In een later stadium is er een COVID-19 beleidsteam geformeerd, dat vooral keek naar economische mogelijkheden zoals terrasuitbreiding en verlenging sluitingstijd van organisaties;
- Er zijn een aantal incidenten geweest waaronder een ongeval, verdrinking, brand, vermissingen en de vogelgriep, waarbij de gemeentelijke crisisorganisatie naar behoren functioneerde;
- In 2020 zijn er op verschillende momenten Buitengewoon Opsporingsambtenaren (BOA's) ingezet op verkeersovertredingen;
- De rampenplannen zijn in 2020 meerdere keren geactualiseerd. Alle telefoonnummers zijn gecontroleerd en alle inzetplannen en contactgegevens zijn in een app gezet. Medewerkers met een rol in de rampenbestrijding hebben toegang tot deze app en hebben op deze wijze altijd alle gegevens bij zich;

- De grootschalige oefening die in 2019 niet doorging als gevolg van de containercalamiteit, is ook in 2020 niet doorgegaan als gevolg van de corona-uitbraak. In feite was de corona-epidemie een crisisaanpak op grote schaal. De oefening is in 2021 eerst ook nog niet ingepland;
- Het team bevolkingszorg heeft in 2020 niet geoefend als gevolg van corona. De gemeentelijke Leiders van het Coördinatieteam Waddeneilanden (CoWa) hebben wel digitale oefenavonden bijgewoond;
- Het Integraal Veiligheidsplan is eind 2020 afgerond en wordt begin 2021 ter besluitvorming aangeboden aan de gemeenteraad;
- Door het bijwonen en houden van verschillende (digitale) overleggen blijven we bij op het gebied van regelgeving en ontwikkelingen en behouden we een goede relatie met partners, instanties en hulpdiensten. Zaken die bijvoorbeeld voor meerdere gemeenten spelen kunnen integraal worden opgepakt en voorbereid en bij actuele zaken kan snel worden geanticipeerd.
- Horeca- en detailhandelbeleid zijn door prioritering in verband met corona in de wachtrij geplaatst.

Wat heeft het gekost

Openbare orde en veiligheid				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.110.00	Crisisbeheersing en brandweer	20.826	20.826	45.691
6.110.05	Huisvesting brandweer en ambulance	62.697	61.235	43.423
6.110.10	Brandpreventie	557.779	557.779	554.971
6.110.15	Crisisbeheersing	12.224	17.224	17.389
6.110.20	Sigma-team (crisisbeheersing)	19.150	19.150	16.083
6.120.00	Vergunningen horecea, APV en kansspelen	71.851	71.851	21.821
6.120.10	Overige beschermende maatregelen/openbare orde	800	800	2.895
Saldo		**745.327**	**748.864**	**702.274**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.110.05	Huisvesting brandweer en ambulance	59.800	59.800	53.930
Saldo		**59.800**	**59.800**	**53.930**
Resultaat Openbare orde en veiligheid		**-685.527**	**-689.064**	**-648.344**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Openbare orde en veiligheid			
		Ameland	**Terschelling**
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	0	0
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2,7	n.b.
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2,7	3,1
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	0,0	0,0
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	4,0	4,0

Programma 5 Toerisme en recreatie

Ameland profileren als familie-eiland waar men geniet van rust, ruimte en cultuur. Evenals sport- en gezondheidseiland.

Toerisme en recreatie zijn van levensbelang voor de Amelander economie. De vele honderdduizenden toeristen die jaarlijks de overtocht naar Ameland maken, zorgen grotendeels voor de inkomsten van burgers en bedrijven op Ameland. Gemeente Ameland wil promotionele activiteiten ondersteunen, waarbij de focus niet zozeer ligt op intensivering van toerisme, maar meer op seizoenspreiding.

Activiteitgroepen die bij dit programma horen

- Promotionele activiteiten
- Sport
- Musea en culturele voorzieningen

Promotionele activiteiten

Wat willen we bereiken

De bekendheid van Ameland (als vakantiebestemming) blijvend promoten.

Toelichting

Ondersteuning van promotionele activiteiten gericht op zowel de uitstraling van het eiland als ook de verlenging van het seizoen.
Speerpunten van het toeristisch beleid zijn het werken aan de uitstraling van het eiland, de spreiding van het seizoen, het scheppen van ruimte voor kwaliteitsverbetering en het bevorderen van duurzaamheid. Gezien de gezonde omgeving en de goede bereikbaarheid kan Ameland zich bij uitstek profileren als sport- en gezondheidseiland.

Wat gaan we daarvoor doen

- Beschikbaar stellen van financiële middelen aan VVV Ameland voor gastheerschap en promotionele activiteiten;
- Monitoren van en onderzoek verrichten naar zowel toeristische ontwikkelingen, als toeristisch beleid;
- Verhuren van materiaal voor evenementen.

Wat hebben we bereikt

- De uitbraak van corona heeft veel invloed gehad op Ameland als vakantiebestemming in 2020. De VVV heeft haar verantwoordelijkheid genomen door als gastheer voor Ameland de gasten zo goed mogelijk te faciliteren bij annuleringen en omboekingen. In totaal heeft de VVV € 20.000 uit eigen middelen besteed aan coulance oplossingen. Het beeld van Ameland is mede daardoor tijdens de crisis positief gebleven;
- Het totaal aantal bezoekers aan Ameland is in 2020 met 25% gedaald naar 490.000 (van 640.000 in 2019). Deze daling is met name veroorzaakt door een daling van het dag-bezoek, doordat bijvoorbeeld evenementen niet door konden gaan. Daarnaast gelden grote nadelige gevolgen voor de sector groepsverblijven, waar in 2020 nauwelijks gebruik van is gemaakt;
- De promotie van Ameland vroeg dit jaar door corona om andere maatregelen. Vanaf april is de promotie vanuit de VVV gericht op de binnenlandse gast die normaal gesproken naar elders zou gaan. Door scherp te focussen, hebben we nieuwe gasten ontvangen die veel te besteden hadden. Mede hierdoor is de totale omzet op Ameland, ondanks de crisis, slechts gedaald met 10% tot 15%. De schaduwzijde van deze ontwikkeling is dat deze nieuwe gast veel meer aanwezig is, veel vaker de auto pakt en hogere eisen stelt. Voor de bewoners van Ameland leek het daarom drukker dan ooit;
- In het kader van de toeristische monitoring zou in 2020 een onderzoek onder de bewoners plaatsvinden; dit is uitgesteld tot na corona;
- Veel ambtelijke capaciteit is gegaan naar het uitwerken van maatregelen waardoor we ondanks Corona toch nog gasten op een veilige manier konden ontvangen;

- De verhuur van evenementenmateriaal heeft in 2020 nauwelijks plaatsgevonden door de coronacrisis.

Wat heeft het gekost

Promotionele activiteiten				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.340.00	Toerisme	294.316	353.316	266.604
Saldo		**294.316**	**353.316**	**266.604**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.340.00	Toerisme	12.000	12.000	884
Saldo		**12.000**	**12.000**	**884**
Resultaat Promotionele activiteiten		**-282.316**	**-341.316**	**-265.719**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Sport

Wat willen we bereiken

De positie en het imago van Ameland als sporteiland versterken door het steunen van onder meer (grootschalige) sportevenementen.

Toelichting

Met onder meer de Tri-Ambla, de Adventurerun, het rugby- en beachvolleybaltoernooi worden er op Ameland al vele jaren grote sportevenementen gehouden. Daarnaast dragen ook de wandelevenementen Rondje Ameland en Tussen Slik en Zand bij aan de naam en het sportieve imago van Ameland.
De gemeente denkt mee en participeert hierbij in werkgroepen en overlegstructuren.

Wat gaan we daarvoor doen

- Subsidiëren van grootschalige sportevenementen.

Wat hebben we bereikt

- Aan organisatoren van sportevenementen die vanwege de coronamaatregelen niet zijn doorgegaan is geheel of gedeeltelijk subsidie verleend om de continuïteit te waarborgen en in verband met reeds gemaakte kosten.

Wat heeft het gekost

Sport				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.510.05	Sportverenigingen (Sportevenementen)	14.000	14.000	8.458
Saldo		**14.000**	**14.000**	**8.458**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
Saldo		**0**	**0**	**0**
Resultaat Sport		**-14.000**	**-14.000**	**-8.458**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening

Beleidsindicatoren

Sport			
		Ameland	**Terschelling**
Niet-wekelijkse sporters	% van 19 jaar en ouder dat niet minstens één keer per week aan sport doet.	61,0%	50,8%

Musea en culturele voorzieningen

Wat willen we bereiken

Behoud en expositie van het specifieke eilander cultuurhistorisch erfgoed en natuurlijke waarden.

Toelichting

Stichting Amelander Musea (STAM) exploiteert een aantal musea in gebouwen die ze van gemeente Ameland huurt. De Musea vormen een belangrijk onderdeel van het toeristische aanbod op het eiland. Onder het cultuurhistorisch erfgoed vallen ook historische kerken, begraafplaatsen en dergelijke. Daarnaast is de STAM nadrukkelijk betrokken bij onderzoeken en het behoud van de flora, fauna en de natuur op Ameland.

Wat gaan we daarvoor doen

- Uitvoeren project eigendoms- en onderhoudssituatie van de museale gebouwen;
- Verlenen subsidie aan STAM voor de exploitatie van de musea en de museale en natuurbelevingsactiviteiten op Ameland;
- Verlenen subsidie aan organisatoren van culturele evenementen.

Wat hebben we bereikt

- De museale gebouwen, met uitzondering van de vuurtoren, zijn met ingang van 1 juli 2020 aan de STAM in erfpacht overgedragen. Voor over te dragen budgetten, dan wel aanvullende subsidie in verband met onderhoud, belastingen, verzekeringen en dergelijke vindt een nadere analyse plaats van historische kosten (ervaringscijfers) en toekomstige kosten voor dagelijks en planmatig (groot) onderhoud. Hiervoor is in 2020 voor de museale gebouwen een nieuw meerjarenonderhoudsplan opgesteld. Op basis van deze totaalanalyse wordt in het eerste kwartaal van 2021 een voorstel uitgewerkt en kan dit project worden afgerond;
- Aan de STAM is subsidie verleend voor de exploitatie van musea en voor de museale natuurbelevingsactiviteiten op Ameland;
- Aan organisatoren van culturele evenementen die vanwege de coronamaatregelen niet zijn doorgegaan is de helft van de normale subsidie verleend, om de continuïteit van organisaties te waarborgen en in verband met gemaakte kosten.

Wat heeft het gekost

Musea en culturele voorzieningen				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.530.00	Culturele voorzieningen	45.300	45.800	37.800
6.540.05	Musea (incl. molens en vuurtoren)	429.767	363.050	303.009
6.830.20	Torens	11.045	11.745	89.949
Saldo		**486.113**	**420.596**	**430.758**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.540.05	Musea (incl. molens en vuurtoren)	51.844	0	4.500
6.830.20	Torens	0	0	5.552
Saldo		**51.844**	**0**	**10.052**

Resultaat Musea en culturele voorzieningen	**-434.269**	**-420.596**	**-420.706**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Programma 6 Duurzame ontwikkeling

Een toekomstbestendige en zelfvoorzienende samenleving.

Ameland heeft de ambitie om duurzaam zelfvoorzienend te zijn; hierbij wil Ameland voorloper zijn en blijven op het gebied van de energietransitie door vorm en inhoud te geven aan duurzame energieoplossingen.

Een goed ondernemersklimaat en voldoende werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus zijn voor een duurzame en toekomstbestendige eilandereconomie van groot belang.

Activiteitgroepen die bij dit programma horen

- Duurzame energiebronnen
- Ondernemerschap, kennis en innovatie

Wat willen we bereiken

Samen met de andere Waddeneilanden zelfvoorzienend worden op het gebied van water en energie en mede hierdoor een bijdrage leveren aan de energietransitie. Ameland blijft voorloper.

Toelichting

Ameland heeft in 2007 samen met de andere Nederlandse Waddeneilanden een ambitiemanifest vastgesteld om in 2020 volledig zelfvoorzienend te zijn op het gebied van energie- en watervoorziening. Die doelstelling blijkt echter te ambitieus, maar heeft wel geleid tot de realisatie van diverse duurzaamheidsprojecten, waarbij zowel energie werd bespaard als geproduceerd. Gemeente Ameland heeft de ambitie bijgesteld naar 'duurzaam zelfvoorzienend', waarbij Ameland voorloper wil zijn en blijven op het gebied van de energietransitie door vorm en inhoud te geven aan duurzame energieoplossingen.

Samen met de convenantpartners van Duurzaam Ameland (Eneco, GasTerra, Philips Lighting, NAM, Liander, TNO, EnTranCe en gemeente Ameland) willen we inzicht krijgen in de energietransitie op Ameland ("Hoe werkt energietransitie in de praktijk nu echt"). De bewoner van Ameland krijgt hierin een centrale rol met ondersteuning van de convenantpartners, Amelander Energie Coöperatie, De Waddencampus, andere deskundigen en bedrijven. Op Ameland gebeurt, wat in de rest van Nederland (15 jaar) later gebeurt.

De vijf Waddeneilanden willen komen tot een nieuwe gezamenlijke ambitie op het gebied van duurzaamheid.

Wat gaan we daarvoor doen

- Verduurzamen van de gemeentelijke gebouwen, zoals huurwoningen van het woningbedrijf;
- Onderzoek naar de mogelijkheden voor het budgetneutraal realiseren van een hoge drukvergister (RWZI/gemeenteopslagterrein), eventueel in combinatie met een zonnepark en waterstofinstallatie op en rond de voormalige vuilstortplaats in de Ballumerbocht;
- Vaststellen Regionale Energie Strategie (RES)-Friesland. Hierin wordt aangegeven hoe en wat de energieregio Friesland (en dus ook gemeente Ameland) gaat bijdragen aan het Klimaatakkoord;
- Ondernemers en inwoners ondersteunen met advisering (Energieloket) en laten deelnemen in verschillende projecten op het eiland;
- Onderzoeken of een nieuwe gemeenschappelijke eiland-brede duurzaamheidsambitie mogelijk is;
- Opstellen beleidsnotitie duurzame energie.

Wat hebben we bereikt

- Verduurzaming van gemeentelijke gebouwen doen we op dit moment bij groot onderhoud of op een ander logisch moment. In dit kader is in 2020 gewerkt aan conceptplannen voor verduurzaming van de ambtswoning, de Geel-Wit accommodatie, het vliegveld en het gemeentehuis. Uitvoering zal in 2021 of later plaatsvinden;
- De plannen voor realisatie van een vergister hebben in 2020 vertraging opgelopen, omdat de investeringsbedragen op basis van opgevraagde offertes nogal hoger bleken dan eerder begrote bedragen. Naar verwachting is in de eerste helft van 2021 een definitief oordeel mogelijk over de haalbaarheid van deze investering. De aanvraag voor een omgevingsvergunning is in december door de gemeente bekendgemaakt en wordt verder in procedure gebracht in 2021. De intentieovereenkomst voor het realiseren van een zonnepark met batterij in de Ballumerbocht is in principe akkoord bevonden door de AEC, Wetterskip Fryslân en de gemeente. De plannen voor de realisatie van een brandstofcel en elektrolyser in de Ballumerbocht bevinden zich in de modelleringsfase; voor de exploitatie hiervan zijn mogelijke partners benaderd;
- In 2020 is de RES 1.0 door gemeenteraden in Friesland vastgesteld. Daarin is alleen de bestaande productie aan wind- en zonenergie opgenomen. De volgende RES wordt in 2021 ter besluitvorming aan de gemeenteraden voorgelegd;
- In 2020 hebben ongeveer 60 inwoners, ondernemers en eigenaren van recreatiewoningen energieadvies via de gemeente ontvangen. Daarnaast hebben de inwoners van Buren allemaal een warmtescan van hun woning ontvangen. Op basis van die warmtescan kan men zien waar warmtelekken zijn en of en hoe functioneel de gevelisolatie en het glas is. In 2021 volgen warmtescans voor de andere drie dorpen;
- In 2020 zijn over de duurzaamheidsambitie voor geheel Ameland met meerdere organisaties op het eiland en convenantpartners gesprekken gevoerd. In 2021 volgt de concrete uitwerking in de vorm van een plan;
- De gemeenteraad heeft in juni 2019 het gemeentelijk duurzame energiebeleid “Samen slim op weg naar de energie van toekomst!”, vastgesteld. De uitvoering daarvan is gestart via de realisatie van meerdere projecten, zoals de warmtescans bij de woningen, de energiegegevens die verzameld worden per woning, het adviseren van bewoners en bedrijven betreffende duurzame energie maar ook de planvorming voor de duurzaamheidsprojecten in de Ballumerbocht. Tevens wordt er geadviseerd over gemeentelijke gebouwen zoals het gemeentehuis, de Stelp en woningen van het GWA.

Wat heeft het gekost

Duurzame energiebronnen				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.740.05	Duurzaamheid	241.509	216.139	276.781
6.740.06	IANOS project	0	0	4.258
6.740.07	H2Watt project	0	0	8.587
Saldo		**241.509**	**216.139**	**289.625**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.740.05	Duurzaamheid	5.000	50.500	90.663
6.740.06	IANOS project	0	0	4.258
Saldo		**5.000**	**50.500**	**94.921**
Resultaat Duurzame energiebronnen		**-236.509**	**-165.639**	**-194.704**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Duurzame energiebronnen			
		Ameland	**Terschelling**
Hernieuwbare elektriciteit	%	28,8%	9,2%

Wat willen we bereiken

Duurzame economische ontwikkeling waarbij meer kansen ontstaan voor (jonge) eilander ondernemers.

Wat gaan we daarvoor doen

- Samen met ondernemers en kennisinstellingen subsidie- en fondsaanvragen indienen ten behoeve van meerjarige financiering van de Waddencampus;
- Professionaliseren en verzelfstandigen van de Waddencampus (in stichtings- of coöperatieve vorm);
- Ondernemers faciliteren bij initiatieven die gericht zijn op vernieuwing en innovatie;
- Onderzoek naar de mogelijkheden om ondernemers en instellingen te ondersteunen met een centrale wervings- en opleidingsaanpak.

Wat hebben we bereikt

- De in de Waddencampus samenwerkende partijen hebben subsidie ontvangen van de provincie en het Waddenfonds;
- Onderdeel van de subsidieaanvraag is de verzelfstandiging van de Waddencampus. Er is een strategisch beleidsplan opgesteld, dat zal worden afgerond begin 2021. Dit plan wordt verder uitgewerkt door een externe projectleider/kwartiermaker in samenwerking met het projectteam;
- Het jaar 2020 stond in het teken van corona en het faciliteren van ondernemers om de crisis zo goed mogelijk door te komen. Geplande inspiratieavonden en activiteiten konden géén doorgang vinden;
- In 2020 is de Ameland Academy opgestart door de Amelander horeca in samenwerking met de Texel Academy. De gemeente heeft dit ondersteund met netwerk en projectsubsidie uit het cofinancieringsbudget van de streekagenda;
- Door de Waddencampus is een verkenning uitgevoerd naar de mogelijkheden voor een technische opleiding (MBO 2/3) op het eiland in samenwerking met de BWS. Dat lijkt vooralsnog niet haalbaar door een te geringe potentiële instroom.

Wat heeft het gekost

Ondernemerschap, kennis en innovatie				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.310.00	Waddencampus	112.065	55.065	53.962
6.310.05	Economische ontwikkeling	34.619	34.619	20.502
Saldo		**146.684**	**89.684**	**74.464**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
Saldo		**0**	**0**	**0**

Resultaat Ondernemerschap, kennis en innovatie	**-146.684**	**-89.684**	**-74.464**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Ondernemerschap, kennis en innovatie			
		Ameland	**Terschelling**
Functiemenging	% van de verhouding tussen banen en woningen. Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	56,4%	53,6%
Vestigingen	Aantal vestigingen van bedrijven per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 – 74 jaar.	191,8	191,9

Programma 7 Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland

Een vitaal en hoogwaardig woon- en toerisme eiland.

In september 2017 is de woonvisie Ameland 'Investeren in vitale dorpen' vastgesteld. Het Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland (GWA) richt zich op het aanbieden van betaalbare huurwoningen voor huishoudens met een inkomen tot € 40.000. Eén van afspraken uit de nieuwe visie is het toevoegen van de groep met een inkomen tussen de € 40.000 en € 60.000 per jaar.

Activiteitgroepen die bij dit programma horen

Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland

Wat willen we bereiken

Ameland wil een vitaal en hoogwaardig woon- en toerisme eiland zijn.

Toelichting

In 2017 is de woonvisie Ameland vastgesteld ("Investeren in vitale dorpen"). Deze woonvisie biedt oplossingen voor groepen die voor een vitaal eiland van belang zijn en die zonder hulp van gemeente Ameland niet of onvoldoende hun weg weten te vinden op de woningmarkt. Ook dient de woonvisie als toetsingskader voor woningbouwinitiatieven. Daarnaast is de woonvisie van belang om nieuwe afspraken met de provincie Fryslân te maken over 'woningbouwruimte'. Ten slotte geeft de woonvisie richting aan de strategische keuzes die het GWA maakt in de komende jaren.

Wat gaan we daarvoor doen

- Uitvoering geven aan de woonvisie Ameland ' Investeren in vitale dorpen';
- Uitvoering geven aan en actualiseren van het Strategisch voorraadbeleid 2017;
- Inschrijvings- en toewijzingsbeleid evalueren en bijstellen naar aanleiding van de herziene Huisvestingsverordening 2019;
- Verder professionaliseren van GWA;
- Actualiseren van het meerjarenonderhoudsplan;
- Faciliteren van de "nieuw op te zetten" Huurdersorganisatie Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland;
- Introduceren vastgoedsturing ten behoeve van o.a. het verduurzamen woningbezit.

Wat hebben we bereikt

- In 2020 is uitvoering gegeven aan de woonvisie Ameland 'Investeren in vitale dorpen' door de bouw van 12 nieuwe betaalbare huurwoningen in Hollum. Er zullen in 2021 nog 5 woningen worden gebouwd in Ballum en Nes. In 2021 zal een tweede fase van 26 te bouwen huurwoningen worden aanbesteed, waarna kan worden gestart met de daadwerkelijke bouw;
- Voor de herijking van het Strategisch voorraadbeleid 2017 is opdracht gegeven aan een extern bureau. De verwachting is dat dit project in de loop van 2021 kan worden afgerond;
- Het inschrijvings- en toewijzingsbeleid is bijgesteld naar aanleiding van de herziene Huisvestingsverordening. De groepen langdurig maatschappelijk gebonden woningzoekenden en huishoudens met een jaarinkomen boven de inkomensgrens zijn toegevoegd als categorieën die voor toewijzing in aanmerking komen. De evaluatie van het beleid is gepland in het vierde kwartaal van 2021;
- Het processen van GWA zijn geprofessionaliseerd door onder meer de toepassing van het software programma XBIS van NCCW;

- Het GWA heeft de nieuw op te zetten Huurdersorganisatie Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland gefaciliteerd. Door de maatregelen omtrent COVID-19 is het echter nog niet gelukt om een bestuur te vormen en leden te werven;
- In 2020 zijn twee woningen van het GWA als kluswoningen verkocht. Bij de herijking van het Strategisch voorraadbeleid zal vastgoedsturing ten behoeve van onder andere het verduurzamen van het woningbezit verder worden meegenomen.

Wat heeft het gekost

Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.830.50	Woningbedrijf Ameland	1.564.027	1.816.647	1.507.546
Saldo		**1.564.027**	**1.816.647**	**1.507.546**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.830.50	Woningbedrijf Ameland	1.682.569	1.692.724	1.706.129
Saldo		**1.682.569**	**1.692.724**	**1.706.129**

Resultaat Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland	**118.542**	**-123.923**	**198.583**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Overhead

Algemeen

Op grond van artikel 8 BBV is in de jaarrekening een apart overzicht opgenomen van de kosten van overhead. In de programma's worden alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces. Dit betekent dat alle bedrijfskosten die direct verbonden zijn aan activiteiten, gericht op de externe klant, bij het betreffende taakveld worden geregistreerd.
Onder overhead worden alle kosten verstaan die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Deze kosten worden verantwoord op het overzicht "Overhead", via voorgeschreven taakveld 0.4 Overhead. In de notitie Overhead van de Commissie BBV wordt nader toegelicht welke kosten tot overhead behoren. In ieder geval gaat het om de kosten van leidinggevenden aan het primaire proces, financiën, personeel en organisatie, juridische zaken, automatisering, facilitaire zaken, huisvesting en archief.

Gemeente Ameland

In de tabel op de volgende pagina zijn de kosten van overhead van onze gemeente aangegeven. Voor de eventuele berekening van tarieven, de toerekening van overhead aan specifieke activiteiten en de analyse van de mate van kostendekkendheid van bepaalde opbrengsten (zoals leges, rioolrechten en reinigingsheffingen) wordt de overhead berekend als een opslagpercentage over de voor die activiteit geraamde kosten. Een uitzondering op deze systematiek vormt het Gemeentelijk Woningbedrijf, waaraan een genormeerd bedrag wordt toegerekend.

In de berekening zijn de totale kosten over 2020 gecorrigeerd voor enkele bijzondere, incidentele posten, zoals de toevoeging van ontvangen Eneco-gelden aan een bestemmingsreserve en de kosten in verband met de TOZO-regeling.

Tabel overhead en toerekening				
		Primitieve begroting	**Begroting na wijziging**	**Jaarrekening 2020**
	Overhead, ondersteuning organisatie			
6.004.00	Bestuursondersteuning college	2.417.535	2.417.535	2.381.586
6.004.05	Automatisering	570.900	590.100	531.414
6.004.10	Personeelszaken	262.000	278.500	271.704
6.004.15	Huisvesting gemeentehuis	314.258	318.942	241.059
6.004.20	Huisvesting buitendienst	88.352	88.676	106.611
6.004.25	Ondersteunende activiteiten raad	28.445	28.445	7.914
6.004.30	Representatie	10.000	13.000	14.499
6.004.35	Communicatie	12.900	18.900	22.647
	Subtotaal overhead	**3.704.390**	**3.754.098**	**3.577.435**
683.050	Genormeerde toerekening GWA	**-156.852**	**-156.852**	**-156.852**
	Totaal nog toe te rekenen overhead	**3.547.538**	**3.597.246**	**3.420.583**
	Totale kosten over 2020	**22.241.886**	**28.027.750**	**30.034.583**
	correctie voor incidentele zaken	0	-5.445.469	-7.494.362
	Totale kosten voor overhead 2020	**22.241.886**	**22.582.281**	**22.540.221**
	Waarvan overhead	3.547.538	3.597.246	3.420.583
	Waarvan GWA	1.564.027	1.816.646	1.507.546
	Waarvan overige kosten	17.130.321	17.168.389	17.612.093
	Percentage overhead, als deel overige kosten	**20,71%**	**20,95%**	**19,42%**

Dekkingsmiddelen

Algemeen

Voor de uitvoering van de programma's die de gemeenteraad heeft vastgesteld zijn financiële middelen nodig. Deze dekkingsmiddelen worden gevormd door rijksbijdragen, eigen gemeentelijke belastingen en retributies, huren, pachten en dergelijke.

Voor rijksmiddelen als de zogemaande algemene uitkering uit het gemeentefonds en gemeentelijke belastingen gelden geen specifieke bestedingsdoelen. Voor retributies (leges en dergelijke heffingen) geldt dat opbrengsten niet hoger mogen zijn dan de bijbehorende kosten.

De gemeenteraad heeft geen invloed op het gemeentefonds. De gemeenteraad kan wel invloed uitoefenen op de hoogte van de lokale heffingen, zoals bedoeld in paragraaf 1, Lokale heffingen.

Activiteitgroepen die bij dit programma horen

- Algemene uitkering
- Belastingen
- Retributies
- Huren en pachten
- Overige inkomsten en uitgaven

Algemene uitkering

De Rijksoverheid keert via het gemeentefonds geld uit aan Nederlandse gemeenten. Het gemeentefonds bestaat uit verschillende uitkeringscomponenten, zoals de algemene uitkering, decentralisatie uitkeringen, integratie-uitkeringen en de artikel 12-uitkering.

De algemene uitkering is één van de belangrijkste bekostingingsinstrumenten van gemeente Ameland. Het ontvangen geld komt ten goede aan de algemene middelen, waardoor het geld, met inachtneming van wet- en regelgeving, naar eigen inzicht kan worden besteed.

In samenhang met de decentralisatieoperatie in het sociaal domein, ontvingen gemeenten tot en met 2018 specifieke integratie-uitkeringen sociaal domein. Vanaf 2019 zijn deze uitkeringen vrijwel volledig overgeheveld naar de algemene uitkering.

De artikel 12-uitkering wordt, op verzoek van gemeenten met grote financiële problemen, uitgekeerd door de Rijksoverheid. Om de uitkeringen te ontvangen dienen de gemeenten aan diverse voorwaarden te voldoen. Zo leveren gemeenten met een artikel 12-uitkering (een deel van) hun zelfstandigheid in. Daarnaast dienen de eigen inkomsten, via belastingverhoging, te worden gemaximeerd. Gemeente Ameland ontvangt geen artikel 12-uitkering.

Wat heeft het gekost

Gemeentefonds				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.007.00	Uitkeringen gemeentefonds	150.000	0	0
Saldo		**150.000**	**0**	**0**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.007.00	Uitkeringen gemeentefonds	7.462.982	8.495.860	8.531.270
Saldo		**7.462.982**	**8.495.860**	**8.531.270**

Resultaat Gemeentefonds	**7.312.982**	**8.495.860**	**8.531.270**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Belastingen

Gemeenten mogen belastingen heffen die zijn genoemd in de Gemeentewet. Zo heft gemeente Ameland onder meer onroerendezaakbelastingen, toeristenbelasting en forensenbelasting.

De gemeenteraad stelt jaarlijks de tarieven van de gemeentelijke belastingen vast door het vaststellen van belastingverordeningen. Er kan geen bezwaar worden gemaakt tegen de hoogte van de belastingtarieven.

Wat heeft het gekost

Belastingen				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.061.00	Heffing/invordering onroerende zaakbelasting woningen	68.363	68.363	94.327
6.062.00	Heffing/invordering onroerende zaakbelasting niet woningen	39.281	39.281	23.310
6.340.05	Heffing/invordering toeristen- en forensenbelasting	104.230	104.230	61.334
Saldo		**211.873**	**211.873**	**178.971**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.061.05	Onroerende-zaakbelasting eigenaren woningen	979.200	1.016.000	1.007.342
6.062.05	Onroerende-zaakbelasting eigenaren niet woningen	285.600	313.000	323.021
6.062.10	Onroerende-zaakbelasting gebruikers niet woningen	168.300	208.000	237.786
6.340.10	Toeristenbelasting op het bootkaartje	973.750	973.750	739.395
6.340.15	Toeristenbelasting passantenhaven	25.625	25.625	22.576
6.340.20	Toeristenbelasting vliegveld	3.569	3.569	3.225
6.340.30	Toeristenbelasting hotels/pensions nachtregister	266.500	280.000	256.659
6.340.40	Toeristenbelasting vakantieonderkomens nachtregister	922.500	1.100.000	1.028.488
6.340.45	Toeristenbelasting mobiele onderkomens met vaste standplaats	0	25.000	8.276
6.340.50	Toeristenbelasting mobiele onderkomens seizoenplaats	30.750	35.000	38.517
6.340.55	Toeristenbelasting mobiele onderkomens (tenten)	112.750	125.000	141.842
6.340.65	Toeristenbelasting kamerverhuur nachtregister	6.592	6.000	4.423
6.340.75	Toeristenbelasting kampeerboerderijen nachtregister	287.000	300.000	14.534
6.340.80	Forensenbelasting	1.827.000	1.710.000	1.624.913
Saldo		**5.889.136**	**6.120.944**	**5.450.997**

Resultaat Belastingen	**5.677.263**	**5.909.071**	**5.272.025**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Beleidsindicatoren

Belastingen			
		Ameland	**Terschelling**
Woonlasten éénpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's	547	758
Woonlasten meerpersoonshuishouden	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's	645	758
WOZ-waarde woningen	De gemiddelde WOZ-waarde (x € 1.000)	253	332

Retributies

Gemeenten mogen retributies heffen die zijn genoemd in de Gemeentewet. Zo heft gemeente Ameland onder andere rioolheffing, reinigingsheffingen en leges.

Wettelijk is bepaald dat de baten ten gevolge van de heffing van retributies de kosten niet mogen overstijgen.

Wat heeft het gekost

Retributies				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.002.30	Leges rij- en reisdocumenten	20.000	20.000	12.887
Saldo		**20.000**	**20.000**	**12.887**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.002.30	Leges rij- en reisdocumenten	50.000	35.000	28.071
6.002.31	Leges bevolkingsadministratie	4.000	4.000	1.800
6.002.32	Leges burgerlijke stand	22.000	22.000	18.881
6.120.05	Vergunningen horeca	31.000	31.000	15.841
6.210.40	Vliegveld	52.649	40.000	30.641
6.240.05	Veerdam	14.333	14.000	13.775
6.720.05	Rioolheffing gecombineerd	730.000	802.000	823.643
6.730.45	Afvalstoffenheffing dorpen	318.000	909.000	918.359
6.730.50	Afvalstoffenheffing vakantieonderkomens	563.000	0	0
6.730.55	Reinigingsrechten bedrijven	220.000	230.000	226.266
6.730.60	Reinigingsrechten campings	10.000	0	0
6.750.05	Begraafplaatsrechten	45.000	50.000	64.444
6.830.05	Leges i.v.m. welstandstoezicht	30.000	30.000	36.820
6.830.15	Leges omgevingsvergunningen	189.630	189.630	292.535
Saldo		**2.279.612**	**2.356.630**	**2.471.077**

Resultaat Retributies	**2.259.612**	**2.336.630**	**2.458.190**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Huren en pachten

Gemeente Ameland verpacht of verhuurt diverse eigendommen, waarbij de rechten en plichten zijn vastgelegd in privaatrechtelijke overeenkomsten.

Wat heeft het gekost

Huren en pachten				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
Saldo		**0**	**0**	**0**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.230.05	Passantenhaven	57.500	54.700	14.014
6.330.05	Eigendommen	45.000	45.000	44.399
6.330.15	Exploitatie landerijen/gronden	50.125	258.574	270.858
6.520.05	Accommodaties sport	92.500	95.300	91.401
6.520.15	Groene sportvelden en terreinen	3.700	3.700	1.525
6.540.10	Musea (incl. molens en vuurtoren)	138.100	133.400	97.150
Saldo		**386.925**	**590.674**	**519.348**

Resultaat Huren en pachten	**386.925**	**590.674**	**519.348**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

Overige inkomsten en uitgaven

Het gaat hier om posten die niet bij andere Activiteitengroepen kunnen worden ingedeeld.

Wat heeft het gekost

Overige inkomsten en uitgaven				
Lasten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.005.05	Overige financiële middelen	201	151	151
6.005.10	Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	17.962	13.239	13.239
6.005.99	Rente	-85.713	-62.545	-122.694
6.008.00	Onvoorziene lasten en baten	7.500	5.480	54.953
6.008.05	Saldi van kostenplaatsen	-19.588	-66.489	-108.123
6.009.00	Vennootschapsbelasting	40.000	40.000	-115.956
6.010.00	Mutatie reserves	718.903	5.739.214	5.951.595
Saldo		**679.265**	**5.669.050**	**5.673.164**
Baten		Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
6.005.00	Nutsbedrijven	90.000	45.000	131.591
6.005.05	Overige financiële middelen	3.000	3.000	0
6.005.99	Rente	77.087	100.945	30.263
6.008.00	Onvoorziene lasten en baten	65.000	4.145.000	4.173.930
6.010.00	Mutatie reserves	713.610	1.581.244	1.662.247
6.330.25	Destructie	22.000	23.500	23.970
6.640.10	Sociale werkvoorziening	124.500	98.500	96.633
Saldo		**1.095.197**	**5.997.189**	**6.118.635**

Resultaat Overige inkomsten en uitgaven	**415.932**	**328.139**	**445.471**

Voor toelichting op de financiën wordt verwezen naar paragraaf 3.3.3, Toelichting programmarekening.

2.2 Paragrafen

2.2.1 Financiële positie

In de begroting wordt beleid uitgezet op basis van verwachte financiële mogelijkheden. Deze mogelijkheden worden mede bepaald door de gang van zaken in het lopende boekjaar, verwacht rijksbeleid, de inschatting van het weerstandsvermogen en de eigen toekomstvisie. Over 2020 werd na de laatste begrotingswijziging een positief saldo verwacht van € 1.039.636.

De jaarrekening 2020 sluit met een positief saldo van € 1.055.722. Ten opzichte van het begrote resultaat een voordeel van € 16.086. Het voordelige verschil betreft een combinatie van eenmalige en structurele voordelen. In de financiële toelichting op de jaarrekeningcijfers (zie 3.3.3) wordt hier nader op ingegaan.

Zoals vastgelegd in de Nota reserves en voorzieningen 2016, wordt het rekeningsaldo standaard toegevoegd aan de Reserve projecten. Omdat de Algemene reserve (minimaal € 2,5 miljoen), als 'buffer' voor tegenvallers inmiddels op een bedrag is uitgekomen van € 4,2 miljoen, is er geen reden om deze nog meer te verhogen. Aan de gemeenteraad wordt in 4.1 van dit Jaarverslag dan ook voorgesteld om het voordelige rekeningsaldo toe te voegen aan de reserve projecten.

Uitgaande van een 'normale gang van zaken', worden voor de jaren 2021 en verder voordelige exploitatiesaldi verwacht. Deze begrotingsuitkomsten in combinatie met het weerstandsvermogen, zoals geschetst in de paragraaf Weerstandsvermogen, leiden tot de conclusie dat er sprake is van een gezonde financiële positie. De effecten van de Coronacrisis zullen mogelijk ook in 2021 nog kunnen leiden tot financiële tegenvallers, maar gemeente Ameland moet in staat worden geacht om dergelijke gevolgen op te kunnen vangen.

2.2.2 Lokale heffingen

Algemeen

Gemeentelijke belastingen en retributies worden geheven op basis van door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordeningen. Dit hoofdstuk geeft een beeld van tariefontwikkelingen, lokale lastendruk, kwijtscheldingsbeleid en dergelijke.

Tariefontwikkeling

De stijgingspercentages voor de diverse heffingen in het afgelopen begrotingsjaar zijn de volgende:

Tariefontwikkeling diverse heffingen (%)			
	2019	Begroting 2020	2020
Ozb woningen	-6,4	2,0	-4,9
Ozb niet-woningen	-1,2	2,0	-0,3
Forensenbelasting	0	1,5	1,5
Toeristenbelasting	0	2,5	2,5
Reinigingsrechten	3 ct. / kg.	0	0
Afvalstoffenheffing	0	0	0
Rioolheffing	0	0	0
Leges	0	0	0

De tarieven voor onroerendezaakbelastingen zijn verlaagd in verband met de in het voorgaande jaar gestegen WOZ-waarden. Voor woningen was de stijging 5,24%, en voor niet-woningen 0,34%.

Te onderscheiden heffingen

Onroerende zaakbelastingen

Onder de naam 'onroerendezaakbelastingen' worden voor de binnen de gemeente gelegen onroerende zaken twee directe belastingen geheven:

- Een gebruikersbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar een onroerende zaak (niet zijnde een woning) al dan niet krachtens eigendom, bezit, met beperkt recht of persoonlijk recht gebruikt;
- Een eigenarenbelasting van degene die bij het begin van het kalenderjaar van een onroerende zaak het genot heeft vanwege eigendom, bezit of beperkt recht.

Op basis van de Wet Waardering Onroerende Zaken wordt van elke individuele onroerende zaak de waarde vastgesteld, waarna het te betalen bedrag aan belasting wordt berekend en via een aanslag aan de belastingplichtige opgelegd.

In 2020 zijn de volgende opbrengsten gerealiseerd:

Opbrengsten onroerendezaakbelastingen			
	Primitieve begroting	**Begroting na wijziging**	**2020**
Gebruikers niet woningen	168.300	208.000	237.786
Eigenaren woningen	979.200	1.016.000	1.007.342
Eigenaren niet woningen	285.600	313.000	323.021
	1.433.100	**1.537.000**	**1.568.149**

Forensenbelasting

Deze belasting wordt geheven van natuurlijke personen, die zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, hier meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zichzelf of voor hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. De groep 'caravans op vaste standplaatsen' valt vanaf 2020 vrijwel volledig onder de forensenbelasting.

In 2020 zijn de volgende opbrengsten gerealiseerd:

Opbrengst forensenbelasting			
	Primitieve begroting	**Begroting na wijziging**	**2020**
Forensenbelasting	1.827.000	1.710.000	1.624.913
	1.827.000	**1.710.000**	**1.624.913**

Toeristenbelasting

Deze belasting wordt geheven van personen die niet als ingezetene in de basisregistratie personen (BRP) staan ingeschreven. Belast wordt het verblijf houden binnen de gemeente al dan niet gevolgd door een overnachting. Ook degene die gelegenheid biedt tot het houden van verblijf kan als belastingplichtige worden aangemerkt. De opbrengsten zijn gebaseerd op werkelijke aantallen overnachtingen. Het tarief voor 2020 voor alle accommodaties is € 1,59 per overnachting.

In 2020 zijn de volgende opbrengsten gerealiseerd:

Opbrengsten toeristenbelasting			
	Primitieve begroting	**Begroting na wijziging**	**2020**
Bootkaartjes overtochten	973.750	973.750	739.395
Passantenhaven	25.625	25.625	22.576
Vliegveld	3.569	3.569	3.225
Hotels/pensions	266.500	280.000	256.659
Vakantieonderkomens	922.500	1.100.000	1.028.488
Mobiele onderkomens	143.500	185.000	188.635
Kamerverhuur	6.592	6.000	4.423
Kampeerboerderijen	287.000	300.000	14.534
	2.629.036	**2.873.944**	**2.257.935**

Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van:

- Degene die aan het begin van het belastingjaar het genot heeft krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een eigendom dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering (vastrecht);
- De gebruiker van een eigendom van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd (variabel bedrag); Als maatstaf hiervoor geldt het aantal kubieke meters afvalwater dat vanuit het eigendom wordt afgevoerd.

In 2020 zijn de volgende opbrengsten gerealiseerd:

Opbrengsten rioolrechten			
	Primitieve begroting	**Begroting na wijziging**	**2020**
Vastrecht	500.000	555.000	584.117
Variabel recht (waterverbruik)	230.000	247.000	239.527
	730.000	**802.000**	**823.643**

Het saldo van de opbrengsten rioolheffing en de kosten van de activiteit riolering wordt vanaf 2020 toegevoegd aan de egalisatievoorziening riolering. De facto wordt hiermee bereikt dat de rioolheffing 100% kostendekkend is.

De kostendekkendheid van rioolrechten geeft het volgende beeld:

Kostendekkendheid rioolrechten				
	Taakveld	**Omschrijving taakveld**		
Kosten	7.2	Riolering	471.730	
Opbrengsten excl heffingen			20.585	
Netto kosten taakveld			**451.145**	
Overhead	19,42%		91.618	
BTW			68.185	
Toe te rekenen kosten			**159.803**	
Afronding			821	
Totale kosten				**611.769**
Opbrengsten heffingen				**771.769**
Mutatie egalisatievoorziening				**160.000**
Dekkingspercentage				**100%**

Leges

Onder de naam 'leges' worden een aantal verschillende retributies geheven voor het genot van, door of vanwege de gemeente verstrekte diensten. Er wordt naar gestreefd de legestarieven in de loop der jaren (meer) kostendekkend vast te stellen.

De kostendekkendheid van leges geeft het volgende beeld:

Kostendekkendheid leges				
	Taakveld	**Omschrijving taakveld**		
Kosten	0.2	Burgerzaken	106.758	
Kosten	1.2	Openbare orde en veiligheid	24.717	
Kosten	8.3	Wonen en bouwen	258.636	
Opbrengsten excl heffingen			210	
Netto kosten taakveld			**389.900**	
Overhead	19,42%		**75.726**	
Totale kosten				**465.626**
Opbrengsten heffingen	0.2	Burgerzaken	48.752	
Opbrengsten heffingen	1.2	Openbare orde en veiligheid	15.841	
Opbrengsten heffingen	8.3	Wonen en bouwen	292.535	
				357.128
Dekkingspercentage				**76,7%**

Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten

De afvalstoffenheffing wordt geheven voor het inzamelen en verwerken van huishoudelijk afval. Reinigingsrechten worden geheven van bedrijven.

In 2020 zijn de volgende opbrengsten gerealiseerd:

Opbrengsten i.v.m. reiniging			
	Primitieve begroting	**Begroting na wijziging**	**2020**
Afvalstoffenheffing dorpen en vakantieonderkome	881.000	909.000	918.359
Reinigingsrechten bedrijven (incl. campings)	230.000	230.000	226.266
	1.111.000	**1.139.000**	**1.144.625**

De kostendekkendheid van afvalstoffenheffing en reinigingsrechten geeft het volgende beeld:

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing en reinigingsrechten				
	Taakveld	**Omschrijving taakveld**		
Kosten	7.3	Afval	1.328.422	
Opbrengsten excl heffingen			128.447	
Netto kosten taakveld			**1.199.975**	
Overhead	19,42%		258.003	
BTW			211.858	
Toe te rekenen kosten			**469.861**	
Totale kosten				**1.669.837**
Opbrengsten heffingen				**1.144.625**
Dekkingspercentage				**68,5%**

Lokale lastendruk

De onderstaande tabel geeft een indruk van de lokale lasten voor enkele ‘gemiddelde huishoudens’:

Lokale lastendruk	2019	2020
Een meerpersoonshuishouden met eigen woning (€ 250.000,00) en een waterverbruik van 125 m³		
OZB - eigenaren	243,50	236,00
Afvalstoffenheffing	222,73	222,73
Rioolrecht vastrecht	115,60	115,60
Rioolrecht variabel	62,50	62,50
	644,33	**636,83**
Een eenpersoonshuishouden met eigen woning (€ 200.000,00) en een waterverbruik van 50 m³		
OZB - eigenaren	194,80	188,80
Afvalstoffenheffing	169,54	169,54
Rioolrecht vastrecht	115,60	115,60
Rioolrecht variabel	25,00	25,00
	504,94	**498,94**
Een meerpersoonshuishouden met huurwoning en een waterverbruik van 125 m³		
Afvalstoffenheffing	222,73	222,73
Rioolrecht vastrecht	115,60	115,60
Rioolrecht variabel	62,50	62,50
	400,83	**400,83**
Een eenpersoonshuishouden met huurwoning en een waterverbruik van 50 m³		
Afvalstoffenheffing	169,54	169,54
Rioolrecht vastrecht	115,60	115,60
Rioolrecht variabel	25,00	25,00
	310,14	**310,14**

Kwijtschelding

Indien een belastingplichtige niet, of over te weinig financiële middelen beschikt om de belastingaanslag te voldoen, kan onder bepaalde voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend.

Gemeente Ameland hanteert een kwijtscheldingspercentage van 100%. Dit betekent dat alle belastingplichtigen die een inkomen hebben van 100% van het minimuminkomen (volgens bijstandsnorm) of lager, in aanmerking komen voor kwijtschelding.

Kwijtschelding kan worden verleend voor afvalstoffenheffing en rioolheffing. In 2020 is in totaal € 3.010,97 kwijtgescholden (10 gevallen). De overige heffingen zijn in de betreffende belastingverordeningen uitgesloten van kwijtschelding.

2.2.3 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Algemeen

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing behandelt de vraag in welke mate de financiële positie van gemeente Ameland toereikend is om de financiële gevolgen van risico's die de gemeente loopt op te kunnen vangen.
De relevante beleidskaders voor deze begrotingsparagraaf zijn gebaseerd op het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) dat door het Rijk is vastgesteld en begrotingsrichtlijnen bevat voor decentrale overheden. Het BBV schrijft onder meer voor dat de begroting en jaarrekening een paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat waarin wordt ingegaan op:

- De risico's die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie (inclusief de maatregelen die getroffen worden om deze risico's te beheersen);
- De weerstandscapaciteit, dat wil zeggen de middelen die gemeente Ameland beschikbaar heeft - of kan stellen - om financiële gevolgen van niet-begrote lasten (zoals risico's) op te kunnen vangen;
- Het weerstandsvermogen (het kengetal dat weergeeft in welke mate gemeente Ameland in staat is om de financiële gevolgen van risico's op te kunnen vangen).
- Schematisch ziet een en ander er als volgt uit:

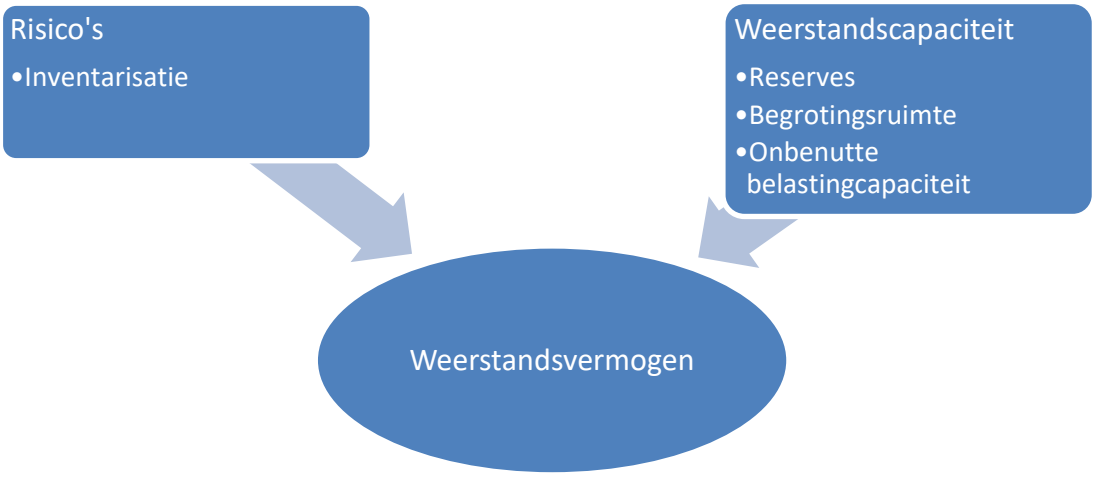

De in deze paragraaf opgenomen kengetallen drukken de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting of de balans. Ze kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van de gemeente. De kengetallen bieden (meer) inzicht in de financiële ruimte van de gemeente om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven inzicht in de financiële weerbaarheid en wendbaarheid.

In deze paragraaf worden risico's benoemd en gekwantificeerd. Vervolgens komt de weerstandscapaciteit van gemeente Ameland aan de orde, waarna een conclusie wordt getrokken over het weerstandsvermogen. Ten slotte worden diverse kengetallen weergegeven.

Risico's

Het begrip risico definiëren wordt gedefinieerd als 'de kans op het optreden van een gebeurtenis met een negatief gevolg voor de organisatie'. In deze definitie zijn twee elementen van belang:

1. De kans op het optreden van een gebeurtenis.
   Het gaat hier om een mogelijke gebeurtenis; als iets 100% zeker is, is het geen risico meer.
2. Negatief gevolg.
   Het gaat hier uitsluitend om de financiële gevolgen van gebeurtenissen.

Voor de beoordeling van de kans dat een gebeurtenis zich voordoet, met de bijbehorende 'gekwantificeerde kans', worden vijf categorieën gehanteerd:

Klasse kansen gebeurtenissen		
Klasse	**Referentiebeelden**	**Kwantitatief**
1	< of 1 keer per 10 jaar	10%
2	1 keer per 5 - 10 jaar	30%
3	1 keer per 2 - 5 jaar	50%
4	1 keer per 1 - 2 jaar	70%
5	1 keer per jaar of >	90%

Per gebeurtenis wordt de maximale financiële impact of schade geschat als de gebeurtenis zich voor doet. In onderstaande tabel is vervolgens het netto financieel effect aangegeven, door de financiële impact te vermenigvuldigen met de kans van optreden. Bovendien is de termijn vermeld waarbinnen een gebeurtenis zich voor kan doen (binnen een jaar, of over een periode van meer dan een jaar).

Risicotabel						
	Risico	**Financiele impact in euro's**	**Kans**	**Netto effect (structureel)**	**Netto effect (incidenteel)**	**Termijn**
1	Aansprakelijkheid schade	p.m.	30%		p.m.	> 1
2	Nadelige gevolgen exploitatietekorten gesubsidieerde partijen (Sociaal Cultureel Werk, musea)	50.000	30%		15.000	> 1
3	Nadelige gevolgen exploitatietekorten gemeenschappelijke regelingen (Waddeneilanden, veiligheidsregio)	100.000	50%	50.000		> 1
4	Fiscale consequenties onjuiste toepassing belastingwetgeving (loonbelasting, BTW)	40.000	30%	12.000		> 1
5	Terugloop in toerisme als gevolg externe oorzaak (natuurramp, ziekte, etc.)	1.500.000	10%	150.000		> 1
				212.000	**15.000**	

Toelichting enkele risico's:

1. Aansprakelijkheid
Zo nu en dan wordt een gemeente aansprakelijk gesteld voor haar handelen, of juist niet. Wanneer een boom op een auto valt, kan een discussie ontstaan over de onderhoudssituatie van die boom. Wanneer een ongeluk of valpartij ontstaat door een gat in een weg, wordt gekeken of de wegbeheerder het onderhoud op orde had.
Omdat voor aansprakelijkheid een verzekering is afgesloten, wordt deze post op p.m. gesteld.

5. Terugloop toerisme als gevolg externe oorzaak
Een natuurramp, milieuramp of ander soort crisis kan grote en langdurige gevolgen hebben voor het toerisme. Voor gemeente Ameland kan dit een forse daling van de opbrengsten toeristenbelasting betekenen. De kans op een dergelijke gebeurtenis wordt als niet groot ingeschat en bovendien zullen rijks- en provinciale overheden vanuit hun verantwoordelijkheid altijd enige mate van ondersteuning bieden, waardoor financiële gevolgen fors kunnen zijn, maar niet onoverkomelijk.

Inmiddels heeft een vergelijkbare gebeurtenis zich vanaf begin 2020 daadwerkelijk voorgedaan, namelijk het ontstaan van de coronacrisis. Hierdoor verandert niet zozeer het beeld van de risico's die in de tabel worden onderkend, maar is wel sprake van concrete financiële gevolgen. Voor deze gevolgen wordt verwezen naar paragraaf 2.2.8 van dit jaarverslag, "Financiële gevolgen corona".

Weerstandscapaciteit
Bij weerstandscapaciteit gaat het om de middelen en mogelijkheden om onverwachte financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit.

Incidentele weerstandscapaciteit
De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten eenmalig op te vangen. Als eenmalig middel kan gemeente Ameland de Algemene reserve aanwenden. Deze wordt aangemerkt als vrij besteedbaar, maar wordt beschouwd als 'buffer' voor grote financiële tegenvallers. Op grond van de vastgestelde Nota reserves en voorzieningen 2016 bedraagt de hoogte van deze reserve € 2,5 miljoen. Gelet op mogelijke nadelige effecten van de coronacrisis, is besloten om zowel het exploitatiesaldo van 2019 aan de Algemene reserve toe te voegen, als in 2020 van het rijk ontvangen compensatiebedragen voor nadelige effecten van corona. Per eind 2020 bedraagt het saldo hierdoor €4.166.496.

Structurele weerstandscapaciteit
Structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen die eventueel aangeboord kunnen worden om tegenvallers op te vangen. De structurele weerstandscapaciteit betreft de mogelijkheid om vanuit een verhoging van belastingen en leges structurele tegenvallers op te vangen.
Ook de mogelijkheden om te bezuinigen, dan wel het ambitieniveau iets neerwaarts bij te stellen, kunnen structurele compensatie bieden voor tegenvallers.

Onbenutte belastingcapaciteit

De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend voor de onroerendezaakbelastingen, door de maximale tarieven (artikel 12) te vergelijken met de door gemeente Ameland gehanteerde tarieven. Dit betreft de onbenutte belastingcapaciteit. Deze berekening ziet er als volgt uit:

Onbenutte belastingcapaciteit					
	inkomsten 2020	**tarief 2020**	**tarief artikel 12**	**verschil**	**onbenutte capaciteit**
eigenaren woningen	1.007.342	0,0993	0,1853	0,0860	872.421
eigenaren niet-woningen	323.021	0,1487	0,1853	0,0366	79.506
gebruikers niet-woningen	237.786	0,1190	0,1853	0,0663	132.481
	1.568.149				**1.084.408**

Naast deze onbenutte belastingcapaciteit is er in de meerjarenbegroting ruimte beschikbaar als structureel weerstandscapaciteit.

Weerstandsvermogen

Volgens de risicotabel is de structureel noodzakelijke weerstandscapaciteit € 212.000. Gelet op de onbenutte belastingcapaciteit, en de beschikbare begrotingsruimte, lijkt gemeente Ameland in staat tegenvallers op te vangen zonder dat de continuïteit van de organisatie in gevaar komt.

De eenmalig noodzakelijke weerstandscapaciteit bedraagt volgens de tabel € 15.000.
Met een Algemene reserve van ruim € 4,1 miljoen lijkt gemeente Ameland eveneens ruim voldoende in staat om incidentele tegenvallers op te vangen.

Kengetallen

Kengetallen zijn getallen die de verhouding uitdrukken tussen bepaalde onderdelen van de exploitatie en/of de balans. Ze kunnen helpen bij de beoordeling van de financiële positie van gemeente Ameland. Deze kengetallen ondersteunen het beeld van de financiële ruimte waarover de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen.

Netto schuldquote

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. De netto schuldquote wordt berekend door de netto schuld te delen door de baten (excl. mutaties reserves). Voor gemeente Ameland betekent dit het volgende:

$$Netto\ schuldquote = \frac{(A+B+C-D-E-F-G)}{H} \times 100\%$$

		Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
A	Vaste schulden	18.668.979	23.933.134	17.199.800
B	Netto vlottende schulden	7.086.861	6.000.000	7.893.849
C	Overlopende passiva	856.926	1.005.274	1.280.131
D	Financiële activa	882.578	876.093	1.160.532
E	Uitzettingen < 1 jaar	2.666.501	1.750.676	2.101.243
F	Liquide middelen	45.554	996.896	895.468
G	Overlopende activa	3.924.664	3.600.000	4.131.905
H	Totale baten (excl. mutaties reserves)	22.449.906	21.844.060	29.428.059
	Netto schuldquote	**85,05%**	**108,56%**	**61,45%**

Zoals blijkt uit de tabel, is het gerealiseerde percentage van 61,45% veel lager dan het begrote percentage van 108,56%. Dit heeft onder meer te maken met de eenmalige verkoopopbrengst van Eneco (ruim € 4,1 miljoen), waardoor de onder 'H' genoemde baten nogal hoger zijn dan begroot. In die baten zijn bovendien geldstromen uit de TOZO)-regeling meegenomen, hetgeen ook leidt tot een hoger bedrag.

De VNG beoordeelt een netto schuldquote tot 100% als 'groen', tussen de 100 en 130% geldt de oranjefase en boven de 130% is bijsturing gewenst ('rood').
De 'waarde' van dit oordeel lijkt echter enigszins bediscussieerbaar. De netto schuldquote geeft immers een indicatie van de druk van rentelasten en aflossingen op de exploitatie. Hiervoor geldt dat aflossingen meer te maken hebben met financiering en niet van invloed zijn op de exploitatie. Bovendien maakt het nogal uit of de langlopende rente 5% is, of slechts 1%, of nog lager. Een hoog kengetal leidt dus niet per definitie tot een problematische financiële situatie.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan of gemeente Ameland in staat is om op korte en lange termijn aan haar betalings- en aflossingsverplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio verstaan we het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente

bestaat volgens artikel 42 BBV uit de reserves (zowel de Algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten.
Voor gemeente Ameland gelden de volgende ratio's:

$Solvabiliteitsratio = (\frac{A}{B})$ x 100%				
		Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
A	Eigen vermogen	13.971.501	13.151.972	19.358.959
B	Balanstotaal	41.673.142	45.241.192	47.500.466
	Solvabiliteitsratio	**33,53%**	**29,07%**	**40,76%**

Grondexploitatie

De laatste jaren bleek dat grondexploitaties een forse impact kunnen hebben op de financiële positie van een gemeente. Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. De boekwaarden van grondposities zijn belangrijk omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij verkoop.
Voor gemeente Ameland gelden de volgende kengetallen:

$Kengetal\ grondexploitatie = \frac{(A+B)}{C}$ x 100%				
		Jaarrekening 2019	Begroting 2020	Jaarrekening 2020
A	Niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	171.670	760.013
B	Bouwgronden in exploitatie	671.131	534.700	2.841.173
C	Totale baten (excl. mutaties reserves)	22.449.906	20.549.146	29.428.059
	Kengetal grondexploitatie	**3%**	**3%**	**12%**

Door de aankoop van grondposities en de vaststelling door de gemeenteraad van diverse grondexploitaties in 2020, is dit kengetal logischerwijze gestegen. Omdat bovendien voor verwachte verliezen op individuele exploitaties een voorziening is gevormd, is de verwachting reëel dat de boekwaarden van deze bouwgronden kunnen worden terugverdiend.

Structurele exploitatieruimte

Bij de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele baten en lasten. Bij incidentele baten of lasten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Voorbeelden van structurele baten zijn de Algemene uitkering en belastinginkomsten. Structurele lasten zijn bijvoorbeeld personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen.

Het onderscheid tussen structureel en incidenteel moet conform het BBV in de begroting en de jaarstukken worden onderbouwd. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de

structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij deze in evenwicht zijn, of waarbij de structurele lasten hoger zijn dan de baten.

Het kengetal voor structurele exploitatieruimte relateert het saldo van structurele baten en lasten en het saldo van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves aan de totale baten. Onderstaande tabel laat zien dat 6,92% van de baten als een structureel voordeel kan worden gezien.

Kengetal structurele exploitatieruimte $= \left(\frac{((B-A)+(D-C))}{E}\right)$ x 100%				
		Jaarrekening 2019	**Begroting 2020**	**Jaarrekening 2020**
A	Structurele lasten	n.b.	21.295.733	22.195.139
B	Structurele baten	n.b.	21.739.060	24.261.069
C	Het totaal van structurele toevoegingen aan de reserves	n.b.	718.903	1.038.071
D	Totaal van de structurele onttrekkingen van de reserves	n.b.	713.610	1.005.589
E	Raming totaal saldo van de baten	n.b.	21.844.060	29.383.329
		n.b.	**2,01%**	**6,92%**

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit laat zien hoe de belastingdruk zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen, wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing). De kengetallen voor belastingcapaciteit geven het volgende beeld:

Kengetal belastingcapaciteit $= \left(\frac{E}{F}\right)$ *x 100%*				
		Jaarrekening 2019	**Begroting 2020**	**Jaarrekening 2020**
	Gemiddelde WOZ-waarde	246.000,00	252.960,00	253.000,00
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	239,60	251,19	238,83
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	178,10	179,00	178,10
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	222,73	222,73	222,73
D	Eventuele heffingskorting	0,00	0,00	0,00
E	Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C+D)	**640,43**	**652,92**	**639,66**
F	Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin	731,00	747,00	776,00
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde	**87,61%**	**87,41%**	**82,43%**

Overall beoordeling kengetalen

De beschrijving van de bovenstaande kengetallen laat zien dat een afzonderlijk kengetal nog weinig zegt over hoe de financiële positie moet worden beoordeeld. Zo hoeft een hoge schuld geen nadelig effect te hebben op de financiële positie. Deze is afhankelijk of en wat er aan eigen

vermogen en baten tegenover die schuld staat en hoe groot de kans is dat de schuld weer wordt afgelost. Een tegenvallende ontwikkeling van de grondprijs hoeft geen negatieve invloed te hebben als er sprake is van een grote, structurele exploitatieruimte. Ook als een gemeente beschikt over voldoende ruimte in belastingcapaciteit is er ruimte om tegenvallers op te vangen. Het is dus, met andere woorden, niet mogelijk om een individueel kengetal te gebruiken voor de beoordeling van de financiële positie. De kengetallen moeten altijd in samenhang worden beoordeeld, omdat ze alleen gezamenlijk en in hun onderlinge verhouding een goed beeld kunnen geven van de financiële positie van een gemeente.

Het belangrijkste uitgangspunt voor gemeente Ameland is artikel 189, lid 2 van de Gemeentewet, waarin is aangegeven dat begroting structureel en reëel in evenwicht is, dan wel op lange termijn in evenwicht is. Bij de realisatie van jaarlijkse begrotingsdocumenten is daarvan tot dusver altijd sprake geweest.

Een sluitende meerjarenbegroting, in combinatie met hetgeen in deze paragraaf wordt aangegeven over weerstandsvermogen, kengetallen en ratio’s leidt tot de conclusie dat er sprake is van een financieel gezonde gemeente.

2.2.4 Grondbeleid

Algemeen

Onder grondbeleid verstaan we het gehele instrumentarium dat de gemeente Ameland ter beschikking staat om ruimtelijke, recreatieve, economische en maatschappelijke doelstellingen te realiseren. Het grondbeleid heeft dan vaak ook invloed op en samenhang met doelstellingen van diverse programma's. Hierbij valt te denken aan activiteiten als:

- Woningbouw;
- Bedrijfsverplaatsing;
- Dorpsvernieuwing en reconstructieplannen;
- Het aanleggen of aanpassen van infrastructurele voorzieningen;
- De realisatie van recreatieve of culturele voorzieningen.

Gemeente Ameland heeft geen apart grondbedrijf. Uitvoering van het grondbeleid gebeurt door de gemeentelijke organisatie en binnen de financiële exploitatie van de gemeente als geheel. Gemeente Ameland geeft de voorkeur aan het voeren van een actieve grondpolitiek. Dat wil zeggen dat de gemeente, waar dat mogelijk of noodzakelijk wordt geacht, voor eigen rekening en risico grond aankoopt, deze grond eventueel bouwrijp maakt en vervolgens tegen kostprijs verkoopt, of inbrengt om andere programma's te realiseren.

Situatie gemeente Ameland

Gemeente Ameland heeft meer dan 310 hectare grond in bezit. Hiervan is een groot gedeelte bestemd, dan wel in gebruik voor wegen (131 ha.), landerijen (80 ha.) en als onderdeel van gemeentelijke gebouwen.

Ongeveer 70 hectare wordt momenteel verpacht. Wanneer de gelegenheid zich voordoet, wordt beoordeeld in hoeverre verkoop van verpachte grond een alternatief is voor het langdurig verpachten van grond.

Daarnaast heeft de gemeente vanaf 2018 actief grondposities aangekocht, met als doel de realisatie van woningbouw. In 2020 is overeenstemming bereikt over de aankoop van een perceel aan de Trapweg in Hollum. Na besluitvorming in de raad heeft dit geresulteerd in de overdracht van ruim 12.600 m2 grond.

Voor de diverse locaties zijn inrichtingsschetsen gemaakt met een indeling van vrij te verkopen bouwkavels of kavels die geschikt zijn voor sociale woningbouw (lees: woningen voor Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland).
De gemeenteraad heeft de grondexploitatiecomplexen en de bijbehorende grondprijzen in juli 2020 vastgesteld.

Per eind 2020 heeft gemeente Ameland daarmee in alle vier de dorpen bouwlocaties beschikbaar, waar deels al woningbouw wordt gerealiseerd, waar de planologische situatie direct al woningbouw mogelijk maakt of waar nog de nodige procedures noodzakelijk zijn.

Actuele grondexploitaties

De volgende grondexploitaties zijn door de gemeenteraad vastgesteld en al gedurende enige tijd in de uitvoeringsfase:

Economische balans grondexploitatie 2020				
Naam	**1-1-2020**	**Mutatie**	**31-12-2020**	**Toelichting**
Kwekerij	97.617	3.430	101.047	Uit te geven 758 m2
Tussendijken / Blieneweg	171.670	12.703	184.373	Bruto 1.420 m2; uit te geven 1.180 m2
Plan Foppedunenweg	149.694	33.885	183.579	Uit te geven 1.200 m2
Smitteweg	203.164	198.134	401.298	Bruto 10.000 m2; uit te geven 6.935 m2
Binnendieken	60.260	10.893	71.153	Bruto 2.445 m2; uit te geven 1.885 m2
Miedenweg	556.269	182.104	738.373	Bruto 6.763 m2; uit te geven 5.523 m2
Paasduinweg	389.409	80.881	470.290	Bruto 4.824 m2; uit te geven 3.624 m2
Trapweg	9.134	676.187	685.321	Bruto 12.761 m2; uit te geven 6.143 m2
Abehiem	0	5.740	5.740	Uit te geven 484 m2
	1.637.217	**1.203.957**	**2.841.174**	

De mutatie per complex betreft de in 2020 gemaakte kosten om de locaties bouwrijp te maken (wegen, riolering, grondwerk), kosten procedures (bestemmingsplan, diverse onderzoeken), rentetoerekening en dergelijke.

Het bruto beschikbare aantal m2 per locatie is als volgt:

Mutatie m2			
Naam	**1-1-2020**	**Mutatie**	**31-12-2020**
Kwekerij	758	0	758
Tussendijken / Blieneweg	1.420	0	1.420
Plan Foppedunenweg	1.200	0	1.200
Smitteweg	10.000	0	10.000
Binnendieken	2.445	0	2.445
Miedenweg	6.763	0	6.763
Paasduinweg	4.824	0	4.824
Trapweg	0	12.761	12.761
Abehiem	484	0	484
	27.894	**12.761**	**40.655**

Grondverkopen en overdracht van grond aan het Gemeentelijk Woningbedrijf zullen vanaf 2021 plaatsvinden, onder meer na afronding van de eerste fase van de bouw van gemeentelijke huurwoningen.

Overige grondposities

In 2020 is 10.863 m2 grond aangekocht aan de Hoge Eggenweg in Nes. Voor deze locatie is nog geen grondexploitatie vastgesteld, dus de grond is opgenomen onder de materiële vaste activa (in plaats van onder de voorraden bouwgrond in exploitatie).

2.2.5 Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Ameland is een waddengemeente waar het goed wonen, werken en recreëren is. Gemeente Ameland wil deze bijzondere leefomgeving in stand houden en de kwaliteit van het voorzieningenniveau op het eiland op peil houden.

Deze kwaliteit is grotendeels afhankelijk van de kwaliteit en het onderhoudsniveau van gemeentelijke kapitaalgoederen, zoals wegen, riolering, openbaar groen en verlichting.
Een goede kwaliteit van deze kapitaalgoederen sluit bovendien incidenten (schades, klachten) en de eventueel hieruit voortvloeiende aansprakelijkstelling van gemeente Ameland grotendeels uit.

Beleidskader

Het beleid van de gemeente Ameland voor het onderhoud van kapitaalgoederen is onder meer opgenomen in een aantal plannen:

- Onderhoudsplan wegen (2016 – 2031);
- Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP, periode 2020 - 2025);
- Onderhoudsrapport havens (veerdam, jachthaven en losstoep; nog geen onderhoudsplan vastgesteld);
- Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen (2018 – 2027);
- Onderhoudsplan recreatieve voorzieningen (2016 – 2025);
- Onderhoudsplan Woningbedrijf (huurwoningen, periode 2017 - 2025).

Doorrekeningen en financiële consequenties van de diverse onderhoudsplannen worden in het algemeen verwerkt in de jaarlijkse begroting (en meerjarenbegroting).

Voor wegen, gemeentelijke gebouwen en rioleringswerken wordt gewerkt met een onderhoudsreserve waaraan jaarlijks een vast bedrag wordt toegevoegd. De werkelijke onderhoudskosten in enig jaar komen ten laste van die reserves. Wanneer structureel blijkt dat onderhoudskosten de ramingen in het plan overschrijden, vindt bijstelling plaats van het bedrag van de jaarlijkse reservering.

De kosten van overige en dagelijkse onderhoudswerkzaamheden worden verwerkt in de jaarlijkse exploitatierekening, ten laste van het betreffende product.

Te onderscheiden onderhoudswerken

Wegen

De gemeente Ameland beheert ongeveer 90 km aan verharde en onverharde wegen en 55 km aan (recreatieve) fietspaden. In 2016 is een intern opgesteld investering- en onderhoudsplan voor deze wegen en fietspaden vastgesteld door de raad. Dit plan, met een looptijd tot en met 2031, dient als basis voor beslissingen op het gebied van wegenbeheer.

In 2020 is voor ruim € 660.000 uitgegeven aan onderhoudswerkzaamheden. Enkele grotere projecten betreft herstraten gebied Molenweg in Hollum (samen met afkoppelen hemelwaterafvoeren), herstraten Mr. Van Douwenweg en herstraten parkeerterrein Verdekspad.

Riolering

In 2020 is door de gemeenteraad een nieuw Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vastgesteld, voor de periode 2020 – 2025.

Hoewel de rioolleidingen op Ameland in een goede stevige ondergrond liggen, en volgens technische experts een veel langere levensduur hebben dan elders in het land, wordt het stelsel veiligheidshalve over een periode van 50 jaar afgeschreven. Verder wordt het leidingstelsel visueel gecontroleerd, eventueel aangevuld met cameracontroles.

In de kostendekkendheidsberekening bij het GRP is de toekomstige ontwikkeling van de rioolheffing berekend. Voor de eerstkomende jaren wordt geen tariefverhoging verwacht.

Vanaf 2020 wordt administratief gewerkt met een egalisatievoorziening riolering, bedoeld om jaarlijkse baten en lasten te egaliseren.
Het verloop van deze voorziening is in 2020 is als volgt:

Egalisatievoorziening riolering		
	Begroting 2020	**Jaarrekening 2020**
Saldo 1 januari	1.023.682	1.023.682
toevoeging 2020 ter egalisatie baten en lasten	75.000	160.000
Saldo 31 december	**1.098.682**	**1.183.682**

Voor dagelijkse onderhoudskosten wordt jaarlijks een vast bedrag van € 125.000 toegevoegd aan een onderhoudsvoorziening. Het gaat hierbij om allerlei kosten van storingen, verbreden watergangen en herstel van gebreken in het stelsel die ten laste van deze voorziening worden gebracht. Een specifiek onderhoudsplan is hiervoor niet aanwezig. In 2020 is er voor een bedrag van ongeveer € 95.000 aan onderhoudskosten ten laste van deze voorziening gebracht.

Havens

Een gespecialiseerd bureau heeft voor de veerdam, de jachthaven en de losstoep in de Ballumerbocht een onderhoudsrapport opgesteld. Dat onderhoudsrapport dient als basis voor het nog op te stellen onderhoudsplan. Omdat er tot dusver geen onderhoudsplan aanwezig is, zijn de financiële consequenties nog niet verwerkt in de meerjarenbegroting. Wanneer het project 'Herinrichting jachthaven' is afgerond, zal dit onderhoudsplan worden opgesteld.

Openbaar Groen

De gemeente Ameland bezit zo'n 80 hectare aan openbaar groen. Het onderhoud hiervan vindt planmatig plaats, op basis van inventarisaties van de verschillende groencomponenten. Bermen, hagen en plantsoenen binnen de bebouwde kommen worden in eigen beheer onderhouden, op basis van werkplanningen.

De ruim 2.400 laanbomen op Ameland zijn geïnventariseerd. Kenmerken als leeftijd, omvang, vitaliteit en dergelijke zijn vastgelegd. Deze overzichten dienen als basis voor beheerwerkzaamheden, maar tevens als hulpmiddel bij aansprakelijkheidskwesties ten gevolge van schade.

Voor onderhoud aan onder meer sloten zijn afspraken gemaakt met externe bedrijven.

Verlichting

De gemeente Ameland heeft momenteel zo'n 1.000 lichtmasten in eigendom. Circa 145 hiervan zijn zogenaamde monumentale lichtmasten.

Volgens het zogenaamde Verlichtingsplan Ameland is in het openbare buitengebied op het eiland groene verlichting aangebracht. In de overige delen van de dorpen, inclusief de dorpscentra, zijn de bestaande armaturen vervangen door duurzame LED armaturen.

Het onderhoud van de lampen en armaturen zal door Signify (was Philips Lighting) worden uitgevoerd tegen een afgesproken jaarlijkse fee, gedurende een contractperiode van 10 jaar.

Recreatieve voorzieningen

Voor het onderhoud van speelvoorzieningen en dergelijke in de recreatiegebieden zoals De Vleijen en De Aanleg heeft de raad in 2016 een onderhoudsplan vastgesteld. Ook de strandovergangen van de gemeente zijn in dit plan opgenomen.

Jaarlijks wordt het plan intern (ambtelijk) geactualiseerd, om een goed beeld te houden van de onderhoudsstatus en de met onderhoud samenhangende kosten. Hierbij wordt tevens een inschatting gemaakt van vervangingsmomenten van voorzieningen. De hiermee samenhangende kosten worden jaarlijks verwerkt in begroting en jaarrekening.

Sportvoorzieningen

De gemeente Ameland kent verschillende gemeentelijke sportterreinen. In Hollum liggen bij de sporthal twee tennisbanen en twee voetbalvelden. In Nes liggen bij de sporthal twee tennisbanen en tussen Nes en Buren liggen drie voetbalvelden, waarvan één in 2016 is aangepast tot

kunstgrasveld. Onderhoud van de sportterreinen vindt in eigen beheer plaats, op basis van werkplanningen, maar ook afhankelijk van weersomstandigheden.

Gebouwen

De gemeente heeft ongeveer 40 gebouwen in eigendom. Deze gebouwen vertonen onderling een grote diversiteit. Van gemeentehuis, scholen, de vuurtoren en gebouwen waarin musea zijn gehuisvest tot aan kerktorens.

Het onderhoudsplan gebouwen vormt de basis voor het onderhoud van de (gemeentelijke) gebouwen. Het onderhoudsplan gebouwen vormt de basis voor het onderhoud van de (gemeentelijke) gebouwen. Het huidige onderhoudsplan heeft een looptijd tot 2027.

Jaarlijks wordt een bedrag van € 360.000 toegevoegd aan het Onderhoudsfonds gebouwen. In 2020 is voor zo'n € 95.000 aan groot onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, waarvan het grootste deel de toren in Ballum betreft.

Huurwoningen

In eigen beheer is een onderhoudsplan opgesteld voor de periode 2017 – 2025. Uitvoering van de werkzaamheden vindt plaats op basis van dit plan, waarbij vooral de periodieke schildercyclus leidend is voor eventuele bijkomende werkzaamheden.

2.2.6 Financiering

Algemeen

De paragraaf financiering biedt op hoofdlijnen (gekwantificeerd) inzicht in de risico's die de gemeente loopt in de financieringsfunctie. En hoe het risicobeheer effectief vorm krijgt.

Het is belangrijk onderscheid te maken tussen financiering en dekking. Bij financiering gaat het om de vraag hoe de gemeente aan haar financiële middelen komt. Een investering kan bijvoorbeeld worden gefinancierd via een lening. Bij dekking gaat het om de vraag hoe de gemeente aan middelen komt om de begroting sluitend te houden. Een investering leidt tot afschrijvingslasten, die bijvoorbeeld kunnen worden gedekt door een verhoging van de onroerendezaakbelasting (OZB).

In deze paragraaf wordt ingegaan op de activiteiten van gemeente Ameland in 2019 op het gebied van financiering, oftewel het voorzien in voldoende liquide middelen om uitvoering te geven aan de activiteiten die in de begroting zijn opgenomen. Vervolgens wordt kort aandacht besteed aan de begrippen 'kasgeldlimiet' en 'renterisiconorm'. Tenslotte komt rente en de wijze waarop rente wordt toegerekend aan activiteiten in deze paragraaf aan de orde.

Langlopende geldleningen

Voor de gemeente Ameland is de volgende situatie van toepassing:

Langlopende geldleningen		
	2019	**2020**
Saldo 1 januari	20.134.673	18.668.979
aflossingen	-1.465.694	-1.469.179
aantrekken langlopende geldleningen		
Saldo 31 december	**18.668.979**	**17.199.800**

In de begroting van 2020 werd uitgegaan van een aan te trekken geldlening van € 4,8 miljoen. In werkelijkheid is er geen langlopende lening aangetrokken. Hoewel de nodige investeringen zijn gedaan in 2020, maakte onder meer de opbrengst uit de verkoop van aandelen Eneco en de extra kasgeldleningen het niet noodzakelijk om deze lening aan te trekken.

Kasgeldlimiet

Belangrijk uitgangspunt van de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is het vermijden van grote fluctuaties in de rentelasten van gemeenten. Om een grens te stellen aan korte financiering (looptijd tot één jaar) is in de Wet fido een kasgeldlimiet opgenomen.

Voor gemeente Ameland is de volgende situatie van toepassing:

Kasgeldlimiet 2020 (bedragen * € 1.000)		
	2019	**2020**
Omvang jaarrekening	23.128	31.090
Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	**1.966**	**2.643**
Vlottende schuld:		
Crediteuren en overlopende passiva	2.944	3.174
Kasgeldleningen	5.000	6.000
Totaal vlottende schuld	7.944	9.174
Vlottende middelen:		
Vorderingen en overlopende activa	6.591	6.233
Tegoeden in rekening courant	46	895
Totaal vlottende middelen	6.637	7.129
Netto vlottende schuld	**1.307**	**2.045**
Ruimte / tekort (-)	**659**	**597**

Binnen de kasgeldlimiet streeft Gemeente Ameland er naar de financieringsbehoefte zoveel mogelijk te dekken via kortlopende leningen (looptijd minder dan een jaar). Dit betekent feitelijk roodstand in rekeningcourant, of het aantrekken van kortlopende kasgeldleningen. Is het structureel onmogelijk zo te voldoen aan de geldende limiet, dan vindt consolidatie plaats door het aantrekken van een langlopende geldlening.

Gelet op de huidige (negatieve) rentetarieven is er al enige jaren voor gekozen om in beperkte mate langlopende leningen aan te trekken, maar in de financieringsbehoefte te voorzien met kasgeldleningen.
Uit de tabel blijkt dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden.

Renterisiconorm

Renterisicobeheer omvat het beperken van de invloed van rentewijzigingen op de financiële resultaten van de gemeente, ook weer omdat het uitgangspunt van de Wet financiering decentrale overheden is dat gemeenten grote fluctuaties in de rentelasten vermijden.

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's op de vaste schuld (looptijd langer dan één jaar). Dit kan door het aanbrengen van spreiding in de looptijden in de

leningenportefeuille. De renterisiconorm wordt berekend door een vastgesteld percentage (20%) te vermenigvuldigen met het begrotingstotaal.

Voor gemeente Ameland is de volgende situatie van toepassing:

Renterisico (bedragen * € 1.000)		
	2019	**2020**
Renteherzieningen	0	0
Aflossingen	1.466	1.469
Renterisico	**1.466**	**1.469**
Omvang jaarrekening	23.128	31.090
Renterisiconorm (20%)	**4.626**	**6.218**
Ruimte onder norm	**3.160**	**4.749**
Overschrijding norm	--	--

Uit de tabel blijkt dat de renterisiconorm niet wordt overschreden.

Rente en rentetoerekening

In artikel 13 BBV is voorgeschreven dat de paragraaf Financiering mede inzicht geeft in de rentelasten, het renteresultaat, de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

De Commissie BBV heeft daarnaast een notitie Rente 2017 opgesteld met richtlijnen ter bevordering van een eenduidige handelswijze met betrekking tot rente (harmonisering), ter stimulering dat gemeenten werkelijke rentekosten opnemen in de begroting en het jaarverslag en om er voor zorg te dragen dat gemeenten op een eenduidige wijze inzichtelijk maken op welke wijze met rente is omgegaan (transparantie). Gemeente Ameland volgt deze richtlijnen.

Belangrijke regels en aanbevelingen op het gebied van rente en rentetoerekeningzijn:
- verplichte rentetoerekening aan taakvelden;
- werkelijke rentekosten als basis voor berekening omslagrentepercentage;
- geen differentiëring in toe te rekenen rentepercentage per taakveld;
- de basis voor de toerekening van rente is de boekwaarde op 1 januari van de vaste activa die bij een taakveld horen;
- het (voor)gecalculeerde omslagrentepercentage mag binnen een marge van 0,5% worden afgerond;

- rentelasten, rentebaten en toegerekende rente worden begroot en geboekt op het taakveld Treasury;
- advies om een voorgeschreven renteschema op te nemen in de paragraaf Financiering.

Het renteschema ziet er voor gemeente Ameland als volgt uit:

Renteschema				
		Primitieve begroting	**Begroting na wijziging**	**Jaarrekening 2020**
a.	Rentelasten lange financiering	526.102	440.358	422.768
	Rentelasten GWA	2.702	2.702	5.834
	Rentelasten korte financiering	56.250	0	-21.134
b.	Rentebaten	-31.700	-31.000	-30.263
	Saldo rentelasten en rentebaten	553.354	412.060	377.205
c1.	Rente toe te rekenen aan grondexploitaties	-45.387	-69.945	-24.557
c2.	Rente van projectfinanciering	0	0	0
c3.	Rentebaten doorverstrekte leningen	0	0	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	507.967	342.115	352.648
d1.	Rente over eigen vermogen	0	0	0
d2.	Rente over voorzieningen	0	0	0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**507.967**	**342.115**	**352.648**
e.	Aan taakvelden toegerekende rente	**670.767**	**505.605**	**505.605**
	(renteomslag 1,5%)			
f.	Renteresultaat	-162.800	-163.490	-152.957

2.2.7 Bedrijfsvoering

Algemeen

Ameland is een zelfstandige en volwaardige gemeente en wil dat blijven.

Om ook in de toekomst een zelfstandige en volwaardige gemeente te blijven, moet de organisatie aan een aantal voorwaarden voldoen. Ze moet betrokken en betrouwbaar zijn, gericht op mens en werk en zich bewust zijn van haar verantwoordelijkheid voor een optimaal leef- en verblijfklimaat op het eiland.

De gemeentelijke organisatie concentreert zich op de prioriteiten die het bestuur stelt. Zij heeft een proactieve houding en werkt goed samen met inwoners, bedrijven, instellingen en andere overheden. De samenwerking in “waddenverband” speelt hierbij een belangrijke rol. Van belang hierbij is het convenant dat de Waddeneilanden, provincie Fryslân en het Rijk tekenden en dat in 2019 is geëvalueerd. Dit onderstreept de unieke positie van de eilandgemeenten en de opgaven die deze positie stelt aan het gemeentebestuur. In 2020 is met de andere Waddeneilanden het overleg met de provincies Fryslân en Noord-Holland en met de liaison van het Rijk verder versterkt.

Een goede samenwerking en actieve afstemming tussen provincies en gemeenten moet de kwaliteit en toekomstbestendigheid van de gemeentelijke dienstverlening aan bewoners en bezoekers verhogen. In het convenant is afgesproken dat provincie en gemeenten werken aan een integrale en gebiedsgerichte benadering van beleidsvorming en regelgeving, afgestemd op de specifieke situatie van de Waddeneilanden en met steun van het Rijk. In 2020 is gestart met het ontwikkelen van het Programma voor de Waddeneilanden, als uitwerking van de eerder afgewezen Regiodeal-aanvraag en ter invulling van speerpunt 9 van de Waddenagenda 2050. Speerpunt is het behouden en versterken van de leefbaarheid op de eilanden, waaronder het historisch medegebruik.

Dit alles vraagt een visie op de organisatie en een daarop afgestemde aanpak. De inrichting van de organisatie, haar werkwijze en het benutten van de kwaliteit van de mensen is een permanent aandachtspunt. Uitgangspunt is een flexibele en omgevingsbewuste organisatie. Zowel binnen de grenzen van het eiland als daarbuiten. Dit vraagt daarnaast ook om duidelijkheid rondom rollen, taken en bevoegdheden. Door de veranderende samenleving en de daarbij veranderende rol van de overheid vraagt dit blijvend investeren in de organisatie en de medewerkers. In 2020 is hier verder vorm aan gegeven, stap voor stap bouwend op de aanwezige goede basis.

De organisatie

Het vorenstaande is doorlopend vertaald in de speerpunten voor de organisatieontwikkeling:

1. Organisatiestructuur:
    - Uitgangspunt is een platte organisatie: verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn zo laag mogelijk in de organisatie belegd;
    - Taken en verantwoordelijkheden zijn duidelijk omschreven: gericht op een integrale, flexibele en extern georiënteerde manier van werken;
    - Werkprocessen zijn effectief en efficiënt ingericht;
    - Het management heeft een coachende en begeleidende rol, de secretaris/directeur draagt in het bijzonder zorg voor het optimaal invullen van de relatie tussen organisatie en bestuur.

2. Wijze van werken:
    - Medewerkers gedragen zich professioneel: ze leveren 'waar voor hun geld' en stellen zich integer, samenwerkend en dienstverlenend op;
    - Er wordt niet over elkaar gesproken maar met elkaar: uitgangspunt hierbij is respect voor elkaars opvattingen en het nakomen van gemaakte afspraken;
    - Meer dan tot nu toe wordt er 'van buiten naar binnen' gedacht en gewerkt: er wordt 'met lef' gedacht in kansen en mogelijkheden;
    - Het directieteam draagt zorg voor een veilige werkomgeving, waarbij 'plezier in het werk' belangrijk is.

3. Ontwikkeling van de medewerkers:
    - Iedere medewerker is bereid om te investeren in zijn of haar ontwikkeling: de organisatie faciliteert dit via een ruim opleidingsbudget en er is jaarlijks een speerpunt (in 2020: resultaatgericht werken);
    - Omdat verantwoordelijkheden laag in de organisatie liggen: medewerkers zijn zelf verantwoordelijk voor hun eigen ontwikkeltraject, de organisatie faciliteert hierbij;
    - Het management maakt met iedere medewerker individuele afspraken over zijn of haar ontwikkeling.

Specifieke aandachtspunten

Organisatieontwikkeling

Het is van belang om kennis en kunde bij te houden en te ontwikkelen. Dit is van belang voor politiek, bestuur en organisatie. Hiervoor zijn zoals eerder vermeld opleidingsbudgetten beschikbaar. In verband met het aantreden in 2019 van een nieuwe secretaris-directeur en het vertrek van de adjunct-directeur Sociaal Domein is in 2020 aandacht besteed aan ontwikkeling voor het management. Dit zal in 2021 op de agenda blijven omdat de situatie rond Corona belemmeringen veroorzaakte, zowel voor wat betreft de tijdsbesteding als voor wat betreft het samenkomen. Ook werd in 2019 gestart met een coördinatierol voor één medewerker per team en dat heeft in 2020 ook niet de volle ontwikkelaandacht kunnen krijgen zodat dit in 2021 op de agenda blijft. De teamontwikkeling van het college heeft in de loop van het jaar wel de nodige aandacht gekregen, veelal digitaal maar ook in enkele fysieke bijeenkomsten. Voor de raad geldt dat in 2020 beperkt aandacht is geweest voor deskundigheidsbevordering, al is er het nodige geoefend met digitaal vergaderen.

Automatisering en informatievoorziening

In 2020 is verder gewerkt aan de uitbouw van de samenwerking op het terrein van informatievoorziening met de andere Friese Waddeneilanden, waarbij we samen de afspraken met SSC Leeuwarden verder vorm hebben geven. Dit heeft onder andere geleid tot het doorontwikkelen van het werkplekkenconcept naar een ‘digitale werkomgeving’, iets dat stap voor stap meer vorm heeft gekregen, mede onder druk van de Corona-pandemie. De komende tijd zal het contractmanagement verder worden verbeterd, met als belangrijke doelstellingen kwaliteitsontwikkeling en kostenbeheersing.

Het zaaksysteem Mozard is succesvol in gebruik. Zaakgericht werken is een manier om processen op orde te krijgen, efficiënt en digitaal te werken en de dienstverlening transparant te maken. Er wordt gestandaardiseerd gewerkt, informatie wordt hergebruikt en is beschikbaar in één systeem. Zaakgericht werken vergt een organisatieontwikkeling, investering in digitale vaardigheden en een reorganisatie van het informatielandschap. Het is een doorlopende ontwikkeling voor de komende jaren. De processen van Texel worden waar mogelijk als leidend gebruikt en er wordt aangesloten bij landelijke principes (GEMMA / Common Ground).

Informatiebeveiliging

Op dit moment worden belangrijke maatregelen op het terrein van informatieveiligheid regelmatig getoetst en bijgesteld. De ambitie is om dit in blijvend voort te zetten. Met belangrijke samenwerkingspartners en leveranciers zijn afspraken gemaakt over informatieveiligheid. Ook is in samenspraak met andere gemeenten via SSC Leeuwarden (waar zowel onze CISO- als FG-functionaris is ondergebracht) een actualisatie van het beveiligingsbeleid tot stand gekomen.

Waar nodig zullen verdere maatregelen worden ingevoerd. Bijvoorbeeld vanwege het wijzigen van wet- en regelgeving (omdat het verplicht is, AVG, BIO) maar ook vanwege het dreigingsbeeld dat de gemeente via de Informatiebeveiligingsdienst Gemeenten en andere kanalen ontvangt (omdat het nodig is, datalek, ransomware).
Ook zal gekeken worden op welke manier het meest efficiënt kan worden voldaan aan de auditeisen (via ENSIA) die in de komende jaren steeds scherper zullen worden en zal gekeken worden welke maatregelen aangescherpt moeten worden. De focus zal steeds meer naar de aantoonbare werking van de maatregelen verschuiven. In 2020 zijn in dit kader de ENSIA-audits weer tijdig en correct opgeleverd.

Informatieveiligheid blijft belangrijk met onder meer de volgende specifieke aandachtspunten:

- Het onderwerp informatieveiligheid zal actueel blijven als belangrijke pijler voor een betrouwbare overheid. Het onderwerp is dagelijks actueel en wordt gepland uitgevoerd.
- Samenwerking op het gebied van informatieveiligheid zal steeds belangrijker worden om zowel efficiency als compliance te borgen.
- Kennis van medewerkers blijft de sleutel voor een bewuste en alerte organisatie.

2.2.8 Verbonden partijen

Algemeen

In deze paragraaf zijn de 'verbonden partijen' opgenomen. Dit zijn organisaties waarbij gemeente Ameland financieel, dan wel bestuurlijk is betrokken. Omdat deze organisaties soms taken uitvoeren die in het verlengde liggen van gemeentelijke doelstellingen, en omdat er in het algemeen sprake is van financiële en budgettaire consequenties, is het belangrijk de aard van de relatie en de mate van betrokkenheid helder weer te geven.

De volgende verbonden partijen zijn hierna weergegeven:

Gemeenschappelijke regelingen:

- De Waddeneilanden;
- Fryske Útfieringstsjinst Miljeu en Omjouwing (FUMO);
- Hûs en Hiem;
- Veiligheidsregio Fryslân.

Naamloze vennootschappen:

- Afvalsturing Friesland;
- Bank Nederlandse Gemeenten;
- Stedin Groep N.V.;
- Fryslân Miljeu;
- Kabeltelevisie Noord Oost.

Besloten vennootschap:

- Zonnepark Ameland.

Gemeenschappelijke regelingen

De Waddeneilanden

Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats: Harlingen

Doelstelling:

1. De behartiging van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten;
2. Het uitdragen van het standpunt van de deelnemende gemeenten richting andere betrokken overheden; Overleg, coördinatie en afstemming ten aanzien van beleids-, en beheersaspecten;
3. Samenwerking en ondersteuning ten aanzien van specifieke uitvoeringszaken van deelnemende gemeenten;
4. Het voorbereiden, vaststellen en uitvoeren van gemeenschappelijke beleidskaders.

Programma: 1. Bestuur en dienstverlening
Deelnemende partijen: Ameland, Schiermonnikoog, Terschelling, Texel en Vlieland
Bestuurlijk belang: Algemeen bestuur en dagelijks bestuur
Financieel belang: De bijdrage voor 2020 bedroeg € 183.537

Financiële gegevens:

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	60.380	-74.968
Vreemd vermogen einde jaar	427.246	747.338
Financieel resultaat einde jaar	-9.166	-125.431

Risico's:
Geen bijzonderheden

Ontwikkelingen:
In 2020 is, na evaluatie van het Waddenconvenant in 2019 en afwijzing van het voorstel Regiodeal, hard gewerkt aan het formuleren in een Waddenprogramma 2021-2026 voor de eilanden. Dit programma zal in 2021 worden vastgesteld en in uitvoering worden gebracht. Het programma is door de eilanden vormgegeven en gericht op brede welvaart en leefbaarheid voor de inwoners van de eilanden.

Fryske Utfieringstjinst Miljeu en Omjouwing

Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats: Grou

Doelstelling:
Het behartigen van de belangen van de deelnemers bij de uitvoering van taken en bevoegdheden op het gebied van het milieu- en omgevingsrecht in ruime zin in het algemeen en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in het bijzonder. Daarnaast voert de FUMO-taken uit op het terrein van vergunningverlening, handhaving en toezicht op grond van artikel 5.1 van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

Programma: 4. Fysieke leefomgeving
Deelnemende partijen: Provincie Fryslân, Wetterskip en alle Friese gemeenten
Bestuurlijk belang: Algemeen Bestuur
Financieel belang: De bijdrage voor 2020 bedroeg € 78.124

Financiële gegevens:

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	1.364.718	647.128
Vreemd vermogen einde jaar	4.791.599	4.245.145
Financieel resultaat einde jaar	390.590	448.097

Risico's:
Overcapaciteit omdat gemeenten zelf besluiten om werkzaamheden uit te voeren in plaats van deze uit te besteden bij de FUMO.

Ontwikkelingen:
Geen bijzonderheden.

Hûs en Hiem

Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats: Leeuwarden

Doelstelling:
De gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten te behartigen op het gebied van 'de bouwkunstige, stedenbouwkundige en landschappelijke schoonheid' in de provincie Friesland.

Programma: 4. Fysieke leefomgeving
Deelnemende partijen: Alle gemeenten in Friesland m.u.v. Tytsjerksteradiel
Bestuurlijk belang: Algemeen Bestuur
Financieel belang: De bijdrage voor 2020 bedroeg € 40.392

Financiële gegevens:

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	333.895	369.353
Vreemd vermogen einde jaar	82.454	120.418
Financieel resultaat einde jaar	6.542	2.411

Risico's:
Het aantal adviesaanvragen voor Hûs en Hiem zal in de komende jaren negatief worden beïnvloed worden door verdere verruiming van vergunningvrij bouwen.

Ontwikkelingen:
Geen bijzonderheden.

Veiligheidsregio Fryslân

Rechtsvorm: Gemeenschappelijke regeling
Vestigingsplaats: Leeuwarden

Doelstelling:
Binnen Veiligheidsregio Fryslân werken de Friese gemeenten, Brandweer Fryslân, GGD Fryslân en andere partners samen aan publieke gezondheidszorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing.

Programma: 4. Fysieke leefomgeving
2. Sociaal Domein
Deelnemende partijen: Alle Friese gemeenten
Bestuurlijk belang: Algemeen Bestuur
Financieel belang: De bijdrage voor 2020 bedroeg € 712.975

Financiële gegevens:

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	3.614.834	5.266.093
Vreemd vermogen einde jaar	69.718.223	58.560.060
Financieel resultaat einde jaar	-524.311	1.873.661

Risico's:
Geen bijzondere risico's bekend.

Ontwikkelingen:
Geen bijzonderheden.

Naamloze Vennootschappen

Afvalsturing Friesland

Rechtsvorm: Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats: Leeuwarden

Doelstelling:
Afvalsturing doet de verwerking van afval voor ongeveer 800.000 huishoudens en vele bedrijven. Hierbij wordt getracht om uit afval zoveel mogelijk grondstoffen terug te winnen en duurzame energie te produceren. Afvalsturing wil kringlopen tot stand brengen.

Programma: 4. Fysieke leefomgeving
Deelnemende partijen: Vrijwel alle Friese gemeenten
Bestuurlijk belang: AVA
Financieel belang: Aandeelhouder (dividend 2019: € 13.136)

Financiële gegevens:

(*€ 1.000)	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	57.000	50.585
Vreemd vermogen einde jaar	142.008	152.203
Financieel resultaat einde jar	6.536	2.026

Risico's:
Beperkt tot aandeelhouderskapitaal (€20.420).

Ontwikkelingen:
Geen bijzonderheden.

Bank Nederlandse Gemeenten

Rechtsvorm: Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats: ‘s-Gravenhage

Doelstelling:
Het behoud van substantiële marktaandelen in het Nederlandse publieke en semipublieke domein en het behalen van een redelijk rendement voor de aandeelhouders.

Programma: 8. Dekkingsmiddelen
Deelnemende partijen: Der Staat der Nederlanden, provincies, gemeenten en een hoogheemraadschap
Bestuurlijk belang: AVA
Financieel belang: Aandeelhouder, 3.120 aandelen (dividend 2019: € 8.892)

Financiële gegevens:

(* € 1.000.000)	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	4.887	4.991
Vreemd vermogen einde jaar	144.802	132.518
Financieel resultaat einde jaar	163	337

Risico’s:
Beperkt tot aandeelhouderskapitaal (€7.800).

Ontwikkelingen:
Geen bijzonderheden.

Stedin Groep N.V.

Rechtsvorm: Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats: Rotterdam

Doelstelling:
Stedin Groep N.V. heeft als netbeheerder de taak een veilige, betrouwbare en betaalbare energievoorziening te realiseren.

Programma: 8. Dekkingsmiddelen
Deelnemende partijen: 53 Nederlandse gemeenten
Bestuurlijk belang: Indirect vertegenwoordigd in AVA
Financieel belang: Aandeelhouder, 5.063 aandelen (dividend over 2019: € 52.959)

Financiële gegevens:

(* € 1.000.000)	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	2.929	2.699
Vreemd vermogen einde jaar	4.340	4.292
Financieel resultaat einde jaar	325	118

Risico's:
Geen bijzonderheden. Aandelen op de balans niet gewaardeerd.

Ontwikkelingen:
Eneco Holding N.V. is per 31 januari 2017 opgesplitst in de regionale netbeheerder Stedin N.V. en het productie- en leveringsbedrijf Eneco Group N.V.
De aandelen Eneco zijn in 2020 verkocht, hetgeen tot een eenmalige bate van ruim € 4,1 miljoen heeft geleid.
In verband met de energietransitie is Stedin voornemens om forse investeringen te doen in het bestaande netwerk. Dit is nodig om decentraal opgewekte elektriciteit van wind- en zonneparken te transporteren, om wijken te verwarmen met een duurzaam alternatief voor aardgas en over te stappen op elektrisch koken. Ook wordt de laadinfrastructuur voorbereid op de komst van miljoenen elektrische auto's en bussen.
Om deze investeringen mogelijk te maken wordt het dividendbeleid aangepast, wordt vreemd vermogen aangetrokken en wordt het eigen vermogen versterkt. De eerste stap hiervoor is de uitgifte van € 200 miljoen aan cumulatief preferente aandelen, waarvoor de bestaande aandeelhouders zich kunnen aanmelden. Gemeente Ameland zal in 2021 waarschijnlijk gevraagd worden om voor € 200.000 deel te nemen.

Fryslân Miljeu

Rechtsvorm: Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats: Leeuwarden

Doelstelling:
Het komen tot een doelmatige en uit oogpunt van milieuhygiëne verantwoorde uitvoering van milieu- en reinigingsraken.

Programma: 4. Fysieke leefomgeving
Deelnemende partijen: De aandelen van NV Fryslân Miljeu zijn in handen van 17 Friese gemeenten en 2 Groningse gemeenten.
Bestuurlijk belang: AVA

Financieel belang:
Met ingang van 2014 is de gemeente Ameland aandeelhouder van Fryslân Miljeu, met 3.246 aandelen serie B in het kapitaal van de vennootschap, met een nominaal bedrag van €4,54. De uitgifteprijs bedroeg tien euro en vierenvijftig eurocent (€34.050,54).

Financiële gegevens:

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	8.286.000	8.414.000
Vreemd vermogen einde jaar	17.289.000	16.388.000
Financieel resultaat einde jaar	507.000	1.192.000

Risico's:
Beperkt tot aandeelhouderskapitaal.

Ontwikkelingen:
Met Fryslân Miljeu (Omrin) is de afspraak gemaakt om de gehuurde ondergrondse voorzieningen in het gehele inzamelgebied (ondergrondse containers) in eigendom over te nemen. Deze transactie zal plaatsvinden in 2021.

Kabeltelevisie Noord Oost

Rechtsvorm: Naamloze Vennootschap
Vestigingsplaats: Dokkum

Doelstelling:
Noordoost Friesland voorzien van televisie, breedband internet en telefonie.
De N.V. bestaat uit: Kabelnet Noord B.V. (infrastructuur), Kabel Noord B.V. (ongerichte diensten) en Kabelservice Noord B.V. (gerichte diensten). Vanuit de N.V. worden de infrastructuren ongerichte dienstenactiviteiten uitgeoefend, de zogenaamde nutsvoorzieningen.

Programma: 8. Dekkingsmiddelen
Deelnemende partijen: Kollumerland, Dantumadiel, Dongeradeel, Ameland, Schiermonnikoog.
Bestuurlijk belang: RvC en AVA.
Financieel belang: Aandeelhouder

Financiële gegevens:

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	11.444.458	11.625.861
Vreemd vermogen einde jaar	46.793.441	25.345.358
Financieel resultaat einde jaar	-181.405	885.526

Risico's:
Beperkt tot aandeelhouderskapitaal. Aandelen op de balans niet gewaardeerd.

Ontwikkelingen:
Door grootschalige investeringen in het glasvezelnetwerk wordt er geen dividend uitgekeerd. De bedragen worden toegevoegd aan de reserve om investeringen mogelijk te maken.

Besloten Vennootschappen

Zonnepark Ameland B.V.

Rechtsvorm: Besloten Vennootschap
Vestigingsplaats: Ameland

Doelstelling:
Het bevorderen, verbreden en verdiepen van het gebruik-, de toepassing-, de productie-, de levering- en de verdere ontwikkeling van duurzame energie en duurzame mobiliteit en derhalve ook het bevorderen van de transitie naar het gebruik en de toepassing van duurzame energie, de bevordering van het doelmatige energieverbruik en mitsdien het beperken van dit energieverbruik en aldus besparen van energie.

Programma: 6. Duurzaamheid
Deelnemende partijen: Gemeente Ameland, Amelander Energie Coöperatie U.A. en Eneco Solar B.V.
Bestuurlijk belang: AVA
Financieel belang: Aandeelhouder voor 33% (dividend 2018: € 45.505, 2019: € 0)

Financiële gegevens:

	31-12-2019	31-12-2018
Eigen vermogen einde jaar	1.231.514	1.156.140
Vreemd vermogen einde jaar	1.660.023	2.081.475
Financieel resultaat einde jaar	75.374	184.472

Risico's:
Beperkt tot aandeelhouderskapitaal.

Ontwikkelingen:
De afgelopen jaren heeft zich een fiscaal dispuut voorgedaan omtrent de afschrijvingstermijn van het Zonnepark. In 2020 is hierover overeenstemming bereikt met de Belastingdienst, en wordt de adminstratie in overeenstemming verder gevoerd.

2.2.9 Financiële gevolgen corona

Algemeen

Het COVID-19 (Corona) virus heeft in 2020 grote gevolgen gehad voor de gehele maatschappij. Op verschillende momenten is de bewegingsvrijheid drastisch beperkt door allerlei soorten 'lock-downs', met als gevolg een grote financiële impact op de bedrijfsvoering voor heel veel ondernemingen en instellingen, een enorme (over)belasting van de zorg en niet in de laatste plaats persoonlijk leed omdat mensen slachtoffer zijn geworden van het virus.

Overheden hebben op allerlei manieren tijd en middelen gestoken in pogingen om de crisis onder controle te krijgen, maar ook om bedrijven en instellingen te ondersteunen waar mogelijk. Het rijk heeft hiervoor specifieke regelingen in het leven geroepen (NOW, TOZO, TONK, TOGS, etc.), maar heeft ook extra middelen beschikbaar gesteld aan gemeenten om specifieke sectoren en personen te ondersteunen.

In deze paragraaf wordt op hoofdlijnen uiteengezet met welke financiële gevolgen gemeente Ameland in 2020 te maken had, als gevolg van de coronacrisis.

Extra middelen via de Algemene uitkering

De gemeenten in Nederland hebben in meerdere pakketten via de Algemene uitkering extra middelen van het rijk ontvangen.

Het grootste bedrag is bedoeld als compensatie voor derving van toeristenbelasting (€ 640.000). Dit bedrag is één-vierde deel van de voor 2020 begrote opbrengsten toeristenbelasting, met als onderliggende reden dat er gedurende ongeveer een kwartaal sprake is geweest van (vrijwel) geen toeristisch verblijf op Ameland (en in andere toeristische gemeenten).
Of, en op welke wijze het rijk deze bijdrage nog wil beoordelen en afrekenen op basis van werkelijke verblijfcijfers, is op dit moment niet duidelijk.

Naast compensatie voor derving toeristenbelasting zijn voor diverse doeleinden specifieke compensatiebedragen door de rijksoverheid uitgekeerd.
Voor gemeente Ameland is het volledige overzicht opgenomen op de volgende pagina.

Op grond van een besluit van de raad bij de laatste begrotingswijziging, zijn deze compensatiebedragen toegevoegd aan de Algemene Reserve.

Compensatie 2020 vanuit de rijksoverheid i.v.m. corona	
1e pakket	**687.081**
Lokale culturele voorzieningen	10.588
Inhaal Jeugd	5.739
Inhaal Wmo	2.216
Mutatie Participatie	9.820
Toeristenbelasting	640.000
Eigen bijdrage Wmo	2.462
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	14.061
Mutatie Voorschoolse voorziening peuters	2.196
2e pakket	**80.408**
Schrappen opschalings korting 2020	20.063
Lokale culturele voorzieningen	10.561
Buurt- en dorpshuizen	2.183
Vrijwilligers organisaties	1.523
Toezicht en handhaving	19.255
Mutatie Participatie	5.455
Extra kosten verkiezingen	12.331
Precario belasting en markt- en evenementenleges	9.037
3e pakket	**6.980**
Aanvullende pakket re-integratiekosten 2020	707
Gemeentelijk schuldenbeleid 2020	1.371
Bijzondere bijstand 2020	468
Continuïteit van zorg (COVID 19) 2020	3.959
Compensatie quarantainekosten 2020	475
Totaal	**774.469**

Extra kosten en derving opbrengsten in verband met corona

Vanaf medio maart 2020 is vanuit de rijksoverheid een eerste lock-down aangekondigd. Daarbij is nadrukkelijk geadviseerd om geen onnodige reizen te maken, beschermende maatregelen te treffen (mondkapjes, 1,5 meter afstand) en dergelijke.
Als gevolg hiervan werden reeds geboekte vakanties massaal geannuleerd, hetgeen allerlei praktische en financiële consequenties tot gevolg had (derving inkomsten, compensatie met vouchers, etc.).

Ook de veerdienst van en naar Ameland ging als gevolg van voorschriften van de Veiligheidsregio varen met een zeer beperkte basisdienstregeling, oftewel slechts enkele afvaarten per dag. Iets later werd ook voor passagiers reservering nodig voor een overtocht, was er een maximaal aantal passagiers en waren sneldienst en watertaxi geheel uit de vaart.

Als gevolg hiervan kwamen er niet of nauwelijks toeristen naar Ameland en heerste grote rust op het eiland.
Nadat vanaf juni de nodige versoepelingen golden, kwam het toerisme weer op gang, met een drukke zomer en een heel druk naseizoen als gevolg.

Voor gemeente Ameland hebben al deze ontwikkelingen in 2020 tot een fors lagere opbrengst toeristenbelasting geleid (€ 616.009).

In 2020 zijn daarnaast diverse kosten gemaakt die samenhangen met corona, zoals teruggave huur sportverenigingen, ICT-kosten en communicatiekosten.

In de onderstaande tabel is het totaal financieel effect van de coronacrisis voor gemeente Ameland aangegeven, zoals naar voren komend in de exploitatierekening van 2020:

Kosten gemeente Ameland 2020 i.v.m. corona	
Programma 2	**52.495**
Garantieomzet jeugd	1.292
Garantieomzet Wmo	20.391
Compensatie meerkosten zorgaanbieders	p.m.
Huurderving sportvoorzieningen	12.000
Compensatie kosten Sociaal Cultureel Werk	18.812
Huurderving en overige compensatie STAM	p.m.
Compensatie buurthuizen en verenigingen	p.m.
TOZO-regeling	p.m.
Programma 5	**11.116**
Derving omzet verhuur evenementenmateriaal	11.116
Overhead	**11.458**
ICT-kosten Leeuwarden (aandeel Ameland)	3.796
Kosten communicatie	7.663
Dekkingsmiddelen	**617.509**
Derving toeristenbelasting	616.009
Compensatie accommodatiekosten Geel-Wit	1.500
Totaal	**692.578**

Ter toelichting op deze posten geldt het volgende.

Garantieomzet jeugd en Wmo

Op grond van een afspraak van het Kabinet met de VNG is voor zorgaanbieders een zogenaamde omzetgarantie afgesproken. Naast de vergoeding voor daadwerkelijk verleende hulp kon een

zorgaanbieder een aanvulling vragen bij de diverse gemeenten tòt de gemiddelde maandomzet in 2019.
Voor het onderdeel jeugd is hier marginaal gebruik van gemaakt door één aanbieder (OCRN).
In het kader van de Wmo is de Kwadrant Groep financieel gecompenseerd voor de (tijdelijke) sluiting van de dagopvang

Compensatie meerkosten zorgaanbieders

Vergelijkbaar met de regeling voor garantieomzet, is het voor zorgaanbieders mogelijk geweest om een declaratie in te dienen voor extra kosten in verband met corona. Omdat de afrekening hiervan nog moet plaatsvinden, via Sociaal Domein Leeuwarden, is deze post als p.m. opgenomen. Via de Algemene uitkering ontvangen gemeenten hiervoor overigens een compensatie.

Huurderving sportvoorzieningen

Aan de Amelander sportverenigingen is de huur van twee kwartalen kwijtgescholden. Dit bedrag wordt in 2021 geheel of gedeeltelijk gecompenseerd met een specifieke compensatieregeling van het rijk. Daarnaast zijn incidentele verhuuropbrengsten geretourneerd in verband met de onmogelijkheid om de sportactiviteit uit te voeren.

Compensatie kosten SCW

De gemeente Ameland heeft de kosten voor de inhuur van een interim-leidinggevende voor zijn rekening genomen in de periode oktober tot en met december. In 2021 zal op basis van een totale analyse van de financiële positie van SCW, en in samenhang met de organisatorische uitwerking van de Visie Welzijnswerk, worden beoordeeld in hoeverre kan worden volstaan met deze bijdrage.

Huurderving en overige compensatie STAM

De Stichting Amelander Musea heeft een verzoek ingediend bij gemeente Ameland voor kwijtschelding van een deel van de huur voor de vuurtoren en compensatie van kosten wsw-personeel. In totaal gaat het om zo’n € 45.000. In 2021 zal besluitvorming plaatsvinden over dit verzoek.

Compensatie buurthuizen en verenigingen

In 2021 zal worden besloten over kleine eenmalige vergoedingen aan buurthuizen en lokale verenigingen, ter compensatie van vaste kosten die in 2020 zijn gemaakt, zonder dat hier opbrengsten tegenover (konden) staan.

TOZO-regeling

De uitvoering van de TOZO-regeling is voor gemeente Ameland kostenneutraal verlopen: ontvangen rijksmiddelen zijn besteed, dan wel gereserveerd voor volgend jaar.
In 2020 is op deze wijze een kleine € 900.000 besteed aan uitkeringen, terwijl zo’n € 180.000 is verstrekt als leningen. De inhoudelijke beoordeling van aanvragen en daarop volgende verstrekking van financiële middelen heeft plaatsgevonden door Bureau Zelfstandigen Friesland.

Derving omzet verhuur evenementenmateriaal
Bij een begrote omzet van € 12.000 blijkt in 2020 slechts € 885 te zijn gerealiseerd.

ICT-kosten Leeuwarden
Dit betreft het aandeel van gemeente Ameland in de specifieke kosten die gemeente Leeuwarden heeft gemaakt in verband met de coronacrisis. Het gaat hier onder meer om het faciliteren van thuiswerken en de mogelijkheid om via Teams, Starleaf, etc. te vergaderen.

Kosten communicatie
Het gaat hier om extra communicatie-uitingen, spandoeken, cirkels op wegen, etc.

Derving toeristenbelasting
Ten opzichte van de begroting is de werkelijke opbrengst toeristenbelasting € 616.009 lager uitgekomen. Omdat in de opbrengsten over 2020 een bedrag van € 46.050 zit over voorgaande jaren, is het feitelijke verschil nog groter, namelijk ruim € 662.000.
De grootste nadelen betreffen de toeristenbelasting op het bootkaartje (€ 234.000), kampeerboerderijen (€ 280.000) en vakantieonderkomens (€ 114.000).

Compensatie accommodatiekosten Geel-Wit
Samenhangend met de regeling 'Tegemoetkoming Verhuurders Sport', is eveneens besloten op Geel-Wit te compenseren voor de energiekosten die worden gemaakt in het tweede kwartaal van 2020, met een maximum van € 1.500. Op basis van de afrekening over het jaar 2020 kan nog een bijstelling plaatsvinden.

Overige opmerkingen over 2020

In algemene zin is er in 2020 naar gestreefd om in financiële kwesties coulant om te gaan met bedrijven en maatschappelijke organisaties. Zo is vrij breed uitstel van betaling verleend van gemeentelijke belastingen over 2020, wanneer betaling lastig mogelijk bleek.

Door de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus hebben allerlei maatschappelijke organisaties op verschillende momenten de activiteiten geheel of gedeeltelijk stil moeten leggen. De mate waarin dit is gebeurd varieert van het stopzetten van enkele activiteiten tot alle activiteiten en van bepaalde perioden tot bijna het gehele jaar.
Voor de leefbaarheid op Ameland en mogelijkheden tot ontspanning, vermaak en sociale contacten zijn wij als gemeente gebaat bij de instandhouding van deze maatschappelijke organisaties en de continuïteit van de activiteiten. Dit argument acht het college van dermate groot belang, dat is besloten om de verleende subsidies geheel of gedeeltelijk in stand te laten, waar verlaging eigenlijk noodzakelijk was op grond van de letterlijke subsidievoorwaarden.

Vooruitzichten 2021

Gelet op het verloop van de coronacrisis zullen er in 2021 ook nog wel financiële gevolgen denkbaar zijn. Niet alleen moeten zaken uit 2020 worden afgewikkeld, maar waarschijnlijk zullen in 2021 ook nieuwe kwesties ontstaan.

Voor gemeente Ameland lijken de effecten tot nu toe redelijk overzichtelijk. Grote en onverwachte risico's worden niet waarschijnlijk geacht. Bovendien geldt dat er als onderdeel van de Algemene reserve een financiële buffer is opgebouwd om nadelige effecten op te kunnen vangen.

2.2.10 Rechtmatigheid

Algemeen

Met ingang van 1 januari 2004 is voor gemeenten (en provincies) een wijziging opgetreden in de accountantscontrole. Het per die datum in werking getreden Besluit Accountantscontrole Provincies en Gemeenten (BAPG) schrijft naast het getrouwheidsoordeel ook een oordeel voor over de rechtmatigheid van inkomsten en uitgaven. De wetgever beoogt hiermee een versterking van de controlerende taak van de raad.

Op 8 november 2010 heeft de gemeenteraad besloten accountantsbureau IPA-ACON te benoemen als gemeentelijk accountantsbureau. De uitgangspunten voor controlewerkzaamheden zijn opgenomen in de “Gezamenlijke offerteaanvraag accountantsdiensten gemeenten Vlieland, Ameland, Terschelling en de Gemeenschappelijke Regeling VAST”. Dat betekent dat de in het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten genoemde minimumeisen voor te hanteren goedkeuringstoleranties gelden. Voor de accountant is tevens het zogenaamde normenkader (alle wettelijke en gemeentelijke regels) van belang bij de uitvoering van de noodzakelijke werkzaamheden.

Op grond van het gestelde in de Financiële verordening van de gemeente Ameland draagt het college in algemene zin zorg voor de interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van beheershandelingen, dit alles ten behoeve van het getrouwe beeld en de rechtmatigheid van de jaarrekening.

Bij rechtmatigheid gaat het om de volgende 9 rechtmatigheidscriteria:

1. Calculatiecriterium: zijn de bedragen juist berekend en vastgesteld?
2. Valuteringscriterium: is het tijdstip van betaling en de verantwoording juist?
3. Adresseringscriterium: heeft de juiste rechthebbende geld ontvangen?
4. Volledigheidscriterium: zijn alle opbrengsten ook volledig verantwoord?
5. Aanvaardbaarheidscriterium: past de betaling in het kader van de activiteiten van de gemeente en is er in relatie tot de kosten een aanvaardbare tegenprestatie overeengekomen?
6. Leveringscriterium: is de overeengekomen tegenprestatie (levering) juist ontvangen?
7. Begrotingscriterium: passen de financiële beheershandelingen binnen het kader van de geautoriseerde begroting?
8. Voorwaardencriterium: zijn de voorwaarden die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen nageleefd?
9. M&O-criterium (misbruik en oneigenlijk gebruik: zijn de door derden verstrekte gegevens op juistheid en volledigheid getoetst?

De criteria 1 tot en met 6 bestaan al langer en worden afgedekt door de bestaande accountantscontrole (getrouwheidsoordeel).

De criteria 7 tot en met 9 worden expliciet getoetst in het kader van de rechtmatigheidscontrole.

Conclusies Jaarrekening 2020, onderdeel getrouwheid

Het college is van mening dat de interne processen zodanig zijn gestructureerd, dat uitkomsten hiervan en de bijbehorende financiële vastlegging in jaarrekening 2020 aan de getrouwheidscriteria (1 tot en met 6) voldoen.

Via de goedkeurende accountantsverklaring bij deze jaarrekening wordt deze mening bevestigd.

Conclusies Jaarrekening 2020, onderdeel rechtmatigheid

In samenwerking met IPA-ACON is over het jaar 2020 de (financiële) rechtmatigheid van de gemeentelijke processen getoetst. Geldende regelgeving is geïnventariseerd en er is getoetst in hoeverre rechtmatig is gehandeld.

Uit dit onderzoek komt naar voren dat er een goedkeurend oordeel mogelijk is betreffende de rechtmatigheid van de jaarrekening. Uiteraard is hier en daar sprake van kleine 'onrechtmatigheden', voor het totaaloordeel over rechtmatigheid van jaarrekening 2020 heeft dat geen negatieve consequenties.

Een specifieke opmerking betreft de begrotingsrechtmatigheid.
Zoals aangegeven in de Financiële verordening 2020 van gemeente Ameland (artikel 5) autoriseert de raad met het vaststellen van de begroting de baten en lasten per activiteitengroep, evenals de in de begroting opgenomen nieuwe investeringen. Bij dreigende overschrijdingen kan het college de raad voorstellen om de begroting op onderdelen bij te stellen.

In de jaarrekening 2020 is voor de volgende activiteitengroepen sprake van niet geautoriseerde begrotingsoverschrijdingen:

Activiteitengroepen	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Jeugdhulp	-428.165	-550.436	-122.271
Infrastructuur	-2.077.310	-2.438.852	-361.542
Natuur en milieu	-1.393.221	-1.463.975	-70.754
Duurzame energiebronnen	-165.639	-194.704	-29.065
Totaal	**-4.064.335**	**-4.647.967**	**-583.632**

Ter toelichting hierop geldt het volgende.

Jeugdhulp

Zoals ook al is aangegeven bij punt 3.3.3, Toelichting op de programmarekening, zijn zowel de kosten van individuele maatwerkvoorzieningen (beschikkingen), als de kosten die worden afgerekend via de centrumgemeente Leeuwarden (zoals kosten gecertificeerde instellingen) fors hoger dan begroot. Dit beeld lijkt overeen te komen met het landelijk beeld van de kosten van jeugdhulp.
Weliswaar had met een slotwijziging in 2020 een en ander administratief gecorrigeerd kunnen worden, de ontwikkeling van de kosten als zodanig is niet of nauwelijks beïnvloedbaar.

Infrastructuur

Zoals blijkt uit de toelichting op de programmarekening, is er sprake van enkele kleinere voor- en nadelen op begrotingsposten. Het grootste nadeel betreft echter de post 'Onderhoud een wegen, straten en pleinen', waar sprake is van ruim € 325.000 aan meerkosten. Omdat tegenover deze hogere kosten eveneens een hogere onttrekking staat uit het onderhoudsfonds wegen (via Dekkingsmiddelen), is er weliswaar sprake van een formele overschrijding, maar is het effect op de totale exploitatie vrijwel nihil. Daarbij geldt dat de uitgaven zijn gebaseerd op een door de raad vastgesteld (meerjaren) onderhoudsplan, oftewel volledig passen binnen de vastgestelde beleidskaders.

Natuur en milieu

Ook deze overschrijding is een combinatie van diverse voor- en nadelen, waarbij enkele nadelen pas eind van het jaar, en zelfs begin 2021 zijn gebleken (kosten databeheer Omrin, bijdragen derden, apparaatskosten, kosten afvalverwijdering bedrijven).

Duurzame energiebronnen

Hier is sprake van een relatief klein verschil, veroorzaakt door wat meer toegerekende eigen uren en meer bestede uren door de programmamanager voor de coördinatie en voorbereiding van de vier duurzaamheidsprojecten in de Ballumerbocht; van die laatste kosten is het overigens de verwachting dat hier in latere jaren alsnog geheel of gedeeltelijk subsidie voor wordt ontvangen.

In de jaarrekening 2020 is daarnaast voor de volgende investeringen sprake van niet geautoriseerde begrotingsoverschrijdingen:

Investeringen	**(Rest)krediet**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Regenwaterriool Hollum (Molenweg)	0	174.138	-174.138
Reconstructie Nes	591.366	596.546	-5.180
Strandunits	165.000	214.800	-49.800
Totaal	**756.366**	**985.484**	**-229.118**

Ter toelichting hierop geldt het volgende.

Regenwaterriool Hollum (Molenweg)
Deze overschrijding heeft volledig een administratieve oorzaak. Bij de besluitvorming door het college (al in 2019) over deze werkzaamheden, een combinatie van onderhoud riolering, afkoppelmaatregelen voor hemelwater en wegenonderhoud, is er vanuit gegaan dat de afkoppelmaatregelen riolering ten laste zouden komen van het onderhoudsfonds riolering.
Op grond van het GRP (op dat moment nog in concept) wordt er echter van uitgegaan dat afkoppelmaatregelen dermate groot van financiële omvang zijn dat deze geactiveerd worden en in de loop der jaren afgeschreven. Hiervoor is dan ook gekozen, waardoor er in formele zin geen krediet beschikbaar is gesteld.

Reconstructie Nes
Dit is een verwaarloosbaar verschil.

Strandunits
De opdracht tot realisatie van twee strandunits in Nes en Buren is gegeven aan een specialistisch bedrijf. Gelet op de kosten van deze units in 2008 (€ 76.000) en de raming in de lijst van vervangingsinvesteringen voor 2020 (€ 82.500), kan worden geconcludeerd dat deze raming aanzienlijk te laag is opgenomen.
Het college heeft er vooraf expliciet voor gekozen om deze overschrijding van het krediet te accepteren.

Met het vaststellen van de jaarrekening kan de raad achteraf besluiten de hiervoor genoemde overschrijdingen goed te keuren, waarmee alsnog aan het begrotingscriterium wordt voldaan.

3. Jaarrekening

3.1 Balans

Activa

Activa	31-dec-19	31-dec-20
Vaste activa	**34.466.733**	**37.499.541**
Immateriële vaste activa	**252.150**	**321.426**
Automatisering	0	0
Voorbereidingskosten projecten	252.150	321.426
Materiele vaste activa	**32.953.466**	**36.017.582**
Met economische nut	21.928.398	23.725.219
Met economische nut; waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	2.435.316	3.017.132
Met maatschappelijk nut	8.589.751	9.275.231
Financiële vaste activa	**1.261.118**	**1.160.532**
Deelnemingen	378.540	378.540
Hypothecaire geldleningen	882.578	781.992
Vlottende activa	**7.206.409**	**10.000.925**
Voorraden	**445.438**	**2.872.309**
Gronden in exploitatie	418.981	2.841.173
Overige	26.457	31.136
Uitzettingen korter dan een jaar	**2.790.753**	**2.101.243**
Openbare lichamen	1.844.272	1.545.769
Overige vorderingen	946.481	555.474
Overlopende activa	**3.924.664**	**4.131.905**
Nog te ontvangen van of vooruitbetaald aan overheidslichamen	167.992	143.362
Overige nog te ontvangen bedragen	3.694.739	3.965.151
Overige vooruitbetaalde bedragen	61.932	23.393
Liquide middelen	**45.554**	**895.468**
Bank Nederlandse Gemeenten	-873.457	-80.804
Overige banksaldi	919.012	976.272
Totaal activa	**41.673.142**	**47.500.466**

Passiva

Passiva	31-dec-19	31-dec-20
Vaste passiva	**33.664.825**	**38.326.485**
Eigen vermogen	**13.971.500**	**19.358.959**
Algemene reserve	2.500.000	4.166.496
Rekeningsaldo (te bestemmen)	899.007	1.055.722
Bestemmingsreserves	10.572.493	14.136.741
Voorzieningen	**1.024.346**	**1.767.726**
Vaste schulden	**18.668.979**	**17.199.800**
Langlopende leningen	18.668.979	17.199.800
Vlottende passiva	**8.008.317**	**9.173.981**
Schulden korter dan een jaar	**7.086.861**	**7.893.849**
Kasgeldleningen	5.000.000	6.000.000
Overige schulden	2.086.861	1.893.849
Overige overlopende passiva	**921.456**	**1.280.131**
Nog te betalen aan of vooruit ontvangen van overheidslichamen	239.623	1.122.084
Overige vooruit ontvangen	316.191	1.865
Overige nog te betalen	365.643	156.183
Totaal passiva	**41.673.142**	**47.500.466**

Voor een toelichting op de balans wordt verwezen naar paragraaf 3.3.2.

3.2 Overzicht van baten en lasten 2020

Totaal programma's			
Programma	Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
1 Bestuur			
Lasten	1.380.789	1.438.120	1.424.768
Baten	164.600	171.600	226.664
Saldo	-1.216.189	-1.266.520	-1.198.104
2 Sociaal domein			
Lasten	3.317.882	3.492.496	4.497.884
Baten	186.900	259.100	1.262.773
Saldo	-3.130.982	-3.233.396	-3.235.111
3 Onderwijs			
Lasten	3.571.693	3.535.097	3.703.815
Baten	3.011.535	3.011.965	3.208.084
Saldo	-560.158	-523.132	-495.731
4 Fysieke leefomgeving			
Lasten	6.436.994	6.987.325	8.380.207
Baten	309.270	298.900	1.481.478
Saldo	-6.127.724	-6.688.425	-6.898.729
5 Toerisme en recreatie			
Lasten	794.429	787.912	705.821
Baten	63.844	12.000	10.936
Saldo	-730.585	-775.912	-694.885
6 Duurzame ontwikkeling			
Lasten	388.193	305.823	364.091
Baten	5.000	50.500	94.921
Saldo	-383.193	-255.323	-269.170
7 Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland			
Lasten	1.564.027	1.816.647	1.507.547
Baten	1.682.569	1.692.724	1.706.129
Saldo	118.542	-123.923	198.583
Subtotaal programma's 1 tot en met 7	**-12.030.289**	**-12.866.631**	**-12.593.147**

	Begroting 2020	Begroting na wijziging	Jaarrekening 2020
Overhead			
Lasten	3.724.491	3.763.398	3.585.432
Baten	20.100	9.300	7.996
Saldo	-3.704.391	-3.754.098	-3.577.436
Subtotaal overhead	**-3.704.391**	**-3.754.098**	**-3.577.436**
Dekkingsmiddelen			
Lasten	342.236	161.710	-86.574
Baten	16.400.242	21.980.053	21.429.079
Saldo	16.058.007	21.818.344	21.515.653
Subtotaal dekkingsmiddelen	**16.058.007**	**21.818.344**	**21.515.653**
Resultaat voor bestemming	**323.327**	**5.197.615**	**5.345.071**
Stortingen in reserves -/-	718.903	5.739.214	5.951.596
Onttrekkingen aan reserves +/+	713.610	1.581.244	1.662.247
Resultaat na bestemming	**318.034**	**1.039.645**	**1.055.722**

3.3 Toelichtingen balans en programmarekening

3.3.1 Grondslagen voor de waardering en resultaatbepaling

Presentatie

- De jaarrekening is opgemaakt met inachtneming van de voorschriften die in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn opgenomen.

Balans

Algemeen

- Voor zover niet anders vermeld zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vaste activa

- Artikel 35 BBV onderscheidt investeringen met een economisch nut en investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Op grond van artikel 59 BBV worden alle investeringen geactiveerd.
- De immateriële activa bestaan uit geactiveerde voorbereidingskosten van projecten. Bij realisatie van de betreffende projecten, dan wel beëindiging hiervan worden deze kosten onderdeel van de investering, dan wel als eenmalige kosten afgeboekt ten laste van de exploitatie.
- De materiële activa zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs of aanschafprijs, verminderd met afschrijvingen, eventuele investeringsbijdragen en eventuele beschikkingen over reserves. Afschrijving vindt lineair plaats, op basis van verwachte economische levensduur, waarbij rekening wordt gehouden met een eventuele restwaarde. Op gronden wordt niet afgeschreven. Bij de waardering wordt in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere vermindering van de waarde, indien deze naar verwachting duurzaam is.
- Een subsidiebijdrage aan de Stichting Amelander Musea voor de nieuwbouw van twee musea, is onder de materiële activa opgenomen als “bijdrage aan activa in eigendom derden”. De bijdrage wordt in 40 jaar afgeschreven, hetgeen vooral is bepaald door de bijzondere eigendomssituatie van de twee gebouwen.
- De financiële activa betreffen kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen of gemeenschappelijke regelingen en verstrekte langlopende geldleningen. De waardering vindt plaats op basis van verkrijgingprijs (deelnemingen), respectievelijk nominale waarde.

Voorraden en onderhanden werk

- Bouwgronden in exploitatie worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, vermeerderd met toe te rekenen kosten en verminderd met opbrengsten wegens verkopen. Voor verliesgevende grondexploitaties is in 2020 een voorziening in de balans opgenomen.
- De overige voorraden worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs.

Overlopende activa

- Onder deze post is de vordering opgenomen op particulieren inzake de aanleg van de Duinlandseweg in Buren. Deze post is gewaardeerd op verkrijgingprijs, vermeerderd met vervaardigingkosten en andere toe te rekenen kosten, en verminderd met bijdragen van derden.

Algemene reserve

- De Algemene reserve wordt aangemerkt als vrij besteedbaar, maar wordt beschouwd als 'buffer' voor grote financiële tegenvallers. Op grond van de vastgestelde Nota reserves en voorzieningen 2016 bedraagt de hoogte van deze reserve € 2,5 miljoen. Gelet op mogelijke nadelige effecten van de coronacrisis, is besloten om zowel het exploitatiesaldo van 2019 aan de Algemene reserve toe te voegen, als in 2020 van het rijk ontvangen compensatiebedragen voor nadelige effecten van corona. Per eind 2020 bedraagt het saldo hierdoor €4.166.496.

Bestemmingsreserves

- Bestemmingsreserves bestaan uit door de raad voor een specifiek doel bestemde middelen, of fondsen op grond van regelgeving.
- Aan de onderhoudsfondsen voor wegen en gebouwen liggen actuele onderhoudsplannen ten grondslag. Jaarlijks wordt een vast bedrag gedoteerd; de werkelijke kosten in het boekjaar komen ten laste van dit fonds.
- De hoogte van het fonds 'Politieke ambtsdragers' wordt jaarlijks herrekend, op basis van actuariële berekeningen. Uitgaande van de noodzakelijke stand per einde boekjaar vindt de jaarlijkse dotatie plaats. De werkelijke uitgaven in het boekjaar komen ten laste van dit fonds.
- De Reserves OBO en BWS betreffen specifieke middelen die in het kader van het basis- en voortgezet onderwijs beschikbaar zijn.
- De reserves 'Nieuwbouw De Stelp' en Nieuwbouw GWA' zijn bedoeld ter dekking van onrendabele delen van de bouwkosten van deze projecten.
- De Reserve projecten geldt als vrij besteedbaar; het jaarlijkse exploitatiesaldo wordt normaliter verrekend met deze reserve.

Voorzieningen

- De voorziening Onderhoud diversen riolering is bedoeld voor zowel dagelijkse als bijzondere onderhoudswerkzaamheden. Aan dit fonds wordt jaarlijks een vast bedrag gedoteerd; er ligt geen onderhoudsplan aan ten grondslag. De werkelijke kosten in het boekjaar komen ten laste van deze voorziening.
- De Egalisatievoorziening riolering is bedoeld om jaarlijkse baten uit rioolheffingen en lasten van riolering te egaliseren.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

- Per balansdatum zijn er geen leningen van derden meer waarvoor gemeente Ameland garant staat.

Exploitatierekening

Algemeen

- Baten en lasten worden toegerekend aan de perioden waarop ze betrekking hebben. Lasten/verliezen worden verantwoord wanneer deze bekend of voorzienbaar zijn, baten/winsten worden verantwoord indien deze zijn gerealiseerd.
- Activering van uitgaven vindt in het algemeen plaats wanneer sprake is van een zeker nut voor de organisatie, gedurende meerdere jaren en wanneer het gaat om investeringen vanaf een bedrag van € 5.000. Is hiervan geen sprake, dan vindt verantwoording plaats ten laste van het begrotingsjaar.

Afschrijvingen

- Activa worden lineair afgeschreven, in een aantal jaren overeenkomend met de economische levensduur, dan wel gebruiksduur van het actief.
- Afschrijving vindt voor het eerst plaats in het jaar van aanschaf c.q. realisatie van een actief Voor de afschrijvingstermijnen wordt verwezen naar de tabel op de volgende pagina.

Rentekosten

- De werkelijke rentekosten zijn opgenomen onder activiteitennummer 600.599, onder het taakveld Treasury; de verdeling over de diverse programma's (*activiteiten*) vindt plaats op basis van een gecalculeerd rente(omslag)percentage van 1,5%.
- Over de fondsen van het onderdeel Woningbedrijf (Algemene bedrijfsreserve) wordt een rentevergoeding berekend van 1%; deze vergoeding komt ten gunste van de exploitatie van het Woningbedrijf.

Rentebaten

- Over de verstrekte hypothecaire geldleningen aan ambtenaren worden de contractueel bepaalde jaarlijkse rentebedragen ontvangen.

Afschrijvingstermijnen gemeente Ameland		
Soort actief	**Termijn in jaren**	**Eventuele restwaarde**
Gebouwen		
Woningen	50	36.000
Vuurtoren	50	
Gebouwen traditioneel gebouwd	40	
Gebouwen niet-traditioneel gebouw	20-25	
Installaties	8 - 20	
Inrichting	10	
Meubilair	15	
Keukeninrichting	10	
Materiaal / Materieel		
Investering < € 100.000	5 - 15	
Investering ≥ € 100.000	5 - 15	10%
Automatisering		
Apparatuur en software	4	
Bekabeling enz.	10	
Weg- en waterbouwkundige werken		
Rioolstelsel	50	
Tuinaanleg, sportvelden, enz.	25	
Plankosten	planperiode	
Investeringen met maatschappelijk nut	gebruiksduur	

3.3.2 Toelichting balans

Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De onderstaande tabel geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa:

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1 januari	Investeringen/ desinvest.	Boekwaarde 31 december
Voorbereiding De Stelp	175.430	110.641	286.071
Fase 1 Project Woningbouw	76.720	-76.720	0
Fase 2 Project Woningbouw	0	35.355	35.355
	252.150	**69.276**	**321.426**

Ultimo 2020 bedraagt de boekwaarde van de immateriële activa € 321.426.

- De voorbereidingskosten voor Fase 1 van het Project Woningbouw zijn overgeboekt naar materiële vaste activa, omdat in 2020 is gestart met de bouw van deze woningen.
- In 2020 zijn voorbereidingskosten gemaakt voor de Stelp en Fase 2 van het Project Woningbouw.

Voor de hier genoemde posten zijn kredieten beschikbaar gesteld van respectievelijk € 1.155.000, € 100.000 en € 360.000. Bij de uitvoering van deze projecten worden de kosten onderdeel van de investering en vervolgens geactiveerd (rendabel deel investering), dan wel als eenmalige kosten (onrendabel deel) ten laste van de exploitatie gebracht in het jaar van realisatie. Wanneer vast staat dat een project niet wordt uitgevoerd, worden de kosten eveneens ten laste van de exploitatie gebracht in het betreffende jaar.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn onderverdeeld in drie verschillende categorieën:

- Investeringen met economisch nut;
- Investeringen met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven;
- Investeringen met een maatschappelijk nut.

De onderstaande tabel geeft het overzicht van de materiële vaste activa:

Materiële vaste activa	2019	2020
Met economisch nut	21.928.398	23.725.219
(waarvan in erfpacht uitgegeven)	*463.615*	*2.089.500*
Met economisch nut; waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	2.435.316	3.017.132
Met maatschappelijk nut	8.589.751	9.275.231
	32.953.466	**36.017.582**

Hierna zijn de verschillende categorieën nader gespecificeerd.

Investeringen met economisch nut

De specificatie en het verloop van de investeringen met economisch nut is als volgt:

Materiële vaste activa met economisch nut	Boekwaarde 1 januari	Investeringen/ desinvest.	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december
Gronden en terreinen	2.809.263	-316.041		2.493.222
Woonruimten	8.832.024		-49.444	8.782.580
(Bedrijfs-)gebouwen	5.230.330	2.361.591	-322.550	7.269.371
Grond-, weg en waterbouw	2.512.018	22.009	-145.561	2.388.466
Materieel/materiaal	682.069	409.841	-192.680	899.229
Machines, apparaten en installaties	935.334	4.375	-83.136	856.572
Overige materiele vaste activa	927.360	255.241	-146.822	1.035.779
Boekwaarde per 31 december	**21.928.398**	**2.737.016**	**-940.194**	**23.725.219**

De in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Een gedetailleerd overzicht van de activastaat is opgenomen in de bijlagen bij deze jaarrekening.

Investeringen economisch nut	Krediet	Werkelijk t/m 2019	Werkelijk 2020	Werkelijk totaal
Gronden en terreinen	diverse	1.218.235	-316.041	2.120.429
Kunst veerdam	budget neutraal	0	18.349	18.349
Herinrichting jachthaven	1.700.000	0	3.661	3.661
Elektrische strandrolstoelen	18.000	0	6.103	6.103
Ondergrondse containers vakantieonderkomens	1.037.830	0	45.194	45.194
Ondergrondse containers campings		0	147.112	147.112
Bouwkosten fase 1 woningbouw	4.100.000	0	2.016.728	2.016.728
Opslagloods Reeweg 4	350.000	3.123	344.863	347.986
Installaties gemeentehuis	500.000	0	4.375	4.375
Materieel/materiaal	480.000	0	409.841	409.841
Investeringen voor onderwijsinstellingen (OBO / BWS)	-	0	56.831	56.831
			2.737.016	

- Gronden en terreinen betreft grondaankopen in 2020 (Hoge Eggenweg, locatie de Kronkel en Klaas Goumaweg) en de overheveling van vaste activa naar 'Voorraden', omdat de bouwgronden in exploitatie zijn genomen.
- Met de herinrichting van de jachthaven is in 2020 gestart. Hier wordt verder uitvoering aan gegeven in 2021.

- De investeringen in ondergrondse containers hebben voor een klein deel in 2020 plaats gevonden; in 2021 wordt deze investering afgerond.
- De bouw van fase 1 woningbouw is gestart in 2020; in 2021 worden deze woningen opgeleverd.
- De investeringen in materiaal/materieel betreft tweedehands achterlader, een chassis + opbouw van de zijlader en een weeginstallatie voor de zijlader.
- Investeringen voor OPO en BWS betreft meubilair en ICT voor de beide onderwijsinstellingen.

Investeringen met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven

De specificatie en het verloop van de investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven is als volgt:

Materiële vast activa met economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	Boekwaarde 1 januari	Investeringen/ desinvest.	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december
Grond-, weg en waterbouw	2.435.316	733.994	-152.178	3.017.132
Boekwaarde per 31 december	**2.435.316**	**733.994**	**-152.178**	**3.017.132**

De in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Een gedetailleerd overzicht van de activastaat is opgenomen in de bijlagen bij deze jaarrekening.

Investeringen economisch nut, waarvoor een heffing kan worden geheven	Krediet	Werkelijk t/m 2019	Werkelijk 2020	Werkelijk totaal
Regenwatersysteem NES	1.360.000	642.965	559.856	1.202.821
Regenwaterriool Hollum (Molenweg)	0	59.184	174.138	233.322
			733.994	

- De geïnvesteerde bedragen hebben betrekking op de aanleg van het Regenwatersysteem in Nes (als onderdeel van het project 'Reconstructie Nes') en afkoppelmaatregelen in Hollum (gebied Molenweg). Beide projecten zijn in 2020 afgerond.

Investeringen met een maatschappelijk nut

De specificatie en het verloop van de investeringen met maatschappelijk nut is als volgt:

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut	Boekwaarde 1 januari	Investeringen/ desinvest.	Afschrijvingen	Boekwaarde 31 december
Grond-, weg en waterbouw	6.819.443	997.293	-432.198	7.384.539
Bijdrage activa van derden	1.676.145	0	-57.798	1.618.347
Overige materiele vaste activa	94.163	214.800	-36.618	272.345
Boekwaarde per 31 december	**8.589.751**	**1.212.093**	**-526.613**	**9.275.231**

De in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Een gedetailleerd overzicht van de activastaat is opgenomen in de bijlagen bij deze jaarrekening.

Investeringen maatschappelijk nut	Krediet	Werkelijk t/m 2019	Werkelijk 2020	Werkelijk totaal
Duurzame openbare verlichting	790.915	821.482	-2.305	819.177
Fietspaden 2020	432.500	0	403.052	403.052
Reconstructie dorpskern Nes 2017/2020	3.240.000	2.648.634	596.546	3.245.180
Strandunits	165.000	0	214.800	214.800
			1.212.093	

- Het project duurzame openbare verlichting was in 2019 al afgerond; in 2020 heeft een afrekening plaatsgevonden van een beschadigd armatuur.
- Voor de fietspaden aan het Hagedoornveld is in 2020 een krediet beschikbaar gesteld van € 432.500. Vooral omdat voor het materiaalgebruik uiteindelijk de keuze is gemaakt voor 'gewoon' beton, is het de verwachting dat het project in 2021 ruim binnen dit krediet kan worden afgerond.
- Voor de reconstructie van dorpskern Nes heeft de gemeenteraad een krediet beschikbaar gesteld van € 3.240.000. Afronding hiervan heeft in 2020 plaatsgevonden, de werkelijke kosten zijn € 3.245.180. Hiermee is het krediet overschreden met € 5.180.
- In 2020 zijn er 2 strandunits in Nes en Buren vervangen. Op basis van de vervangingsinvesteringen is er een budget beschikbaar gesteld van € 165.000. De werkelijke kosten blijken aanmerkelijk hoger te zijn uitgekomen.

Financiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de financiële vaste activa:

Financiële vaste activa	Boekwaarde 1 januari	Investeringen/ desinvest.	Boekwaarde 31 december
Deelneming(en)	378.540	0	378.540
Hypothecaire geldleningen	882.578	-100.586	781.992
Totaal	**1.261.118**	**-100.586**	**1.160.532**

- Deelnemingen betreffen aandelen in bijvoorbeeld Zonnepark Ameland BV, werkkapitaal Volkskredietbank, BNG, Afvalsturing Friesland en Fryslân Miljeu.
- De post Hypothecaire geldleningen betreft leningen aan personeel, waar op grond van de huidige regelgeving alleen nog op kan worden afgelost.

Vlottende activa

Voorraden

Het onderstaande overzicht geeft de voorraden weer per balansdatum.

Voorraden en onderhanden werk	2019	2020
Bouwgronden in exploitatie	418.981	2.841.173
Voorraad brandstof vliegveld	23.980	28.891
Wagenborg kaarten voor overtochten	2.477	2.244
Boekwaarde per 31 december	**445.438**	**2.872.309**

De onderstaande tabel geeft de specificatie en het verloop van de bouwgronden in exploitatie weer. Voor een inhoudelijke toelichting wordt verwezen naar paragraaf 2.2.4: Grondbeleid.

Bouwgronden in exploitatie	Boekwaarde 1 januari	Kosten en aankopen	Opbrengsten en verkopen	Boekwaarde 31 december
Tussendijken en Blieneweg, Hollum	171.670	12.703	0	184.373
De Kwekerij, Nes	97.617	3.430	0	101.047
Foppedunenweg, Buren	149.694	33.885	0	183.579
Paasduinweg, Buren	0	489.961	-19.672	470.289
Miedenweg, Nes	0	738.373	0	738.373
Binnendieken, Nes	0	71.152	0	71.152
Smitteweg, Ballum	0	401.297	0	401.297
Trapweg, Hollum	0	685.322	0	685.322
Abehiem, Ballum	0	5.740	0	5.740
Totaal	**418.981**	**2.441.862**	**-19.672**	**2.841.171**

Onder de kosten en aankopen is een bedrag van € 1.218.182 opgenomen in verband met de overboeking van materiële vaste activa naar voorraden. De overige uitgaven betreffen kosten van bouwrijp maken en dergelijke.

Uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar

Het onderstaande overzicht geeft de specificatie van de uitzettingen met een looptijd korter dan een jaar weer.

Uitzettingen met looptijd korter dan een jaar	2019	2020
Vorderingen op openbare lichamen	1.844.272	1.545.769
Overige vorderingen	986.481	591.160
Voorziening oninbaarheid overige vorderingen	-40.000	-35.686
Boekwaarde per 31 december	**2.790.753**	**2.101.243**

- De vorderingen op openbare lichamen betreft vrijwel volledig de compensabele btw over 2020.

- De overige vorderingen betreffen openstaande debiteuren. Naar verwachtingen wordt het merendeel van deze vorderingen begin 2021 afgewikkeld.
- Ten opzichte van 2019 is de voorziening voor oninbaarheid iets verlaagd, van € 40.000 naar € 35.686, in verband met enkele afgeboekte vorderingen.

Overlopende activa

Het onderstaande overzicht geeft de overlopende activa weer.

Overlopende activa	2019	2020
Nog te ontvangen van of vooruitbetaald aan overheidslichamen	167.992	143.362
Overige nog te ontvangen bedragen	3.694.739	3.965.151
Overige vooruitbetaalde bedragen	61.932	23.393
Boekwaarde per 31 december	**3.924.664**	**4.131.905**

De nog te ontvangen bedragen per 2020 zijn in onderstaande tabel gespecificeerd.

Liquide middelen

Het onderstaande overzicht geeft de liquide middelen weer per balansdatum.

Liquide middelen	2019	2020
Rabobank	914.934	973.131
Postbank	4.078	3.141
Bank Nederlandse Gemeente	-873.457	-80.804
Boekwaarde per 31 december	**45.554**	**895.468**

Passiva

Vaste passiva

Reserves

Het onderstaande overzicht geeft de specificatie en het verloop van de reserves weer.

Reserves	Saldo 1 januari	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31 december
Algemene reserve	3.399.007	767.489	0	4.166.496
ABR Woningbedrijf	583.405	145.071		728.476
Politieke ambtsdragers	1.922.791	172.000	205.171	1.889.620
Onderhoudsfonds wegen	446.079	361.500	663.249	144.329
Onderhoudsfonds gebouwen	1.396.597	360.000	137.168	1.619.429
Bestemmingsreserve OPO	254.038	87.118	0	341.156
Reserve nieuwbouw De Stelp	3.200.000		0	3.200.000
Reserve nieuwbouw GWA	1.400.000		0	1.400.000
Bestemmingsreserve BWS	999.067		44.730	954.337
Reserve projecten	370.516	4.145.535	656.658	3.859.393
Totaal	**13.971.500**	**6.038.713**	**1.706.976**	**18.303.237**

- De reserves bestaan uit een algemene reserve en bestemmingsreserves.
- De Algemene reserve bedraagt € 4.166.496. In de Nota reserves en voorzieningen is de hoogte van deze reserve vastgelegd op €2.500.000. In verband met corona is echter een extra buffer gevormd door zowel het exploitatiesaldo van 2019, als rijksmiddelen ter compensatie van kosten corona toe te voegen aan deze Algemene reserve.
- De bestemmingsreserves worden gevormd conform door de raad genomen besluiten, of op grond van geldende regelgeving. Ook de onttrekkingen aan reserves vinden plaats binnen deze context.
- Voor overige toelichting op reserves wordt verwezen naar paragraaf 3.3.1, grondslagen waardering en resultaatbepaling.

Voorzieningen

Het onderstaande overzicht geeft de specificatie en het verloop van de voorzieningen weer.

Voorzieningen	Saldo 1 januari	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31 december
Voorziening onderhoud riolering	664	125.000	94.937	30.726
Egalisatievoorziening riolering	1.023.682	160.000	0	1.183.682
Verliezen grondexploitaties	0	553.318	0	553.318
Totaal	**1.024.346**	**838.318**	**94.937**	**1.767.726**

- De voorziening ‘Onderhoud diversen riolering’ is bedoeld voor dagelijkse onderhoudswerkzaamheden.

- De voorziening ‘Egalisatievoorziening Riolering’ is bedoeld om jaarlijkse baten en lasten te egaliseren.
- Voor verliesgevende grondexploitaties is in 2020 een voorziening in de balans opgenomen.

Vaste Schulden

Het onderstaande overzicht geeft de specificatie en het verloop van de vaste schulden weer.

Vaste schulden	Saldo 1 januari	Nieuwe leningen	Aflossingen	Saldo 31 december
Onderhandse leningen banken	18.668.979	0	-1.469.179	17.199.800
Totaal	**18.668.979**	**0**	**-1.469.179**	**17.199.800**

De oorspronkelijke hoofdsom van deze leningen bedraagt € 32.736.357.
De aflossingsverplichting voor 2021 van deze leningen is € 1.377.467.

Vlottende passiva

Schulden met looptijd korter dan een jaar

Het onderstaande overzicht geeft de schulden met een looptijd korter dan een jaar weer.

Schulden met een looptijd korter dan een jaar	2019	2020
Kasgeldleningen	5.000.000	6.000.000
Crediteuren	1.390.639	1.362.509
Belastingschulden	696.222	531.341
Totaal	**7.086.861**	**7.893.849**

- Op grond van wettelijke voorschriften mag gemeente Ameland in een bepaalde mate ‘kort’ financieren. Gelet op de geldende rentevoeten, wordt in eerste instantie via kasgeldleningen gefinancierd.
- Het merendeel van de crediteuren en belastingschulden wordt begin 2021 afgewikkeld.

Overlopende passiva

Het onderstaande overzicht geeft de overlopende passiva weer.

Overlopende passiva	2019	2020
Nog te betalen aan of vooruit ontvangen van openbare lichamen	239.623	1.122.084
Overige vooruit ontvangen	316.191	1.865
Overige nog te betalen	365.643	156.183
Totaal	**921.457**	**1.280.131**

- De overlopende passiva betreffen nog te besteden subsidies (voor reductie energieverbruik en de jachthaven), nog te betalen vennootschapsbelasting, nog te betalen rente, en enkele kleine

vooruit ontvangen bedragen of nog te betalen bedragen. Afwikkeling vindt naar verwachting plaats in 2021.

3.3.3 Toelichting programmarekening

De jaarrekening over 2020 sluit af met positief saldo van € 1.055.722 (2019 € 899.007).
In vergelijking met een begroot saldo van € 1.039.636 na de laatste begrotingswijziging van 2019, is er sprake van een voordelig verschil van € 16.086.

Saldo begroting en jaarrekening	
Begroting 2020	1.039.636
Jaarrekening 2020	1.055.722
Totaal	**16.086**

Dit voordelige verschil wordt veroorzaakt door de volgende incidentele, dan wel structurele verschillen tussen begroting en jaarrekening:

Oorzaken verschillen	
Incidentele verschillen	-81.550
Combinatie structurele en incidentele verschillen	16.850
Structurele verschillen	8.900
Niet geanalyseerde verschillen	71.886
Totaal	**16.086**

Hierna worden per programma de grotere verschillen aangegeven die ten grondslag liggen aan dit voordelige resultaat. Bovendien wordt (waar mogelijk) aangegeven in hoeverre er sprake is van structurele, dan wel incidentele verschillen. Ook wordt een korte toelichting gegeven op de oorzaken van de verschillen.

Als algemene opmerking geldt dat de verschillen worden aangegeven per activiteitengroep, zijnde het niveau waarop de raad de begroting heeft geautoriseerd. Per activiteitengroep worden de verschillen aangegeven per kosten- of opbrengstensoort. Bijvoorbeeld de toegerekende uren, of de onderhoudskosten.

Een andere analyse van verschillen is mogelijk door afzonderlijke activiteiten te beoordelen. Het programma Fysieke leefomgeving kent bijvoorbeeld de activiteitengroep Infrastructuur. Op de hierna volgende pagina 174 worden de verschillen binnen deze activiteitengroep toegelicht.
Het is echter ook mogelijk om naar de individuele activiteiten van deze groep Infrastructuur te kijken, zoals “Wegen, straten en pleinen”, of “Bermen”, of “Riolering”. De verschillen tussen begroting en jaarrekening per activiteit worden overzichtelijk gepresenteerd in een afzonderlijk boekwerk, de Activiteitenrekening 2020.

Activiteitengroep Bestuur				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	1.380.789	1.438.120	1.424.768	13.352
Baten	164.600	171.600	226.664	55.064
Saldo voor bestemming	**-1.216.189**	**-1.266.520**	**-1.198.105**	**68.416**

Het voordelige verschil van € 68.416 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Salariskosten wethouders — Voordeel **structureel** — 32.300

De begrote lasten zijn aanmerkelijk te hoog opgenomen, door uit te gaan van een te hoog opslagpercentage voor werkgevers- en sociale lasten. Daarnaast is er zeer korte tijd geen college geweest, wat gezorgd heeft voor een klein voordeel.

Reis- en verblijfkosten burgemeester en wethouders — Nadeel **incidenteel** — 10.100

In verband met de benoeming van een nieuwe burgemeester zijn in 2020 eenmalig kosten gemaakt voor de verhuizing naar Ameland (€ 11.100).

Salariskosten burgemeester — Nadeel **incidenteel** — 10.800

Sinds januari 2021 heeft de burgemeester zijn intrek genomen in de ambtswoning. Per juni 2020 heeft hij recht op een vergoeding voor dubbele woonlasten (1.300 per maand), waardoor deze salariskosten hoger zijn dan begroot.

Bijdragen derden in gemaakte kosten De Waddeneilanden — Voordeel **structureel/ incidenteel** — 54.000

De hogere opbrengst is een gevolg van de diensten die gemeente Ameland levert aan andere waddeneilanden of aan de GR als geheel. In 2020 is vooral op het gebied van ICT structureel formatie ingezet, vanwege het ontbreken van de Informatiemanager bij de GR. Gelet op voorgaande jaren is dit voordeel grotendeels structureel van aard.

Bijdrage GR de Waddeneilanden — Voordeel **incidenteel** — 16.400

De voorlopige afrekening met GR De Waddeneilanden blijkt lager uit te komen dan begroot. Hierbij speelt ook de (voordelige) verrekening van compensabele BTW een rol.

Salariskosten griffie — Nadeel **incidenteel** — 16.900

De werkgeverscommissie heeft de functie van de griffier in 2020 met terugwerkende kracht per 1 januari 2019 in een hogere functieschaal ingedeeld. Dit leidt in 2020 tot een nabetaling over het jaar 2019. Daarnaast is besloten om ook over 2017 en 2018 een eenmalige beloning toe te kennen.

Activiteitengroep Algemene voorzieningen				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	1.249.513	1.433.280	1.405.296	27.984
Baten	11.900	84.100	113.489	29.389
			,	
Saldo voor bestemming	**-1.237.613**	**-1.349.180**	**-1.291.806**	**57.374**

Het voordelige verschil van € 57.374 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Peuterspeelzalen — Voordeel **structureel** — 37.900

Voor onderwijsachterstandenbeleid (OAB) ontvangen alle gemeenten sinds enkele jaren specifieke rijksmiddelen. Voor gemeente Ameland betekent dit dat moet worden voldaan aan de regels van de wet Kinderopvang en dat de opvanglocaties feitelijk kwalificeren als VE-lokatie (aanbod in uren groter, kwaliteitseisen aan organisatie en medewerkers en dergelijke). Voor de uitvoering van dit OAB heeft gemeente Ameland een subsidieregeling "Peuteropvang Ameland" vastgesteld, ingaande 1 augustus 2020, op grond waarvan de 'houders' (de aanbieders SCW en Wantij) in de kosten voor 'kwaliteit' en 'toegang' gesubsidieerd kunnen worden. Omdat de subsidiemiddelen van het rijk deels gebruikt kunnen worden om bestaande kosten te dekken, is er sprake van een financieel voordeel.

Rijksbijdrage SPUK — Voordeel **incidenteel** — 26.200

Na de afschaffing van de mogelijkheid om BTW te verrekenen op kosten in verband met sportaccommodaties, is een tijdelijke subsidieregeling ingesteld (Specifieke uitkering stimulering sport). In het kader van deze regeling is hier een voorschot over 2020 en de afrekening over 2019 verantwoord.

Dagelijks onderhoud accommodaties sport — Nadeel **incidenteel** — 10.200

Onder meer door de aanschaf/vervanging van de veldverlichting van de sportvelden in Hollum (€ 14.900) is er sprake van een nadeel op deze post.

Onderhoudskosten t.l.v. fonds — Voordeel **incidenteel** — 12.600

De begrote kosten voor het zogenaamde groot onderhoud zijn een jaarlijks gemiddelde op basis van het meerjarenonderhoudsplan; de werkelijke kosten zullen jaarlijks schommelen. In 2020 bleken geen kosten gemaakt te hoeven worden voor groot (planmatig) onderhoud sportaccommodaties (voordeel € 27.700). Voor dorpshuis 't Wantij bleek voor zo'n € 16.300 groot onderhoud noodzakelijk, hetgeen ten opzichte van de begroting een nadeel oplevert van € 15.100.

Activiteitengroep Maatschappelijke ondersteuning				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	1.012.483	1.046.783	1.044.724	2.059
Baten	15.000	15.000	19.452	4.452
Saldo voor bestemming	**-997.483**	**-1.031.783**	**-1.025.272**	**6.511**

Het voordelige verschil van € 6.511 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Externe deskundigen sociaal domein — Voordeel **structureel** — 12.800

De inhuur van externe deskundigen voor de eerstelijns Wmo en jeugd (cliëntenondersteuning, gebiedsteam en dergelijke) is lager uitgekomen dan begroot; mede gelet op de kosten in het vorige jaar, blijkt deze begrotingspost aan de hoge kant te zijn ingeschat.

Wmo kosten hulpmiddelen en woningaanpassingen — Nadeel **incidenteel** — 26.800

Evenals in 2019, blijken de kosten van Wmo-hulpmiddelen aanmerkelijk hoger dan begroot (nadeel € 34.800). Voor woningaanpassingen is een voordeel gerealiseerd van € 10.000 (was in 2019 een nadeel van € 34.000). Deze posten blijken lastig te begroten, want de aanschaf van enkele dure hulpmiddelen, of een noodzakelijke verbouwing van een woning, kan al snel leiden tot een forse kostenstijging.

Wmo huishoudelijke hulp — Nadeel **structureel** — 12.300

Evenals in 2019 is er sprake van een lichte stijging van de kosten van huishoudelijke hulp. De invoering van het zogenaamde abonnementstarief speelt hierbij mogelijk een rol.

Inkomensoverdrachten opvang en beschermd wonen — Voordeel **incidenteel** — 28.300

De kosten van opvang en beschermd wonen worden in rekening gebracht door centrumgemeente Leeuwarden. Omdat voorschotten en afrekeningen niet altijd in het juiste jaar plaatsvinden, schommelt deze post nogal.

Activiteitengroep Jeugdhulp				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	450.165	428.165	550.436	-122.271
Baten	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	**-450.165**	**-428.165**	**-550.436**	**-122.271**

Het nadelige verschil van € 122.271 wordt onder meer door de volgende posten

Toerekening uren Binnendienst — Voordeel 17.100 **incidenteel**

Er blijken ten opzichte van de begroting wat minder uren te zijn toegerekend aan deze activiteitengroep.

Jeugdhulp, individuele voorzieningen — Nadeel 134.900 **structureel**

Zowel de kosten van individuele maatwerkvoorzieningen (beschikkingen), als de kosten die worden afgerekend via de centrumgemeente Leeuwarden (zoals kosten gecertificeerde instellingen) zijn fors hoger dan begroot. Een en ander lijkt overeen te komen met het landelijke beeld van de kosten van jeugdhulp.

Activiteitengroep Participatie				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	605.720	584.267	1.497.428	-913.161
Baten	160.000	160.000	1.129.831	969.831
Saldo voor bestemming	**-445.720**	**-424.267**	**-367.597**	**56.670**

Het voordelige verschil van € 56.670 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Toerekening uren Binnendienst — Nadeel 10.400 **incidenteel**

Er blijken ten opzichte van de begroting meer uren te zijn toegerekend aan deze activiteitengroep.

Rijksbijdragen en uitkeringen participatiewet — Voordeel 62.400 **structureel/ incidenteel**

De rijksbijdragen zijn € 49.700 hoger dan begroot en de verstrekte uitkeringen zijn € 12.700 lager dan begroot. Over deze posten kan worden gesteld dat in het algemeen veel te conservatief wordt begroot, waardoor er vrijwel elk jaar sprake is van meevallers.

Inkomensoverdrachten in kader gemeentelijk minimabeleid De behoefte aan de door de gemeente betaalde collectieve ziektekostenverzekering voor minima blijkt aanmerkelijk lager dan bij invoering verwacht; er is dan ook jaarlijks sprake van een voordelig saldo op deze post.	Voordeel **structureel**	14.000
Salariskosten sociale werkvoorziening Met de derde begrotingswijziging over 2020 is deze post naar beneden bijgesteld; dit blijkt achteraf een te optimistische inschatting te zijn geweest van deze salariskosten.	Nadeel **incidenteel**	16.400
Uitvoering TOZO regeling De rijksregeling TOZO (Tijdelijke ondersteuning zelfstandige ondernemers) is uitgevoerd door Bureau Zelfstandigen Friesland. De van het rijk ontvangen voorschotten zijn door gemeente Ameland doorbetaald aan dit bureau; in 2020 gaat het om zo'n € 1,25 miljoen. De feitelijke uitkeringen in het kader van deze regeling bedragen ongeveer € 900.000, terwijl daarnaast zo'n € 180.000 is verstrekt als leningen. In de jaarrekening is het effect op de exploitatie neutraal, want aan baten (rijksbijdragen) en lasten (uitkeringen) is deze € 900.000 opgenomen, terwijl de overige bedragen in de balans zijn opgenomen als verstrekte leningen, dan wel als 'vooruitontvangen middelen'. De financiële afwikkeling zal plaatsvinden in de komende jaren.		p.m.

Activiteitengroep Openbaar primair en voortgezet onderwijs				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	3.019.438	3.022.438	3.208.749	-186.311
Baten	2.951.235	2.952.465	3.150.242	197.777
Saldo voor bestemming	**-68.203**	**-69.973**	**-58.506**	**11.467**

Dit betreft de exploitatie van openbaar primair onderwijs en voortgezet onderwijs, tegenover de extra lasten staan ook extra baten. Verder geen bijzonderheden.

Activiteitengroep Lokaal onderwijsbeleid				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	552.255	512.659	495.067	17.592
Baten	60.300	59.500	57.841	-1.659
Saldo voor bestemming	**-491.955**	**-453.159**	**-437.225**	**15.933**

Het voordelige verschil van €15.933 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Kosten voor de watertaxi voor het leerlingenvervoer — Voordeel **structureel** — 12.300

Deze kosten zijn lager, omdat sinds het schooljaar 2020-2021 de watertaxi niet meer wordt gebruikt voor het leerlingenvervoer. Via het aanbestedingsproces voor het traject Nes veerdam – Holwerd veerdam is het niet gelukt dit besloten vervoer te gunnen. Het leerlingenvervoer is niet veilig vorm te geven met een watertaxi. Vanaf dat moment wordt de sneldienst via de reguliere dienstregeling gebruikt voor het leerlingenvervoer (Fostaborg). De sneldienst kost substantieel minder dan de watertaxi.

Kosten voor verwerking van de houtsnippers voor de BWS — Nadeel **incidenteel** — 14.200

In 2020 is hout van Staatsbosbeheer aangekocht en versnipperd via het loonbedrijf (€ 20.200). Daarnaast zijn ook houtsnippers aangekocht van de vaste wal voor ongeveer € 11.400. Als gevolg hiervan zijn de kosten aanmerkelijk hoger dan begroot; de aanwezige voorraad zal er waarschijnlijk toe leiden dat de kosten in 2021 wat lager zullen zijn.

Activiteitengroep Infrastructuur				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	2.371.755	2.163.310	2.511.053	-347.743
Baten	86.000	86.000	72.201	-13.799
Saldo voor bestemming	**-2.285.755**	**-2.077.310**	**-2.438.852**	**-361.542**

Het nadelige verschil van € 361.542 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Toerekening uren Buitendienst — Voordeel 27.900 **incidenteel**

Er blijken ten opzichte van de begroting minder uren te zijn toegerekend aan deze activiteitengroep.

Onderhoud passantenhaven — Nadeel 10.000 **incidenteel**

Afgelopen jaar is er extra gebaggerd. Deze extra werkzaamheden betreffen vooral de oostzijde van de oude steiger, aangezien hier een aantal jaren niet goed was gebaggerd.

Onderhoud van de watergangen — Nadeel 13.800 **incidenteel**

Mede door een afrekening over 2019 (€ 9.300) zijn de kosten voor het onderhoud van de watergangen hoger dan begroot.

Onderhoud aan de wegen, straten en pleinen — Nadeel 325.400 **incidenteel**

In 2020 is veel onderhoud gepleegd aan de wegen, straten en pleinen. Hierdoor zijn de onderhoudskosten die ten laste komen van het onderhoudsfonds een stuk hoger uitgevallen dan normaal. Onder andere de Molenweg in Hollum is een grote kostenpost geweest. Omdat tegenover deze hogere kosten een onttrekking staat uit het onderhoudsfonds wegen (via Dekkingsmiddelen), is het effect op de totale exploitatie nihil.

Eenmalige lasten wegen, straten en pleinen — Nadeel 20.700 **incidenteel**

Aan Vitens is een bedrag van € 20.700 betaald voor de verzwaring van een leiding in de nabijheid van de Paasduinweg; deze kosten waren niet begroot.

Huren openbare verlichting — Voordeel 11.900 **incidenteel**

Hoewel het 'Verlichtingsplan Ameland' is afgerond, is de maandelijks verschuldigde vergoeding aan Philips (Signify), voor beheer en onderhoud, nog nooit betaald.

Passantenhaven subsidies

In afwachting van de nieuwe huurovereenkomst met Stichting Jachthaven Het Leijegat, is verzuimd om de huur over 2020 in rekening te brengen (bij Dekkingsmiddelen) en is eveneens geen subsidie uitbetaald. In 2021 zal dit worden gecorrigeerd.

Voordeel **incidenteel** 34.300

Dagelijks onderhoud veerdam

In 2020 heeft een bedrijf de betonnen elementen langs de toegangsweg van de veerdam (stormkering) vast gezet (€ 19.200). Daarnaast heeft een waterbodemonderzoek plaatsgevonden van de havens Nes en Ballumerbocht (€ 3.200).

Nadeel **incidenteel** 15.200

Opbrengst werken voor derden

Deze opbrengst (voor consignatiewerkzaamheden Buitendienst veerdam) werd voorheen op een kostenplaats verantwoord; de bate is nu meer logisch bij de activiteit Veerdam geboekt.

Voordeel **structureel** 11.300

Externe deskundigen riolering

Oorzaak is waarschijnlijk de kosten van adviesbureau Tauw die niet hier zijn geboekt, maar als onderdeel van dagelijks onderhoud; per saldo geen effect op exploitatie.

Voordeel **structureel** 10.300

Mutatie voorzieningen riolering

Het saldo van baten uit rioolheffingen en kosten van riolering blijkt gunstiger dan begroot. Als gevolg daarvan kan een groter bedrag worden toegevoegd aan de egalisatievoorziening riolering.

Nadeel **structureel** 85.000

Activiteitengroep Openbare ruimte				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	1.322.388	1.313.554	1.200.442	113.112
Baten	100	100	136	36
Saldo voor bestemming	**-1.322.288**	**-1.313.454**	**-1.200.306**	**113.148**

Het voordelige verschil van € 113.148 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Apparaatskosten

Op deze activiteitengroep zijn aanmerkelijk minder uren verantwoord dan begroot. Deels heeft dit te maken met personele wisselingen en ziekte.

Voordeel **incidenteel** 74.500

Dagelijks onderhoud strandrecreatie — Voordeel **incidenteel** — 18.000

Omdat er in 2020 weinig storm is geweest, in combinatie met hoogwater, hoefden opgangen niet vaak opnieuw te worden geprofileerd; de kosten van dagelijks onderhoud zijn mede daardoor wat lager dan begroot.

De Vleijen, afschrijvingen en dagelijks onderhoud — Voordeel **incidenteel** — 29.200

In 2020 waren de nodige vervangingen gepland van speeltoestellen in de Vleijen. Omdat dit in veel mindere mate (al) noodzakelijk bleek, is er veel minder besteed aan onderhoud of vervanging van toestellen.

Dagelijks onderhoud openbare ruimte — Nadeel **structureel** — 17.900

Gelet op het jaarlijkse kostenniveau, is een te laag begroot bedrag opgenomen.

Activiteitengroep Natuur en milieu				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	1.384.442	1.546.221	1.593.928	-47.706
Baten	163.370	153.000	129.953	-23.047
Saldo voor bestemming	**-1.221.072**	**-1.393.221**	**-1.463.975**	**-70.754**

Het nadelige verschil van € 70.754 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Apparaatskosten — Nadeel **incidenteel** — 20.000

Op deze activiteitengroep zijn meer uren verantwoord dan begroot, vooral voor het onderdeel reiniging.

Dagelijks onderhoud afvalinzameling algemeen — Nadeel **structureel/ incidenteel** — 13.100

Onder meer door de noodzakelijke aanschaf van containers, of onderdelen van containers (samen ongeveer € 29.000), is er sprake van een overschrijding van deze begrotingspost.

Bijdragen derden afvalinzameling algemeen — Nadeel **structureel/ incidenteel** — 16.800

Van het Afvalfonds verpakingen en Wecycle ontvangt gemeente Ameland jaarlijks vergoedingen voor het gescheiden aanleveren van bepaalde afvalsoorten. Deze nascheiding vindt plaats door Omrin. Omdat in 2020 in verband met fiscale perikelen (BTW) de nodige correcties en verrekeningen over voorgaande jaren hebben plaatsgevonden, is er sprake van een nadeel op deze post.

Baten en lasten oud papier — Nadeel **structureel** — 13.600

Er is een trend zichtbaar van stijgende kosten van verwerking oud papier, terwijl de opbrengsten dalen. Per saldo leidt dit tot een nadeel ten opzichte van de begroting.

Huren ondergrondse containers — Nadeel **structureel** — 26.700

Tot en met 2020 worden de ondergrondse containers in dorpen en buitengebied gehuurd van Omrin. Daarnaast worden containers gebruikt die in eigendom zijn van enkele campings. Voor deze laatste groep is een te betalen huurbedrag opgenomen, vooruitlopend op de te maken definitieve afspraken over huur of overname.

Kosten afvalverwijdering bedrijven — Voordeel **incidenteel** — 23.100

Door de coronacrisis is er sprake geweest van wat minder bedrijfsafval, met als gevolg lagere verwerkingskosten van Omrin.

Kosten databeheer Omrin — Nadeel **structureel/ incidenteel** — 14.100

In 2020 is een factuur ontvangen van Omrin voor het databeheer en de daarmee samenhangende dienstverlening rond bedrijfscontainers over de jaren 2015 tot en met 2020; deze kosten waren niet begroot.

Afschrijvingen containers campings — Voordeel **incidenteel** — 30.400

Voor 2020 was de overname gepland van ondergrondse containers op diverse campings, met daarbij een uitbreiding van het aantal. Omdat met de campings in 2020 geen overeenstemming is bereikt, heeft deze investering nog niet plaats gevonden, met als gevolg lagere afschrijvingslasten.

Activiteitengroep Bouwen en Wonen				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	613.083	1.215.376	2.372.511	-1.157.135
Baten	0	0	1.225.258	1.225.258
Saldo voor bestemming	**-613.083**	**-1.215.376**	**-1.147.253**	**68.124**

Het voordelige verschil van € 68.124 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Toerekening uren Binnendienst — Nadeel **incidenteel** — 11.700

Er blijken ten opzichte van de begroting wat meer uren te zijn toegerekend aan deze activiteitengroep. Hierbij heeft het accent vooral gelegen op woningbouwbestemmingsplannen en minder op de andere bestemmingsplannen.

Externe deskundigen omgevingsvergunningen — Voordeel **incidenteel** — 30.000

Door personele wisselingen zijn de werkzaamheden rondom de implementatie van de Omgevingswet in 2020 tijdelijk geparkeerd. Kosten voor externe begeleiding zijn daarom dan ook niet gemaakt.

Rente grondexploitaties — Voordeel 19.000 **structureel**

Op grondexploitaties algemeen is een bedrag begroot voor rentekosten in verband met grondexplotaties. Omdat deze rentekosten worden 'bijgeschreven' op de grondexploitaties, (geactiveerd) is deze raming onjuist.

Activiteitengroep Openbare orde en veiligheid				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	745.327	748.864	702.274	46.591
Baten	59.800	59.800	53.930	-5.870
Saldo voor bestemming	**-685.527**	**-689.064**	**-648.344**	**40.720**

Het voordelige verschil van €40.720 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Onderhoudskosten t.l.v. fonds — Voordeel 18.000 **incidenteel**

De begrote kosten voor het zogenaamde groot onderhoud zijn een jaarlijks gemiddelde op basis van het meerjarenonderhoudsplan; de werkelijke kosten zullen jaarlijks schommelen. In 2020 bleken geen kosten gemaakt te hoeven worden voor groot (planmatig) onderhoud aan de brandweerkazerne. Omdat hiermee ook geen onttrekking hoeft plaats te vinden aan het onderhoudsfonds, is het effect op de exploitatie neutraal.

Externe deskundigen vergunningen horeca, APV en kansspelen — Voordeel 33.200 **incidenteel**

Als gevolg van de coronamaatregelen konden evenementen nauwelijks plaatsvinden en zijn externe deskundigen op het gebied van horecatoezicht een stuk minder ingehuurd. Ook de inkomsten uit leges zijn overigens een stuk lager dan begroot.

Activiteitengroep Promotionele activiteiten				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	294.316	353.316	266.604	86.713
Baten	12.000	12.000	884	-11.116
Saldo voor bestemming	**-282.316**	**-341.316**	**-265.719**	**75.597**

Het voordelige verschil van € 75.597 wordt door de volgende post veroorzaakt:

Toerekening uren Buitendienst — Voordeel **incidenteel** — 11.200
Omdat in 2020 nauwelijks verhuur van evenementenmateriaal heeft plaatsgevonden, bleek hier ook nauwelijks inzet van uren noodzakelijk.

Subsidies — Voordeel **incidenteel** — 40.700
Voor toepassing in het jaar 2020 is een subsidieregeling vastgesteld, op grond waarvan toeristische jeugdgroepen een subsidie konden aanvragen. Door de coronacrisis is er echter nauwelijks gebruikt gemaakt van deze regeling.

Verhuur van machines en installaties — Nadeel **incidenteel** — 11.100
Wegens corona hebben er bijna geen evenementen plaatsgevonden in 2020. Hierdoor heeft er ook bijna geen verhuur plaatsgevonden van evenementenmaterialen.

Bijdrage aan projectbureau Waddeneilanden — Voordeel **incidenteel** — 14.500
Normaal gesproken draagt de gemeente jaarlijks bij aan de provincie voor de Streekagenda. Omdat de provincie hier in 2020 genoeg middelen voor beschikbaar had, was een bijdrage van gemeenten niet nodig.

Externe deskundigen toerisme — Voordeel **incidenteel** — 13.650
Voor onderzoeken en dergelijke op het gebied van toerisme is jaarlijks een bedrag geraamd. Mede door de omstandigheden (corona) hebben deze activiteiten niet plaatsgevonden.

Activiteitengroep Sport				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	14.000	14.000	8.458	5.542
Baten	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	**-14.000**	**-14.000**	**-8.458**	**5.542**

Over het voordelige verschil van € 5.542 zijn geeen bijzonderheden te melden.

Activiteitengroep Musea en culturele voorzieningen				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	486.113	420.596	430.758	-10.162
Baten	51.844	0	10.052	10.052
Saldo voor bestemming	**-434.269**	**-420.596**	**-420.706**	**-110**

Het nadelige verschil van € 110 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Subsidie STAM — Voordeel **structureel** — 36.500

Per 1 juli 2020 is een Erfpachtovereenkomst tussen de gemeente en de STAM voor de museale gebouwen ingegaan. Hierdoor is er geen sprake meer van verhuur van de gebouwen en evenmin van subsidiëring van de huisvestingskosten van de STAM. De subsidie over 2020 betreft dan ook de periode van een half jaar. Het nadeel van de lagere huur komt naar voren bij Dekkingsmiddelen.

Onderhoudskosten t.l.v. fonds — Nadeel **incidenteel** — 48.500

De begrote kosten voor groot onderhoud zijn een jaarlijks gemiddelde op basis van het meerjarenonderhoudsplan; de werkelijke kosten zullen jaarlijks schommelen. In 2020 zijn vrijwel geen kosten gemaakt voor de museale gebouwen, in afwachting van nadere afspraken over de kostenverdeling hiervan tussen gemeente en STAM. In 2020 is de toren van Ballum gerestaureerd, hetgeen leidt tot fors meerkosten dan begroot. Door de hiemee samenhangende hogere onttrekking aan het onderhoudsfonds, is het effect op de exploitatie neutraal.

Activiteitengroep Duurzame energiebronnen				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	241.509	216.139	289.625	-73.487
Baten	5.000	50.500	94.921	44.421
Saldo voor bestemming	**-236.509**	**-165.639**	**-194.704**	**-29.066**

Het nadelige verschil van €29.066 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Externe deskundigen — Nadeel **incidenteel** 21.900

In 2020 zijn er meer uren besteed door de programmamanager voor de coördinatie en voorbereiding van de vier duurzaamheidsprojecten in de Ballumerbocht.

Toerekening uren Binnendienst — Nadeel **incidenteel** 16.400

Er zijn in 2020 meer uren besteed aan duurzaamheid dan begroot.

Bijdragen in kader Convenant Duurzaam Ameland — Voordeel **incidenteel** 17.700

Van deelnemende partijen als NAM, Gasterra zijn subsidies ontvangen voor de in eerdere jaren gemaakte kosten inzake project Horizon 2020.

Activiteitengroep Ondernemerschap, kennis en innovatie				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	146.684	89.684	74.464	15.220
Baten	0	0	0	0
Saldo voor bestemming	**-146.684**	**-89.684**	**-74.464**	**15.220**

Over het voordelige verschil van € 15.220 zijn geen bijzondere opmerkingen te maken.

Activiteitengroep Gemeentelijk Woningbedrijf Ameland				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	1.564.027	1.816.647	1.507.546	309.101
Baten	1.682.569	1.692.724	1.706.129	13.405
Saldo voor bestemming	**118.542**	**-123.923**	**198.583**	**322.506**

Het voordelige verschil van 322.506 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Huuropbrengsten — Voordeel 22.200 **structureel**

De huuropbrengsten zijn iets hoger uitgekomen dan begroot.

Leegstand woningbedrijf — Nadeel 16.100 **incidenteel**

Ten gevolge van huurmutaties en vooral enige leegstand bij de aanleunwoningen om de brandveiligheidsmaatregelen uit te kunnen voeren, is de leegstand hoger uitgekomen dan gangbaar in de afgelopen jaren.

Onderhoud woningbedrijf — Voordeel 161.600 **incidenteel**

De geraamde kosten voor groot- en dagelijks onderhoud, vervanging badkamers, keukens en dergelijke, zijn gemiddelden voor meerdere jaren. De werkelijke kosten zullen elk jaar afwijken van deze ramingen. In 2020 is hierdoor per saldo een voordeel gerealiseerd.

Eenmalige lasten woningbedrijf — Voordeel 168.400 **incidenteel**

De belangrijkste verschillen betreffen uitgevoerde kwaliteitsmaatregelen voor zo'n € 80.000, terwijl de raming ongeveer € 52.000 bedroeg en de brandveiligheidsmaatregelen voor de aanleunwoningen van € 103.300, waar een bedrag van € 330.000 was geraamd. Dit project wordt overigens in 2021 afgerond.

Eenmalige baten woningbedrijf — Voordeel 11.000 **incidenteel**

In 2020 heeft de afwikkeling van de brandschade aan een huurwoning in Nes plaatsgevonden, met als gevolg nog een nabetaling van de verzekeraar (€ 7.800). Daarnaast is nog een restant STEP-subsidie ontvangen in verband met het ISVIII-project (verduurzaming woningen, € 2.800).

Overhead

Overhead				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	3.724.490	3.763.398	3.585.431	177.967
Baten	20.100	9.300	7.996	-1.304
Saldo voor bestemming	**-3.704.390**	**-3.754.098**	**-3.577.435**	**176.663**

Het voordelige verschil van €176.663 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Toerekening uren Buitendienst — Nadeel **structureel/ incidenteel** — 18.300

Er zijn in 2020 meer uren toegeschreven aan Bestuursondersteuning dan begroot.

Toerekening uren Binnendienst — Voordeel **structureel** — 31.100

Er zijn in 2020 vooral minder uren toegeschreven aan Ondersteunende activiteiten raad dan begroot (voordeel € 18.500). Dit heeft vooral een administratieve achtergrond, want de uren zijn hier wel besteed.

Personeel van derden — Voordeel **structureel** — 52.200

Van enkele personen waren de salariskosten begroot bij 'personeel derden'. Omdat de werkelijke kosten zijn betaald via de salarisadministatie, in verband met een dienstverband met gemeente Ameland (voormalige secretaris-directeur voor een dag in de week en een medewerker Buitendienst), is hier sprake van een voordelig verschil (en zal bij de salariskosten sprake zijn van een vergelijkbaar nadeel).

Doorbelaste kosten materiaal/materieel — Nadeel **incidenteel** — 17.200

De kosten van 'materiaal/materieel' worden volgens dezelfde verdeelsleutel toegerekend aan activiteiten als de uren van de Buitendienst. Omdat er meer uren Buitendienst zijn verantwoord op Bestuursondersteuning dan begroot, zijn ook de doorbelaste kosten van materiaal/materieel daardoor hoger dan begroot.

Inkopen ICT — Voordeel **incidenteel** — 29.800

In de begroting is voor 2020 rekening gehouden met de aanschaf van het pakket voor plansoftware in het kader van de nieuwe Omgevingswet. De kosten van aanschaf zijn echter doorgeschoven naar 2021. Ook het geraamde pakket voor datadistributie DDS is doorgeschoven naar 2021.

Abonnementen gemnet/internet — Voordeel **structureel** — 10.800

Het abbonement voor gemnetvoorziening is regionaal gecentraliseerd. Hierdoor is er een forse besparing gerealiseerd.

Onderhoud softwarepakketten Deze post vertoont al jaren een licht dalende trend, omdat vooral de grote softwarepakketten in Leeuwarden draaien; de daarmee samenhangende kosten worden begroot en verantwoord als 'Inkopen ICT'. Vanwege de inzet van specifieke, webbased applicaties maakt gemeente Ameland echter ook zelf de nodige kosten. Het structrureel te ramen bedrag op deze begrotingspost kan echter naar beneden worden bijgesteld.	Voordeel **structureel**	18.200
Onderhoudskosten huisvesting Binnendienst en Buitendienst De geraamde kosten voor groot- en dagelijks onderhoud zijn gemiddelden voor meerdere jaren. De werkelijke kosten zullen elk jaar afwijken van deze ramingen. In 2020 is hierdoor per saldo een voordeel gerealiseerd.	Voordeel **incidenteel**	20.900
Afschrijvingen huisvesting Binnendienst Doordat de begrote investeringen in installaties voor klimaatbeheersing van het gemeentehuis niet zijn gerealiseerd in 2020, zijn de afschrijvingslasten een stuk lager uitgevallen.	Voordeel **incidenteel**	34.800
Kosten voor vacatures Er is een voordeel ten opzichte van de begroting doordat er weinig is geadverteerd in dagbladen, maar meer gebruik is gemaakt van social media en de digitale weg.	Voordeel **structureel**	10.800
Externe deskundigen Personeelszaken In 2020 zijn er problemen geweest met het pakket van de HRM, personeels- en salarisadministratie; facturen van 2019 zijn daarom aangehouden en pas 2020 betaald. Daarnaast is de gemeente Leeuwarden ingeschakeld om de problemen op het gebied van functioneel beheer te verhelpen. Er zijn kosten gemaakt voor de implementatie en opvolging van het HR21+ functiewaarderingssysteem en tenslotte zijn er eenmalige kosten gemaakt voor I-Talent, het pakket dat ondersteunt bij de uitvoering van de gesprekkencylus door de leidinggevenden.	Nadeel **incidenteel**	16.600

Activiteitengroep Algemene uitkering				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	150.000	0	0	0
Baten	7.462.982	8.495.860	8.531.270	35.410
Saldo voor bestemming	**7.312.982**	**8.495.860**	**8.531.270**	**35.410**

Het voordelige verschil van € 35.410 wordt vooral veroorzaakt door afrekeningen van voorgaande jaren (incidenteel voordeel van € 30.300).

Activiteitengroep Belastingen				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	211.873	211.873	178.971	32.902
Baten	5.889.136	6.120.944	5.450.997	-669.947
Saldo voor bestemming	**5.677.263**	**5.909.071**	**5.272.025**	**-637.046**

Het nadelige verschil van € 637.046 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Toerekening uren Binnendienst — Voordeel 28.000 **structureel/ incidenteel**

Er zijn in 2020 minder uren besteed aan de heffing van gemeentelijke belastingen dan begroot.

Onroerendezaakbelastingen — Voordeel 31.100 **structureel**

De realisatie van nieuwe objecten (chalets) leidt tot meer opbrengsten. Daarnaast wordt meer aandacht besteed aan interne controle op volledigheid van opbrengsten en toerekening van opbrengsten aan het juiste jaar. Per saldo leidt dit tot meer opbrengsten dan begroot.

Toeristenbelasting — Nadeel 616.000 **incidenteel**

Het effect van de coronacrisis is zichtbaar in de opbrengst toeristenbelasting over 2020. Vooral de toeristenbelasting op het bootkaartje is fors lager dan begroot (nadeel € 234.400), evenals de opbrengst van de groepsverblijven (begroot € 300.000, werkelijk € 19.900, dus daling van € 280.100) en van de vakantieonderkomens (nadeel € 113.600).

Forensenbelasting — Nadeel **structureel** — 85.100

Gelet op de aantallen objecten die onder de forensenbelasting vallen, lijkt de begroting te hoog ingeschat. Ook de verschuiving van forensenbelasting naar toeristenbelasting speelt hierbij een rol.

Activiteitengroep Retributies				
	Begroting 2020	**Begroting 2020 na wijz.**	**Jaarrekening 2020**	**Verschil**
Lasten	20.000	20.000	12.887	7.113
Baten	2.279.612	2.356.630	2.471.077	114.447
Saldo voor bestemming	**2.259.612**	**2.336.630**	**2.458.190**	**121.560**

Het voordelige verschil van € 121.560 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Leges vergunningen horeca, APV en dergelijke — Nadeel **incidenteel** — 15.200

Samenhangend met de coronacrisis zijn veel minder vergunningen aangevraagd dan in een 'normaal' jaar, met als gevolg uiteraard minder legesopbrengsten.

Rioolheffing — Voordeel **structureel** — 21.600

Vóór de aanslagoplegging is meer aandacht besteed aan interne controle op aantallen objecten, vooral de gevallen van meer zelfstandige eenheden op één adres (bijvoorbeeld appartmenten aan huis). Dit heeft mede gelijk tot wat hogere opbrengsten dan geraamd.

Begraafplaatsrechten — Voordeel **incidenteel** — 14.400

Evenals in 2019 is er sprake van een voordeel op deze begrotingspost. Omdat er een trend waarneembaar is van meer crematie in plaats van begraven, hoeft de begroting hiervoor niet te worden bijgesteld in komende jaren.

Leges omgevingsvergunningen — Voordeel **incidenteel** — 102.900

Deze opbrengsten worden altijd vrij voorzichtig begroot. Enkele grote projecten kunnen soms van invloed zijn op deze opbrengsten en in 2020 was hiervan zeker sprake, onder meer via de eigen gemeentelijke woningbouwplannen.

Activiteitengroep Huren en pachten				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	0	0	0	0
Baten	386.925	590.674	519.348	-71.326
Saldo voor bestemming	**386.925**	**590.674**	**519.348**	**-71.326**

Het nadelige verschil van € 71.326 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Huren onroerende zaken — Nadeel 83.500 — **structureel/ incidenteel**

Per 1 juli 2020 is een erfpachtovereenkomst tussen de gemeente en de STAM voor de museale gebouwen ingegaan. Hierdoor is er geen sprake meer van verhuur van de gebouwen en evenmin van subsidiëring van de huisvestingskosten van de STAM. De huur is dan ook betaald voor een half jaar, met als gevolg een nadeel op deze post van € 36.700. In afwachting van de nieuwe huurovereenkomst met Stichting Jachthaven Het Leijegat is verzuimd om huur over 2020 in rekening te brengen; dit leidt tot een nadeel van € 34.300. Ook de subsidie die hiermee samenhangt is niet uitbetaald, dus het effect op de exploitatie is daardoor nihil. In 2021 zal dit worden gecorrigeerd. Tenslotte is voor de huur van sportaccommodaties in 2020 voor zo'n € 12.000 aan huren kwijtgescholden of geretourneerd, omdat in verband met corona geen gebruik kon worden gemaakt van deze accommodaties.

Opbrengst verkopen grond — Voordeel 19.700 — **incidenteel**

De verkoop van enkele strookjes grond (snippergroen) heeft in 2020 tot een eenmalig voordeel geleid.

Activiteitengroep Overige inkomsten en uitgaven				
	Begroting 2020	Begroting 2020 na wijz.	Jaarrekening 2020	Verschil
Lasten	679.265	5.669.050	5.673.164	-4.114
Baten	1.095.197	5.997.189	6.118.635	121.446
Saldo voor bestemming	**415.932**	**328.139**	**445.471**	**117.332**

Het voordelige verschil van € 117.332 wordt onder meer door de volgende posten veroorzaakt:

Dividenden Van Eneco is over het jaar 2019 een bedrag van € 79.000 aan dividend ontvangen, waar € 45.000 was begroot. Voor Stedin was het begrote bedrag verlaagd naar nihil, omdat er van werd uitgegaan dat Stedin geen dividend meer zou uitkeren in verband met investeringsplannen; over het jaar 2019 is echter nog een bedrag uitgekeerd van € 52.000.	Voordeel **incidenteel**	86.600
Rentekosten Omdat onder meer een in 2020 begrote geldlening van € 4,8 miljoen niet is aangetrokken, zijn de rentekosten voor langlopende leningen € 17.600 lager uitgekomen dan begroot. Als compensatie hiervoor zijn meer kasgeldleningen aangetrokken, waarvoor een bedrag van € 21.100 aan rentevergoedingen is ontvangen (namelijk negatieve rente).	Voordeel **structureel/ incidenteel**	38.700
Toegerekende rente In de begroting 2020 is abusievelijk een rentebate opgenomen onder de omschrijving 'toegerekende rente'. Omdat er in werkelijkheid geen sprake is van deze opbrengst is er sprake van een nadeel.	Nadeel **incidenteel**	45.400
Onvoorziene baten en lasten Dit betreft vooral de niet begrote effecten van de Werkkostenregeling (te betalen aan fiscus een bedrag van € 23.200), belastingrente in verband met BTW-correcties bij gelieerde organisaties (nadeel € 10.300), de helft van de overdrachtsbelasting in verband met het afsluiten van een erfpachtovereenkomst met de STAM (nadeel € 7.900) en een voordelig bedrag ten gevolge van de inruil van een reinigingsauto (inruil zijlader, voordeel € 13.500).	Nadeel **structureel/ incidenteel**	20.500
Saldi van kostenplaatsen Het verschil op 'saldi kostenplaatsen' is het effect van meer of minder doorberekende kosten dan begroot aan activiteiten zoals in de begroting benoemd. Doorbelaste kosten betreffen salariskosten, via een uurtarief, en kosten van materiaal/materieel. Door afwijkingen in allerlei kosten, en door meer en minder doorbelasting van uren ontstaan diverse verschillen. Per saldo is er in 2020 sprake van een voordeel op kostenplaatsen; op de totale begroting van gemeente Ameland is dit bedrag niet extreem hoog te noemen.	Voordeel **incidenteel**	41.600
Vennootschapsbelasting (vpb) In de afgelopen jaren is aan de fiscus vpb afgedragen voor de onderdelen grondexploitaties en Woningbedrijf. In 2020 heeft de fiscus geconcludeerd dat GWA toch niet belastingplichtig is in het kader van de vpb. Als gevolg hiervan zijn in eerdere jaren betaalde (voorlopige) aanslagen gecorrigeerd, met als gevolg een groot eenmalig voordeel.	Voordeel **incidenteel**	156.000
Mutatie reserves Ten gevolge van frequent komende en weer vertrekkende collegeleden, is het noodzakelijk om regelmatig de reserve politieke ambtsdragers te herzien, in verband met wachtgeld- en pensioenverplichtingen. In 2020 bleek een extra toevoeging aan deze reserve nodig van € 116.000 (nadeel). De overige verschillen in de mutaties van reserves zijn tegenhangers van hogere of lagere kosten op diverse activiteiten in de jaarrekening (bijvoorbeeld hogere onderhoudskosten wegen, leiden tot een hogere onttrekking aan het onderhoudsfonds wegen).	Nadeel **incidenteel**	131.400

3.4 Overige toelichtingen

3.4.1 EMU-saldo

Algemeen

Het EMU-saldo is het saldo van inkomsten en uitgaven van de overheid op transactiebasis in een bepaalde periode (boekjaar). Eenvoudig gezegd geeft het EMU-saldo aan of er in een bepaald jaar meer geld is uitgegeven dan er in dat jaar is binnengekomen, of dat netto geld is overgehouden. Het EMU-saldo is daarmee een indicatie voor de ontwikkeling van de liquiditeits- en financiële positie. Tevens heeft het EMU-saldo een vergelijkbare functie als het kasstroomoverzicht.

Toelichting

Om de overheidsfinanciën in de Eurozone robuust te houden, zijn in Europees verband afspraken gemaakt over het toegestane maximale tekort van het EMU-saldo op nationaal niveau. Omdat het EMU-saldo van alle decentrale overheden onderdeel uitmaakt van het EMU-saldo op nationaal niveau is het daarmee ook relevant voor de decentrale overheden om het eigen EMU-saldo te volgen. Om de gemeente een beeld te geven van hun aandeel in het gezamenlijke EMU-tekort worden jaarlijks individuele referentiewaarden gepubliceerd door het Ministerie van BZK. Wanneer het berekende EMU-saldo onder de referentiewaarde valt is de bijdrage van de gemeente aan het totale EMU-saldo geen aandachtspunt, mits de andere overheden zich aan hun referentiewaarden houden. Als het berekende EMU-saldo boven de referentiewaarde uitstijgt, is de bijdrage van de gemeente aan het landelijke EMU-saldo een aandachtspunt. Een of meer andere overheden moeten onder hun referentiewaarde blijven, om ervoor te zorgen dat de Nederlandse overheid als geheel onder de EMU-norm van 3% blijft.

Berekening EMU-saldo

In onderstaande tabel is de berekening van het EMU-saldo voor gemeente Ameland opgenomen:

Berekening EMU-saldo (bedragen x € 1.000)		Realisatie 2019	Begroting 2020	Realisatie 2020
Periode		**T-1**	**T**	**T**
A.	Exploitatiesaldo vóór mutatie reserves	1.025	323	5.345
B.	Mutatie (im)materiële vaste activa	3.408	2.330	3.133
C.	Mutatie voorzieningen	188	76	182
D.	Mutatie voorraden	-82	1.910	2.427
E.	Boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materële vaste activa	-	-	4.145
F.	**Berekend EMU-saldo (A-B+C-D-E)**	**-2.113**	**-3.840**	**-4.178**
G.	EMU-saldo referentiewaarde (conform septembercirculaire 2019)	-804	-815	-815
H.	**Verschil EMU-saldo en referentiewaarde (F-G)**	**-1.309**	**-3.025**	**-3.363**

Zoals uit de tabel blijkt, is het EMU-saldo van de gemeente Ameland in boekjaar 2020 € 4.178.000 negatief. Dit betekent dat in EMU-termen de uitgaven hoger zijn dan de inkomsten. Het verschil tussen het gerealiseerde EMU-saldo en de gegeven referentiewaarde voor de gemeente Ameland, is iets kleiner, maar per saldo draagt gemeente Ameland in 2020 negatief bij aan het totale EMU-saldo van Nederland. Er staat momenteel geen sanctie op een overschrijding van het toegestane EMU-tekort.

3.4.2 WNT-Verantwoording

Met ingang van 1 januari 2013 is de Wet Normering Topinkomens (WNT) van kracht. De WNT verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde “topfunctionarissen”. Topfunctionarissen zijn diegenen die leidinggeven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. In het geval van gemeenten zijn de gemeentesecretaris en de griffier aangemerkt als topfunctionaris.

Conform de richtlijnen van het BBV worden in de onderstaande tabellen de feitelijke bezoldiging van functionarissen over 2020 en 2019 vergeleken met de geldende norm. Uit de vergelijking blijkt dat er geen sprake is van overschrijding van de geldende normen.

2020		
	Griffier	**Gemeente-secretaris**
Aanvang en einde functievervulling	01-01 - 31-12	01-01 - 31-12
Omvang dienstverband	1,00	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	100.353	99.343
Beloningen betaalbaar op termijn	15.182	17.133
subtotaal	115.535	116.476
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	201.000	201.000
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0
Totaal bezoldiging	**115.535**	**116.476**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de verdering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2020 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WOPT of de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2020 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.

2019			
	Griffier	**Gemeente-secretaris A**	**Gemeente-secretaris B**
Aanvang en einde functievervulling	01-01 - 31-12	01-01 - 01-06	15-05 - 31-12
Omvang dienstverband	1,00	1,00	1,00
Dienstbetrekking	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	77.086	35.031	59.344
Beloningen betaalbaar op termijn	12.851	0	10.686
subtotaal	89.937	35.031	70.031
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	194.000	80.833	121.250
-/- onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	0	0	0
Totaal bezoldiging	**89.937**	**35.031**	**70.031**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de verdering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

4. Overige gegevens

4.1 Bestemming rekeningsaldo

Baten van het boekjaar 2020	€ 31.090.306
Lasten van het boekjaar 2020	€ 30.034.583
Saldo Rekening 2020	€ 1.055.722 (voordelig)

Voorgesteld wordt om het voordelige rekeningsaldo als volgt te bestemmen:

Toevoeging aan de Bestemmingsreserve Projecten	€ 1.055.722

4.2 Controleverklaring

VOLGT

5. Bijlagen

5.1 Recapitulatie per taakveld

Recapitulatie per taakveld 2020			
	Lasten	**Baten**	**Saldo**
Hoofdstuk 0 Bestuur en ondersteuning			
Taakveld 0.1 Bestuur	1.305.588	226.454	1.079.134
Taakveld 0.2 Burgerzaken	106.758	48.962	57.796
Taakveld 0.4 Overhead	3.585.431	7.996	3.577.435
Taakveld 0.5 Treasury	-109.305	161.855	-271.159
Taakveld 0.61 OZB woningen	94.327	1.007.342	-913.014
Taakveld 0.62 OZB niet-woningen	23.310	560.807	-537.497
Taakveld 0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen Gemeentefonds	0	8.531.270	-8.531.270
Taakveld 0.8 Overige baten en lasten	-53.170	4.173.930	-4.227.101
Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-115.956	0	-115.956
Taakveld 0.10 Mutaties reserves	5.951.595	1.662.247	4.289.348
Saldo Bestuur en ondersteuning	10.788.578	16.380.861	-5.592.284
Hoofdstuk 1 Veiligheid			
Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer	677.557	53.930	623.628
Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid	24.717	15.841	8.875
Saldo Veiligheid	702.274	69.771	632.503
Hoofdstuk 2 Verkeer, vervoer en waterstaat			
Taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer	1.579.788	70.943	1.508.845
Taakveld 2.2 Parkeren	4.422	0	4.422
Taakveld 2.3 Recreatieve havens	111.071	14.014	97.057
Taakveld 2.4 Economische havens en waterwegen	126.373	25.090	101.284
Saldo Verkeer, vervoer en waterstaat	1.821.654	110.046	1.711.608
Hoofdstuk 3 Economie			
Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling	74.464	0	74.464
Taakveld 3.3 Bedrijfsloket en bedrijfsregelingen	68.952	339.226	-270.274
Taakveld 3.4 Economische promotie	327.938	3.883.732	-3.555.795
Saldo Economie	471.354	4.222.959	-3.751.605
Hoofdstuk 4 Onderwijs			
Taakveld 4.1 Openbaar basisonderwijs	1.084.433	1.036.526	47.907
Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting	348.692	35.608	313.084
Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.341.739	2.178.500	163.239
Saldo Onderwijs	3.774.864	3.250.634	524.230
Hoofdstuk 5 Sport, cultuur en recreatie			
Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering	123.884	40.498	83.386
Taakveld 5.2 Sportaccommodaties	355.745	119.173	236.572
Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	43.766	0	43.766
Taakveld 5.4 Musea	322.602	101.650	220.952
Taakveld 5.6 Media	132.118	0	132.118
Taakveld 5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	1.127.636	0	1.127.636
Saldo Sport, cultuur en recreatie	2.105.751	261.321	1.844.430

Recapitulatie per taakveld 2020			
	Lasten	**Baten**	**Saldo**
Hoofdstuk 6 Sociaal domein			
Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	626.362	4.195	622.167
Taakveld 6.2 Wijkteams	201.532	0	201.532
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen	1.164.982	1.129.831	35.151
Taakveld 6.4 Begeleide participatie	301.085	96.633	204.452
Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie	20.335	0	20.335
Taakveld 6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	159.570	19.452	140.118
Taakveld 6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	601.414	0	601.414
Taakveld 6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	510.916	0	510.916
Taakveld 6.81 Geëscaleerde zorg 18+	30.778	0	30.778
Taakveld 6.82 Geëscaleerde zorg 18-	39.519	0	39.519
Saldo Sociaal domein	3.656.493	1.250.111	2.406.382
Hoofdstuk 7 Volksgezondheid en milieu			
Taakveld 7.1 Volksgezondheid	166.804	0	166.804
Taakveld 7.2 Riolering	631.730	844.229	-212.499
Taakveld 7.3 Afval	1.328.422	1.273.071	55.351
Taakveld 7.4 Milieubeheer	543.848	96.427	447.421
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria	72.806	64.580	8.225
Saldo Volksgezondheid en milieu	2.743.610	2.278.307	465.302
Hoofdstuk 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing			
Taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening	219.523	1.352	218.171
Taakveld 8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	1.794.252	1.223.879	570.374
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	1.956.231	2.041.064	-84.833
Saldo Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	3.970.006	3.266.294	703.712
Saldo	**30.034.583**	**31.090.306**	**-1.055.722**

5.2 Overzicht structurele en incidentele baten en lasten

Op grond van artikel 28 van het Besluit begroting en verantwoording (BBV) bevat de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening ten minste een overzicht van de incidentele baten en lasten per programma.

Door de baten en de lasten in de jaarrekening te filteren (corrigeren) voor incidentele posten, kan er worden vastgesteld of er sprake is van structureel en reëel evenwicht bij de jaarrekening.
Van structureel evenwicht is sprake als de structurele lasten worden gedekt door structurele baten.

Onderstaand is een samenvattende tabel opgenomen waarin de het structurele saldo van 2020 wordt weergegeven:

Structurele en incidentele baten en lasten	2020
Saldo van baten en lasten	1.055.722
Toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	4.289.348
Rekeningsaldo vòòr mutatie reserves	**5.345.070**
Waarvan incidentele baten en lasten (saldo)	3.321.528
Structureel saldo 2020	**2.023.542**

De incidentele baten en lasten worden per programma gespecificeerd in de tabel op de volgende pagina.

Specificatie incidentele baten en lasten	Baten	Lasten	Saldo
Programma 1	**4.173.930**	**42.886**	**4.131.044**
Rentekosten fiscus i.v.m. BTW-correcties	0	10.326	-10.326
Boekwinst verkoop aandelen Eneco	4.145.535		4.145.535
Overige	28.395	32.560	-4.165
Programma 2	**919.657**	**919.657**	**0**
Uitvoeringskosten TOZO	0	42.297	-42.297
Uitkeringen TOZO	0	877.360	-877.360
Rijksbijdragen TOZO	919.657	0	919.657
Programma 3	**0**	**16.819**	**-16.819**
Onderzoek samenwerking scholen West Ameland	0	16.819	-16.819
Programma 4	**0**	**574.044**	**-574.044**
Vitens, verzwaring leiding Paasduinweg	0	20.726	-20.726
Toevoeging voorziening verliezen grondexploitaties	0	553.318	-553.318
Programma 6	**17.672**	**0**	**17.672**
Ontvangen subsidies Convenant Duurzaam Ameland	17.672	0	17.672
Programma 7	**11.000**	**247.326**	**-236.325**
Sloopkosten woningen Badweg	0	44.463	-44.463
Maatregelen brandveiligheid aanleunwoningen	0	103.340	-103.340
Aankoop grond Klaas Goumaweg	0	13.501	-13.501
Overige eenmalige baten en lasten GWA	11.000	86.022	-75.022
Totaal	**5.122.260**	**1.800.732**	**3.321.528**

5.3 Staat van activa

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
IMMAT, VASTE ACTIVA													
ONTWIKKELING, PLANKOSTEN E.D.													
VOORBEREIDINGSKREDIET DE STELP	-	175.430		110.641				175.430		286.071			
FASE 1 PROJECT WONINGBOUW (Voorbereidingskosten)	-	76.720		24.743	101.463			76.720		0			
FASE 2 PROJECT WONINGBOUW (Voorbereidingskosten)	-	0		35.355				0		35.355			
TOTAAL ONTWIKKELING, PLANKOSTEN E.D.		252.150	0	170.739	101.463	0	0	252.150	0	321.426	0	0	0
			0										
			0										
AUTOMATISERING			0										
			0										
AUTOMATISERING: KANTOORAUTOMAT.2010/2011	4	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
AUTOMATISERING: PAKKET BURGERZAKEN 2012	4	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
AUTOMATISERING: Pakket Key2begraven 2014	4	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
AUTOMATISERING: PAKKET Key2DDS 2014	4	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
AUTOMATISERING: TIJDREGISTRATIESYSTEEM (Tim) 2014	4	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
PAKKET WIZ-PORTAAL 2015	4	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
PAKKET KEY2BELASTINGEN 2016	4	174.480	0	0	0	174.480	0	0	0	0	1,500	0	0
PAKKET KEY2FINANCIEN 2016	4	51.641	0	0	0	51.641	0	0	0	0	1,500	0	0
ZAAKSYSTEEM Leeuwarden 2016	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Begroten en Verantwoorden 2016	4	35.391	0	0	0	35.391	0	0	0	0	1,500	0	0
PAKKET KADASTER 2016	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
NUP-verplichtingen 2016	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BIS NOA van NCCW 2016	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TOTAAL AUTOMATISERING		261.511	0	0	0	261.511		0	0	0		0	0
			0										
			0										
TOTAAL IMMAT. VASTE ACTIVA		**513.661**	**0**	**170.739**	**101.463**	**261.511**		**252.150**	**0**	**321.426**		**0**	**0**

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
			0										
MAT. VASTE ACTIVA			0										
			0										
GRONDEN EN TERREINEN			0										
			0										
AMBTSWONING: AANKOOP GROND	-	15.296	0	0	0	15.296	-	15.296	0	15.296	1,500	229	229
			0										
GROND PARKEERTERREIN KOOIPLAATS BUREN	-	982	0	0	0	982	-	982	0	982	1,500	15	15
GROND FIETSPAD NES-BUREN 1997	-	22.479	0	0	0	22.479	-	22.479	0	22.479	1,500	337	337
GROND BOSRAND BUREN T.B.V. FIETS- VOETPAD	-	1.683	0	0	0	1.683	-	1.683	0	1.683	1,500	25	25
			0										
GROND VERBINDINGSWEG NES-BUREN 1998	-	18.774	0	0	0	18.774	-	18.774	0	18.774	1,500	282	282
GROND VERBINDINGSWEG BALLUM	-	1.243	0	0	0	1.243	-	1.243	0	1.243	1,500	19	19
			0										
GROND A. DE BRUINSTRAAT HOLLUM	-	533	0	0	0	533	-	533	0	533	1,500	8	8
			0										
GROND KRUISPUNT ORANJEWEG/FENNEWEG	-	787	0	0	0	787	-	787	0	787	1,500	12	12
			0										
VLIEGVELD: AANKOOP	-	112.531	0	0	0	112.531	-	112.531	0	112.531	1,500	1.688	1.688
			0										
EIGEND.: AANK. GROND HOLLUM	-	1.835	0	0	0	1.835	-	1.835	0	1.835	1,500	28	28
EIGEND.: AANK. GROND BALLUMERMIEDE	-	45.111	0	0	0	45.111	-	45.111	0	45.111	1,500	677	677
EIGEND.: AANK. GROND TENNISBAAN NES	-	11.114	0	0	0	11.114	-	11.114	0	11.114	1,500	167	167
EIGEND.: AANK. GRONDEN B.B.L. 1999	-	70.751	0	0	0	70.751	-	70.751	0	70.751	1,500	1.061	1.061
EIGEND.: AANK. GROND SMITTEWEG 2001	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
GRONDEN: AANK. GROND WESTERGRIEWEG	-	97.365	0	0	0	97.365	-	97.365	0	97.365	1,500	1.460	1.460
GRONDEN: AANK. RUILGROND 2004	-	214.344	0	0	0	214.344	-	214.344	0	214.344	1,500	3.215	3.215
GRONDEN: AANK. GROND MOLENWEG 2009	-	36.912	0	0	0	36.912	-	36.912	0	36.912	1,500	554	554
GRONDEN: AANK. GROND MOLENWEG 2010	-	11.150	0	0	0	11.150	-	11.150	0	11.150	1,500	167	167
EIGEND.: AANK. GROND BINNENDIEKEN	-	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
GRONDEN: AANK. GROND VERDEKSPAD 2012	-	60.887	0	0	0	60.887	-	60.887	0	60.887	1,500	913	913
GRONDEN: AANK Grond 2019 Miedenweg		556.269	-556.269	0	556.269	0	-	556.269	0	0	1,500	8.344	8.344
GRONDEN: AANK Grond 2019 Binnendieken		60.260	-60.260	0	60.260	0	-	60.260	0	0	1,500	904	904
GRONDEN: AANK Grond 2019 Smittweg		203.164	-203.164	0	203.164	0	-	203.164	0	0	1,500	3.047	3.047
GRONDEN: AANK Grond 2019 Trapweg		9.135	-9.135	0	9.135	0	-	9.135	0	0	1,500	137	137
GRONDEN: AANK Grond 2019 Paasduinweg		389.408	-389.408	0	389.408	0	-	389.408	0	0	1,500	5.841	5.841
GRONDEN: AANK HOGE EGGENWEG, NES 2020			765.000	760.013	0	760.013	-	0	0	760.013	1,500	0	0

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
GRONDEN: AANK KLAAS GOUMAWEG, NES 2020				9.800	0	9.800	-	0	0	9.800	1,500	0	0
			0										
GRONDAANKOPEN DE VLEIJEN	-	182.675	0	0	0	182.675	-	182.675	0	182.675	1,500	2.740	2.740
			0										
GRONDAANKOPEN DE AANLEG	-	463.615	0	0	0	463.615	-	463.615	0	463.615	1,500	6.954	6.954
			0										
REIN.: GROND BIJ VUILSTORTPLAATS	-	34.425	0	0	0	34.425	-	34.425	0	34.425	1,500	516	516
			0										
GROND T.B.V. KAPSCHUUR	-	9.036	0	0	0	9.036	-	9.036	0	9.036	1,500	136	136
			0										
TERREIN RWS BALLUMERBOCHT 2006	-	177.500	0	0	0	177.500	-	177.500	0	177.500	1,500	2.663	2.663
GRONDEN: AANK KRONKEL, REEWEG BALLUM 2020			185.000	132.381	0	132.381	-	0	0	132.381	1,500	0	0
			0										
			0										
TOTAAL GRONDEN EN TERREINEN		2.809.263	-268.236	902.194	1.218.235	2.493.222		2.809.263	0	2.493.222		42.139	42.139

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
(BEDRIJFS)GEBOUWEN			0										
			0										
EIGENDOMMEN: AANKOOP VM VVV GEBOUW	25	183.368	0	0	0	183.368	9	66.011	7.335	58.677	1,500	990	8.325
			0										
TELLING EIGENDOMMEN		183.368	0	0	0	183.368		66.011	7.335	58.677		990	8.325
			0										
OBS HOLLUM: SCHOOL (ONDERB.) 1984	40	137.884	0	0	0	137.884	4	18.018	4.505	13.514	1,500	270	4.775
OBS HOLLUM: SCHOOL (BOVENB.) 1984	40	321.729	0	0	0	321.729	4	32.173	8.043	24.130	1,500	483	8.526
OBS HOLLUM: UITBREIDING 2002	25	185.123	0	0	0	185.123	7	53.995	7.714	46.281	1,500	810	8.523
OBS BALLUM: SCHOOL 1984	40	272.826	0	0	0	272.826	4	27.318	6.830	20.489	1,500	410	7.239
OBS BALLUM: UITBREIDING 2009	40	251.589	0	0	0	251.589	31	194.981	6.290	188.691	1,500	2.925	9.214
			0										
TELLING OPENB. BASISONDERWIJS		1.169.151	0	0	0	1.169.151		326.485	33.381	293.104		4.897	38.278
			0										
BBS HOLLUM: VERBOUW/UITBREIDING 1987	40	97.928	0	0	0	97.928	7	17.138	2.448	14.689	1,500	257	2.705
BBS HOLLUM: BOUW/INR. 3E LOKAAL 1994	40	133.020	0	0	0	133.020	14	50.810	3.629	47.180	1,500	762	4.391
BBS HOLLUM: DIV.AANPASS. 3E LOKAAL 1994	40	7.896	0	0	0	7.896	14	3.021	216	2.805	1,500	45	261
BBS HOLLUM: UITBREIDING 2006	25	61.341	0	0	0	61.341	12	29.382	2.449	26.934	1,500	441	2.889
BBS NES: SCHOOL NA BRAND 1998	30	907.560	0	0	0	907.560	9	158.149	17.572	140.577	1,500	2.372	19.944
BBS NES: UITBR./AANPASSING SCHOOL 1999	30	70.608	0	0	0	70.608	10	22.725	2.273	20.453	1,500	341	2.613
BBS NES: UITBREIDING SCHOOL 2003/2004	25	238.967	0	0	0	238.967	10	95.586	9.559	86.027	1,500	1.434	10.992
			0										
TELLING BIJZ. BASISONDERWIJS		1.517.320	0	0	0	1.517.320		376.809	38.145	338.665		5.652	43.797
			0										
B.W.S.: RENOVATIE GEBOUW 1994	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
B.W.S.: RENOVATIE FASE 2 1995	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
B.W.S.: UITBREIDING GEBOUW 1990	40	67.843	0	0	0	67.843	10	9.548	955	8.593	1,500	143	1.098
B.W.S.: AANPASSING/UITBREIDING 2000	25	122.937	0	0	0	122.937	6	29.504	4.917	24.587	1,500	443	5.360
B.W.S.: VERNIEUWEN GEBOUW 2011-2013	40	2.848.398	0	0	0	2.848.398	33	2.349.929	71.210	2.278.719	1,500	35.249	106.459
			0										
TELLING B.W.S.		3.039.178	0	0	0	3.039.178		2.388.981	77.082	2.311.899		35.835	112.917
			0										

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
ACCOMM.: BOUW SPORTHAL HOLLUM 1986	40	699.728	0	0	0	699.728	6	98.834	16.472	82.361	1,500	1.483	17.955
ACCOMM.: SPORTHAL + INRICHTING NES 1979	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
ACCOMM.: KLEEDGEBOUW NES/BUREN 1994	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
ACCOMM.: VERBOUW KANTINE GEEL-WIT 1997	25	41.931	0	0	0	41.931	2	3.371	1.686	1.686	1,500	51	1.736
ACCOMM.: VERBOUW KANTINE GEEL-WIT 2001	25	176.009	0	0	0	176.009	6	42.436	7.073	35.363	1,500	637	7.709
ACCOMM.: BESTUURSKAMER SPORTHAL HOLLUM	25	49.828	0	0	0	49.828	6	11.948	1.991	9.957	1,500	179	2.171
ACCOMM.: ENERGIENEUTR.VERB. HAL NES 2012-2013	40	29.887	0	0	0	29.887	33	24.657	747	23.910	1,500	370	1.117
ACCOMM.: ENERGIENEUTRALE INSTALLATIES 2012 / 2013	20	50.745	0	0	0	50.745	13	32.984	2.537	30.447	1,500	495	3.032
ACCOMM.: Energiemaatregelen sporthallen Nes en Hollum, 2014	20	41.030	0	0	0	41.030	14	28.721	2.052	26.670	1,500	431	2.482
			0										
TELLING SPORT		1.089.158	0	0	0	1.089.158		242.951	32.558	210.393		3.644	36.202
			0										
MUSEA: AANKOOP HOOFDWEG 1 BUREN 1992	25	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
MUSEA: JUTTERSMUSEUM BUREN 1992	25	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING JUTTERSMUSEUM		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
MUSEA: AANKOOP MOLEN HOLLUM 2003	25	13.002	0	0	0	13.002	8	4.161	520	3.641	1,500	62	583
MUSEA: MOSTERDMOLEN HOLLUM	25	9.746	0	0	0	9.746	11	4.288	390	3.898	1,500	64	454
			0										
TELLING MOLENS		22.748	0	0	0	22.748		8.449	910	7.539		127	1.037
			0										
MUSEA:: VUURTOREN 2004	50	500.000	0	0	0	500.000	35	350.000	10.000	340.000	1,500	5.250	15.250
			0										
TORENS: RESTAURATIE TORENS 1991	25	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
TORENS: RESTAURATIE TORENS 1992	25	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING TORENS		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
BUURT- EN CLUBHUIZEN: RENOVATIE DE TOEL 1995	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUURT- EN CLUBHUIZEN: DORPSH. BUREN/BALLUM 1994	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUURT- EN CLUBHUIZEN: UITBREIDING DE TOEL 2001	25	4.068	0	0	0	4.068	6	973	162	811	1,500	15	177

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
BUURT- EN CLUBHUIZEN: BERGING DE TOEL 2004	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUURT- EN CLUBHUIZEN: VERBOUW DORPSHUIS BALLUM	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING BUURT- EN CLUBHUIZEN		4.068	0	0	0	4.068		973	162	811		15	177
			0										
SOC.WERKV.: WERKPLAATS OOSTERGO 1995	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
SOC.WERKV.: KAPSCHUUR OOSTERGO 2007	25	13.595	0	0	0	13.595	12	6.738	562	6.177	1,500	101	663
			0										
TELLING SOC. WERKVOORZIENING		13.595	0	0	0	13.595		6.738	562	6.177		101	663
			0										
BEGRAAFPL.: VOORZ. AULA HOLLUM 2002	25	38.181	0	0	0	38.181	7	11.136	1.591	9.545	1,500	167	1.758
BEGRAAFPL.: BOUW AULA BIJ STELP 1990	25	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
BEGRAAFPL.: VOORZ. AULA NES 2002	25	2.717	0	0	0	2.717	7	793	113	680	1,500	12	125
BEGRAAFPL.: VOORZ. AULA NES 2004/2005	25	388.083	0	0	0	388.083	10	155.350	15.535	139.815	1,500	2.330	17.865
			0										
TELLING BEGRAAFPLAATSEN		428.981	0	0	0	428.981		167.279	17.239	150.040		2.509	19.748
			0										
BRANDWEER: GARAGE NES 2000	40	497.061	0	0	0	497.061	21	260.957	12.427	248.530	1,500	3.914	16.341
BRANDWEER: AMBULANCESTALLING 2003	25	98.342	0	0	0	98.342	8	31.469	3.934	27.535	1,500	472	4.406
			0										
TELLING BRANDWEER		595.403	0	0	0	595.403		292.425	16.360	276.065		4.386	20.746
			0										
REIN.: MILIEUSTRAAT / BEHEERDERSLOGE 2015	20	268.374	0	0	0	268.374	15	201.281	13.419	187.862	1,500	3.019	16.438
			0										
TELLING AFVALINZAMELING ALGEMEEN		268.374	0	0	0	268.374		201.281	13.419	187.862		3.019	16.438
			0										
HUISVSTNG: UITBREIDING 1998	40	1.244.078	0	0	0	1.244.078	18	558.428	31.024	527.404	1,500	8.376	39.400
HUISVSTNG: AANPASSINGEN 2009	20	32.606	0	0	0	32.606	9	14.673	1.630	13.043	1,500	220	1.850
			0										
TELLING HUISVESTING		1.276.684	0	0	0	1.276.684		573.101	32.654	540.447		8.597	41.251
			0										

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
			0										
HUISVSTNG BUITNDNST: FASE I 1975	40	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG BUITNDNST: FASE 2 EN 3 1979	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG BUITNDNST: UITBR. 1996	40	435.606	0	0	0	435.606	16	179.378	11.211	168.167	1,500	2.691	13.902
HUISVSTNG BUITNDNST: VM SOC. WERKPL. 1990	40	145.870	0	0	0	145.870	10	42.234	4.223	38.010	1,500	634	4.857
HUISVSTNG BUITNDNST: KAPSCHUUR 2000	20	82.119	0	0	0	82.119	1	4.111	4.111	0	1,500	62	4.173
Opslagloods Buitendienst incl sleufsilo's 2020	15	3.123	346.877	344.863	0	347.986	15	3.123	23.199	324.787	1,500	47	23.246
ZOUTLOODS VERVANGING 2021	15		0		0								
OPENBAARTOILET BALLUMERBOCHT 2021	20		0		0								
			0										
TELLING HUISVESTING BUITENDIENST		666.718	346.877	344.863	0	1.011.581		228.846	42.745	530.965		3.433	46.177
BOUWKOSTEN FASE 1 WONINGBOUW				2.016.728		2.016.728	0	0	0	2.016.728		0	0
			0										
TOTAAL (BEDRIJFS)GEBOUWEN		10.774.746	346.877	2.361.591	0	13.136.337		5.230.330	322.550	7.269.371		78.455	401.005
			0										

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
			0										
WONINGBOUW			0										
			0										
WONINGBEDRIJF: MAT.VASTE ACTIVA	-	10.141.972	0	0	0	10.141.972	-	8.832.024	49.444	8.782.580	1,500	132.480	181.924
			0										
			0										
TOTAAL WONINGBOUW		10.141.972	0	0	0	10.141.972		8.832.024	49.444	8.782.580		132.480	181.924
			0										

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
			0										
GROND-, WEG- EN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN			0										
			0										
VERBINDINGSWEG 1990 (PROV.) 1994	25	261.818	0	0	0	261.818	0	0	0	0	1,500	0	0
VERBETEREN SMITTEWEG 1994	25	206.935	0	0	0	206.935	0	0	0	0	1,500	0	0
VERBETEREN RIDDERWEG 1994	25	179.260	0	0	0	179.260	0	0	0	0	1,500	0	0
VERBETEREN SMITTEWEG 2002	25	413.332	0	0	0	413.332	7	120.376	17.197	103.179	1,500	1.806	19.002
RECONSTRUCTIE BRAMERDUINENPAD ENZ. 2004	25	213.242	0	0	0	213.242	9	76.766	8.530	68.237	1,500	1.151	9.681
RECONSTRUCTIE DORPSKERN BUREN 2005	20	475.850	0	0	0	475.850	6	142.755	23.793	118.963	1,500	2.141	25.934
RECONSTRUCTIE KOOIWEG 2013 / 2014 (afronding 2014)	20	568.068	0	0	0	568.068	14	397.648	28.403	369.244	1,500	5.965	34.368
VERBINDINGSWEG 2015 en 2016	20	1.921.912	0	0	0	1.921.912	16	1.537.530	96.096	1.441.434	1,500	23.063	119.159
Betonnen fietspaden 2017//2019	30	1.115.563	0	0	0	1.115.563	29	1.078.378	37.185	1.041.192	1,500	16.176	53.361
Reconstructie dorpskern Nes 2017/2020	20	2.648.634	691.367	596.546	0	3.245.180	20	2.648.634	161.785	3.083.395	1,500	39.730	201.515
Fietspaden 2020	20	0	432.500	403.052	0	403.052	30	0	13.435	389.617	1,500	0	13.435
			0										
TELLING WEGEN (maatschappelijk nut)		8.004.614	1.123.867	999.598	0	9.004.212		6.002.086	386.423	6.615.261		90.031	476.455
			0										
OV-POOL 1996-2000	10	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
OV-POOL 2001-2005	15	42.372	0	0	0	42.372	0	0	0	0	1,500	0	0
VERLICHTING STRANDOVERGANG HOLLUM 2009	10	13.344	0	0	0	13.344	0	0	0	0	1,500	0	0
Duurzame openbare verlichting 2017 / 2018 / 2019	20	821.482	0	0	2.305	819.177	19	780.407	40.953	737.150	1,500	11.706	52.659
			0										
TELLING OPENBARE VERLICHTING (maatschappelijk nut)		877.198	0	0	2.305	874.893		780.407	40.953	737.150		11.706	52.659
			0										
OOSTERLAAN HOLLUM 1995	25	50.796	0	0	0	50.796	0	0	0	0	1,500	0	0
PARKEERTERREIN WESTERLAAN HOLLUM 2021	20		0										
VERDEKSPAD INCL. BUSLUS 2007	20	79.355	0	0	0	79.355	8	31.584	3.948	27.636	1,500	474	4.422
			0										
TELLING PARKEERTERREINEN (maatschappelijk)		130.151	0	0	0	130.151		31.584	3.948	27.636		474	4.422
			0										
VERVANGING ABRI'S 2001	15	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
VERVANGING ABRI'S 2002	15	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
VERVANGING ABRI'S 2003	15	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
VERVANGING ABRI'S 2004	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
VERVANGING ABRI'S 2005	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
VERVANGING ABRI'S p.m.	15	0	0	0	0	0	15	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING ABRI'S (maatschappelijk nut)		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
VLIEGVELD: VERHARDEN PAD TANKPLAATS 2013	20	47.260	0	0	0	47.260	13	30.719	2.363	28.356	1,500	461	2.824
VLIEGVELD: VERHARDEN PAD LIER 2013	20	7.550	0	0	0	7.550	13	4.908	378	4.530	1,500	74	451
VLIEGVELD: DRAINAGE STARTBAAN 2013	25	10.762	0	0	0	10.762	18	7.749	431	7.319	1,500	116	547
PARKEERTERREIN ROOSDUNEN 2017	30	83.989	0	0	0	83.989	27	75.590	2.800	72.791	1,500	1.134	3.933
VLIEGVELD: Helikopter platform 2018	15	31.023	0	0	0	31.023	13	26.887	2.068	24.819	1,500	403	2.472
			0										
TELLING VLIEGVELD (ecnomisch nut)		180.585	0	0	0	180.585	84	145.853	8.039	137.814		2.188	10.227
			0										
VEERDIENSTEN: VEERDAM 2004	30	93.000	0	0	0	93.000	15	46.500	3.100	43.400	1,500	698	3.798
Veerdam, bestrating e.d. 2017 / 2019	20	1.413.795	0	0	0	1.413.795	19	1.343.105	70.690	1.272.416	1,500	20.147	90.836
KUNST VEERDAM 2020			0	18.349		18.349	0	0	0	18.349	1,500	0	0
TELLING VEERDIENSTEN (economisch nut)		1.506.795	0	18.349	0	1.525.144		1.389.605	73.790	1.334.164		20.844	94.634
			0										
GR.VELDEN: TERREIN NES/BUREN EN HOLLUM	40	117.081	0	0	0	117.081	1	3.396	3.396	0	1,500	51	3.447
KUNSTGRASVELD NES/BUREN, onderbouw 2016	30	163.378	0	0	0	163.378	26	140.343	5.398	134.945	1,500	2.105	7.503
HEKKEN TENNISBAAN NES 2021 (vervanging)	25		0										
KUNSTGRASVELD NES/BUREN, mat 2016	10	225.000	0	0	0	225.000	6	135.000	22.500	112.500	1,500	2.025	24.525
			0										
TELLING GROENE VELDEN EN TERRREINEN (economisch nut)		505.459	0	0	0	505.459		278.738	31.294	247.445		4.181	35.475
			0										
DE VLEIJEN: AANLEG FASE I	40	1.713	0	0	0	1.713	5	294	59	235	1,500	4	63
DE VLEIJEN: AANLEG FASE II	40	19.068	0	0	0	19.068	6	3.794	632	3.162	1,500	57	689
DE VLEIJEN: AANLEG FASE III (TERR.)	40	5.732	0	0	0	5.732	7	1.278	183	1.095	1,500	19	202
			0										
TELLING DE VLEIJEN (maatschappelijk nut)		26.513	0	0	0	26.513		5.366	874	4.492		80	954

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
			0										
PASSANTENHAVEN: RENOVATIE VEERDAM 1989	25	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
PASSANTENHAVEN: INRICHTING 1989	25	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
PASSANTENHAVEN: INRICHTING 1997	25	49.646	0	0	0	49.646	2	3.964	1.982	1.982	1,500	59	2.041
PASSANTENHAVEN: AANKOOP 2004	30	193.000	0	0	0	193.000	15	98.499	6.567	91.932	1,500	1.477	8.044
PASSANTENHAVEN: DRIJVENDE STEIGER 2014 (Vervanging)	30	56.991	0	0	0	56.991	24	45.593	1.900	43.693	1,500	684	2.584
Herinrichting jachthaven 2021	20	0	0	3.661	0	3.661	20	0	0	3.661	1,500	0	0
			0										
TELLING PASSANTENHAVEN (ecnonomisch nut)		299.637	0	3.661	0	303.297		148.055	10.448	141.267		2.221	12.669
			0										
REIN.: CIVTECHN.WERK MILIEUSTRAAT 2015 (Nieuw)	30	659.720	0	0	0	659.720	25	549.766	21.991	527.776	1,500	8.246	30.237
			0										
TELLING AFVALINZAMELING ALGEMEEN (economisch nut)		659.720	0	0	0	659.720		549.766	21.991	527.776		8.246	30.237
			0										
RIOLERING: AANSLUITINGEN 1976 - 1984	50	7.364.819	0	0	0	7.364.819	11	990.329	90.030	900.299	1,500	14.855	104.885
RIOLERING: OVERSTORT POLDERWEG 1997	50	224.988	0	0	0	224.988	28	126.655	4.523	122.131	1,500	1.900	6.423
RIOLERING: AANSLUITEN 16 PERCELEN 1998	50	95.245	0	0	0	95.245	28	53.352	1.905	51.446	1,500	800	2.706
RIOLERING: UITBREIDING ACHTERDIJKENWEG 1998	50	12.543	0	0	0	12.543	28	7.023	251	6.772	1,500	105	356
RIOLERING: OVERSTORT VERDEKSPAD 2000/2007	50	392.483	0	0	0	392.483	38	299.074	7.870	291.203	1,500	4.486	12.356
RIOLERING: OVERSTORT SMITTEWEG 2003	50	38.165	0	0	0	38.165	33	25.190	763	24.427	1,500	378	1.141
RIOLERING: SLOOT REEWEG BUREN 2003	50	3.355	0	0	0	3.355	33	2.215	67	2.148	1,500	33	100
RIOLERING: JAN ROEPESPAD 2003	25	230.738	0	0	0	230.738	8	73.836	9.230	64.607	1,500	1.108	10.337
RIOLERING: KLEIN VAARWATERWEG 2003	25	145.985	0	0	0	145.985	8	46.716	5.840	40.877	1,500	701	6.540
RIOLERING: RIOLERINGSWERKEN 2004	50	84.297	0	0	0	84.297	34	57.321	1.686	55.636	1,500	860	2.546
RIOLERING: RIOLERINGSWERKEN 2005	50	19.514	0	0	0	19.514	35	13.661	390	13.271	1,500	205	595
RIOLERING: RIOLERINGSWERKEN 2012	50	44.994	0	0	0	44.994	42	37.796	900	36.896	1,500	567	1.467
RIOLERING: Reconstructie NES 2018/2020	50	642.965	717.035	559.856	0	1.202.821	50	642.965	24.056	1.178.765	1,500	9.644	33.701
RIOLERING: Regenwatersysteem Hollum 2019/2020	50	59.184	0	174.138	0	233.322	50	59.184	4.666	228.655	1,500	888	5.554
			0										
TELLING RIOLERING (economisch nut met heffing)		9.359.275	717.035	733.994	0	10.093.269	426	2.435.317	152.178	3.017.132		36.530	188.708
			0										
HUISVSTNG: PARKEERTERREIN E.D. 1998	20	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
			0										

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
TELLING PARKEERTERREIN E.D.		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
HUISV STNG BUITNDNST: INR. TERREIN 1995 (economisch nut)	25	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
			0										
TOTAAL GROND-, WEG- EN WATERBOUWKUNDIGE WERKEN		21.549.946	1.840.902	1.755.601	2.305	23.303.242		11.766.778	729.937	12.790.137		176.502	906.439
			0										

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
MATERIAAL / MATERIEEL			0										
			0										
VOERTUIG MET AANHANGER BRANDWEER VLIEGVELD 2015	8	8.000	0	0	0	8.000	3	10.751	3.584	7.168	1,500	161	3.745
TRANSPORTMIDDEL VOOR GATEN VLIEGVELD 2021	8		0										
			0										
TELLING VLIEGVELD		8.000	0	0	0	8.000		10.751	3.584	7.168		161	3.745
			0										
STRANDREC.: STRANDREIN.MACH. 2009	8	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING STRANDREINIGING		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
PERS.ZAKEN: OPEL CORSA 2013	5	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING PERSONEELSZAKEN		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
WSW: AANHANGWAGEN 2014 (Hapert)	10	5.739	0	0	0	5.739	4	2.296	574	1.722	1,500	34	608
WSW: FRONTMAAIER ISEKI 2015	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
WSW: Agria tweewielige trekker verkoop 2017	10	0	0	0	0	0	7	0	0	0	1,500	0	0
WSW: John Deere Gator HPX815E 2019	10	17.028	0	0	0	17.028	9	15.325	1.703	13.622	1,500	230	1.933
WSW Frontmaaier 2020	5	0	0	0	0	0	5	0	0	0	1,500	0	0
Zitmaaier sportvelden 2020	5		0	0		0	5	0	0	0	1,500	0	0
WSW: schaftwagen 2022	10	0	0		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING SOCIALE WERKVOORZIENING		22.767	0	0	0	22.767		17.621	2.277	15.344		264	2.541
			0										
HUISVSTNG BUITNDNST: TANKPLAATS 2001	15	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
RIOLERING: KOLKENZUIGER 2002	12	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: SNEEUWPLOEG 2006	15	7.205	0	0	0	0	1	480	480	0	1,500	7	488
BUITNDNST: FORD TRANSIT 2006 (hovenier ?)	10	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: BERLINGO SCHILDER 2007	8	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
GR.VELDEN: MAAIMACHINE (SPORT) 2007	8	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: TORO MAAIMACHINE BERMEN 2008	8	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
BUITNDNST: TREKKER STRAND 2008	5	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: HOUTSNIPPERMACHINE 2008	10	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: IVECO BEDRIJFSAUTO 2009	8	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG BUITNDNST: TANKPLAATS 2009	15	24.032	0	0	0	24.032	4	6.192	1.548	4.644	1,500	93	1.641
RIOLERING: VEEG- /ZUIGMACHINE 2010	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
REIN.: DAF REINIGINGSAUTO 2010 (inruil tegen boekwaarde bij Omrin)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: DAF vrachten (kraan-haakarm) 2010	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: HOOGWERKER 2010	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
GR.VELDEN: TREKKER (SPORT) 2010	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
REIN.: CHASSIS ZIJLADER 2011	8	224.300	0	0		224.300	0	0	0	0	1,500	0	0
RIOLERING: RIOOLREIN.MACHINE 2012	10	22.000	0	0	0	22.000	2	5.060	2.530	2.530	1,500	76	2.606
BUITNDNST: FIAT DOBLO DE VLEIJEN 2012	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: ZOUTSTROOIER 2012 (grote)	15	29.400	0	0	0	29.400	7	14.635	2.091	12.544	1,500	220	2.310
BUITNDNST: GEBRUIKTE ZOUTSTROOIER 2012 (kleine)	10	6.500	0	0	0	6.500	2	1.404	702	702	1,500	21	723
BUITNDNST: FIAT DOBLO PRULLENBAKKEN 2012	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: TOYOTA HI-LUX (ONGEDIERTE) 2012	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: DAF (multi-inzetbaar) 2012 / 2013	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: FORD IVECO MAAIPLOEG 2013	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,000	0	0
BUITNDNST: FORD IVECO TIMMERMAN 2013	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: Ransomes MAAIMACHINE BERMEN 2013	5	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: TREKKER (STRAND) 2013	5	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
BUITNDNST: TOYOTA PICK UP 2013 (2 stuks)	8	56.470	0	0	0	56.470	1	8.235	8.235	0	1,500	124	8.359
BUITNDNST: FIAT DOBLO 2014	8	24.000	0	0	0	24.000	2	6.600	3.300	3.300	1,500	99	3.399
BUITNDNST: KIEPAANHANGWAGEN 2014 (strand)	8	9.385	0	0	0	9.385	2	2.722	1.361	1.361	1,500	41	1.402
BUITNDNST: HEFBRUG 2014	20	12.580	0	0	0	12.580	15	9.435	629	8.806	1,500	142	771
BUITNDNST: HAAK voor kraanhaakarmauto 2014	10	9.070	0	0	0	9.070	4	3.578	894	2.683	1,500	54	948
REIN.: WEEGINSTALLATIE REIN.AUTO 2014	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
RIOLERING: Aanpassing bestaande KOLKENZUIGER 2015	8	33.698	0	0	0	33.698	3	12.637	4.212	8.425	1,500	190	4.402
ISEKI ZITMAAIER SPORT 2015	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Klepelmaaier bermen 2015	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Shovel 2016	10	121.796	0	0	0	121.796	6	73.078	12.180	60.898	1,500	1.096	13.276
Minikraantje plus aanhanger 2016	10	25.064	0	0	0	25.064	6	12.532	2.089	10.443	1,500	188	2.277

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
Trekker kunstgrasveld 2016	10	12.151	0	0	0	12.151	6	7.291	1.215	6.076	1,500	109	1.324
Kraan-haakarm 2017	8	220.701	0	0	0	220.701	5	137.938	27.588	110.350	1,500	2.069	29.657
Bebakeningswagen 2017	8	10.100	0	0	0	10.100	5	6.313	1.263	5.050	1,500	95	1.357
Container kadaverkoeling 2017	8	6.425	0	0	0	6.425	5	4.016	803	3.212	1,500	60	863
Lage laadbak met afsluitbare klep (haakarmauto) 2018	10	12.570	0	0	0	12.570	8	10.056	1.257	8.799	1,500	151	1.408
Maai-unit sport (aanbouw trekker) 2018	8	11.439	0	0	0	11.439	6	8.580	1.430	7.150	1,500	129	1.559
Iveaco Daily 54-BKK-8 Monteur 2018	8	70.124	0	0	0	70.124	6	52.593	8.765	43.827	1,500	789	9.554
Vetvangcontainer 2018	8	7.976	0	0	0	7.976	6	5.982	997	4.985	1,500	90	1.087
Iveco Daily 35C14A8 Hovenier 2018	8	40.773	0	0	0	40.773	6	30.580	5.097	25.483	1,500	459	5.555
Iveco Daily 35C14AB Straatwerk 2018	8	40.060	0	0	0	40.060	6	30.045	5.007	25.037	1,500	451	5.458
BUITNDNST: FORD IVECO MAAIPLOEG 2018	8	32.654	0	0	0	32.654	6	24.491	4.082	20.409	1,500	367	4.449
BUITNDNST: FORD IVECO TIMMERMAN 2018	8	34.578	0	0	0	34.578	6	25.933	4.322	21.611	1,500	389	4.711
Ransomes HR300 maaimachine bermen 2019	5	49.095	0	0	0	49.095	4	39.276	9.819	29.457	1,500	589	10.408
John Deer 5100R: Trekker strand 2019 + frontaftakas		74.255	0	0	0	74.255	4	59.404	14.851	44.553	1,500	891	15.742
Fiat Ducato V-381-ZR	8	28.368	0	0	0	28.368	7	24.822	3.546	21.276	1,500	372	3.918
Fiat Ducato VDK76F	8	22.941	0	0	0	22.941	7	20.074	2.868	17.206	1,500	301	3.169
Ducker USM 21 Klepelmaaier bermen 2019	5	15.000	0	0	0	15.000	4	9.716	2.429	7.287	1,500	146	2.575
Chassis + opbouw zijlader 2020	8	0	240.000	230.531	0	230.531	8	0	28.816	201.714	1,500	0	28.816
Zjilader, weeginstallatie 2020	8	0	50.000	36.595	0	36.595	8	0	4.574	32.021	1,500	0	4.574
Achterlader 2020	10	0	100.000	142.715	0	142.715	8	0	17.839	124.876	1,500	0	17.839
Grote sneeuwploeg 2020	8	0	0		0	0	8	0	0	0	1,500	0	0
Trilplaat 2020	10	0	0		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
Houtsnippermachine 2020	10	0	0		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
Kleine zoutstrooier 2020	8	0	0		0	0	8	0	0	0	1,500	0	0
Trekker sport 2020	10	0	0		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
Fiat Doblo 2020	8	0	40.000	0	0	40.000	8	0	0	0	1,500	0	0
Toyota Hi-Lux (ongedierte) 2020	8	0	50.000	0	0	50.000	8	0	0	0	1,500	0	0
Hoogwerker 2021	8	0	0		0	0	8	0	0	0	1,500	0	0
Semi dieplader voor hoogwerker 2021	10	0	0	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
Veeg- en zuigmachine 2021	8	0	0	0	0	0	8	0	0	0	1,500	0	0
Fiat Doblo 2x 2021	8	0	0	0	0	0	8	0	0	0	1,500	0	0
Daf (multi-inzetbaar) 2021	8	0	0	0	0	0	8	0	0	0	1,500	0	0

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
Toyota Pick-up 2013 (2 stuks) vervanging in 2021	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Werktuigdrager knippen hagen 2021	8		0										
KIEPAANHANGWAGEN 2014 vervanging 2022	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
RIOLERING: KOLKENZUIGER 2023		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
WSW: Aanhangw agen 2024	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Tankplaats 2024	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Haak voor kraanhaakarmauto 2024	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Minikraantje plus aanhanger (later)	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Maaimachine bermen 2024	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Trekker strand + frontaftakas (later)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Ducker USM 21 Klepelmaaier bermen (later)	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
			0										
TELLING MATERIAAL / MATERIEEL BUITENDIENST		1.294.711	480.000	409.841	0	1.787.347		653.696	186.820	876.717		9.805	196.626
			0										
			0										
TOTAAL MATERIAAL / MATERIEEL		1.325.478	480.000	409.841	0	1.818.114		682.068	192.681	899.229		10.231	202.912
			0										

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
OVERIGE MACHINES, APPARATEN, INSTALLATIES			0										
			0										
VLIEGVELD: ONDERGR.TANKINSTALLATIE 2011	20	127.650	0	0	0	127.650	12	78.759	6.563	72.196	1,500	1.181	7.745
BEREGENINGSINSTALLATIE VLIEGVELD BALLUM 2021	10		0										
			0										
TELLING VLIEGVELD		127.650	0	0	0	127.650		78.759	6.563	72.196		1.181	7.745
			0										
BBS NES: INSTALLATIES 1999	15	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING BBS NES		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
B.W.S.: INSTALLATIES 2012 / 2013	20	884.690	0	0	0	884.690	13	575.048	44.234	530.814	1,500	8.626	52.860
B.W.S.: ENERGIENEUTRALE INSTALLATIES 2012 / 2013	20	279.951	0	0	0	279.951	13	181.969	13.998	167.971	1,500	2.730	16.727
			0										
TELLING B.W.S.		1.164.641	0	0	0	1.164.641		757.017	58.232	698.785		11.355	69.587
			0										
ACCOMM.: SCHOONMAAKMACHINE 2012	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
Schoonmaakmachine 2024	8	0	0	0	0	0	8	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING ACCOMMODATIES		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
GR.VELDEN: BEREGENINGSINSTALLATIE 2008	8	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
GR.VELDEN: BEREGENINGSINSTALLATIE 2011	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING GROENE VELDEN EN TERREINEN		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
REIN.: WEEGBRUG + APP. Milieustraat 2015 (aanpassing)	10	42.524	0	0	0	42.524	5	21.262	4.252	17.010	1,500	319	4.571
			0										
TELLING AFVALINZAMELING ALGEMEEN		42.524	0	0	0	42.524		21.262	4.252	17.010		319	4.571
			0										
GPS Ontvanger 2019		12.617	0	0	0	12.617	3	9.463	3.154	6.308	1,500	142	3.296
			0										

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
TELLING OMGEVINGSVERGUNNINGEN		12.617	0	0	0	12.617	3	9.463	3.154	6.308	1,500	142	3.296
			0										
DUURZ.H.: METHAANBRANDSTOFCELLEN 2014 (nieuw)	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING DUURZAAMHEID		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
HUISVSTNG: ELEKTROTECHN INST. 1998	20	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG: LIFTINSTALLATIE 1998	20	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG: TIJDREGISTRATIE 2009	8	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG: TELEFOON/ALARMINST. 2012	10	20.505	0	0	0	20.505	2	4.101	2.051	2.051	1,500	62	2.112
HUISVSTNG: LED-VERLICHTING 2009	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG: LUCHTBEH.INSTALLATIE 2009	20	12.691	0	0	0	12.691	9	5.711	635	5.076	1,500	86	720
HUISVSTNG: DIVERSE INSTALLATIES 2009	15	13.369	0	0	0	13.369	4	3.565	891	2.674	1,500	53	945
HUISVSTNG: GELUIDSAPPARATUUR 2009	8	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG: SCHROBMACHINE 2012	10	5.499	0	0	0	5.499	2	1.100	550	550	1,500	16	566
HUISVSTNG: AIRCO RAADSZAAL 2014	15	12.450	0	0	0	12.450	9	7.470	830	6.640	1,500	112	942
HUISVSTNG: Luchtbehandeling archiefruimte	15	11.052	0	0	0	11.052	10	7.577	758	6.820	1,500	114	871
HUISVSTNG: CV - INST./LUCHTBEH. 2016 (vervanging)	15	8.302	0	0	0	8.302	12	6.642	553	6.088	1,500	100	653
HUISVSTNG: GELUIDSAPPARATUUR 2019	8	37.333	0	0	0	37.333	7	32.666	4.667	28.000	1,500	490	5.157
Vervanging installaties gemeentehuis 2020	15	0	500.000	4.375	0	4.375		0	0	4.375	1,500	0	0
			0										
TELLING HUISVESTING		121.201	500.000	4.375	0	125.577	55	68.832	10.934	62.274		1.032	11.967
			0										
HUISVSTNG BUITNDNST: HIJSMAT. ARBO 2004	15	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG BUITNDNST: HIJSMAT. ARBO 2005	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG BUITNDNST: LED-VERLICHTING 2009	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING HUISVESTING BUITENDIENST		0	0	0	0	0		0	0	0		0	0
			0										
			0										
TOTAAL OVERIGE MACHINES, APPARATEN, INSTALLATIES		1.468.633	500.000	4.375	0	1.473.008		935.333	83.136	856.572		14.030	97.166
			0										

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
OVERIGE ACTIVA			0										
			0										
DE VLEIJEN: HERBOUW TOILETGEBOUW 2002	20	44.203	0	0	0	44.203	2	4.421	2.210	2.210	1,500	66	2.277
DE VLEIJEN: SPEELVOORZIENINGEN 2004	10	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: SPEELTOESTEL 2012	10	11.756	0	0	0	11.756	2	2.351	1.176	1.176	1,500	35	1.211
DE VLEIJEN: TOREN zuidplas 2016	10	14.353	0	0	0	14.353	8	9.186	1.148	8.038	1,500	138	1.286
DE VLEIJEN: KABELBAAN zuidplas 2017	10	5.840	0	0	0	5.840	6	3.893	649	3.244	1,500	58	707
DE VLEIJEN: JUNGLEBRUG (3 ELEMENTEN) zuidplas 2018	10	8.053	0	0	0	8.053	8	6.442	805	5.637	1,500	97	902
DE VLEIJEN: VLOT + STEIGERS 2017 zuidplas 2019	10	6.788	0	0	0	6.788	9	6.109	679	5.430	1,500	92	770
DE VLEIJEN: KNUPPELBRUG noordplas 2019	10	9.099	0	0	0	9.099	9	8.189	910	7.279	1,500	123	1.033
DE VLEIJEN: Houten hangbrug zuidplas 2020	10	0	10.000		0	0	9	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: Tunnelglijbaan zuidplas 2019	10	0	9.000		0	0	9	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: Kasteel zuidplas 2020	10	0	15.000		0	0	9	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: MINIPLAY (KLIMTOESTEL IN ZANDBAK) 2020	10	0	7.000		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: JUNGLEBRUG (3 ELEMENTEN) zuidplas 2020	10	0	19.000		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: TALUDGLIJBAAN 2017 zuidplas 2020	10	0	8.000		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: Walbeschoeiing (hokje met steiger) zuidplas 2020	10	0	35.000		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: JUNGLEBRUG 3 noordplas 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: BIRD-HOPPER SCHOMMEL zuidplas 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: JUNGLEPLAY klimrichting kabelbaan 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: HERBOUW TOILETGEBOUW 2022	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: Halfpipe 2022	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: Skate rramps 2022	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
DE VLEIJEN: Jungleplay (klim + schom+glij) noord-plas 2022	10		0										
DE VLEIJEN: Klimnet 2024	10		0										
			0										
TELLING DE VLEIJEN		100.091	103.000	0	0	100.091		40.591	7.577	33.014		609	8.186
			0										
DE AANLEG: Klauter klimmer (groot klimtoetstel) 2020	10	0	17.000		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
DE AANLEG: BIRD HOPPER (SCHOMMEL) 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
DE AANLEG: Kabouter klauter (glijbaan) 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
DE AANLEG: Kukel kubus 2023		0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING DE AANLEG		0	17.000	0	0	0	10	0	0	0		0	0

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
			0										
STRANDREC.: PAPIERBAKKEN 2006 (05)	10	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
OVR. OPENL.RECR.: AFVALBAKKEN 2011	5	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
STRANDREC.: UNITS NES EN BUREN 2008	10	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
STRANDREC.: UNIT HOLLUM 2010	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
STRANDREC.: DOUCHES BADSTRANDEN 2020	10	0	22.000		0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
STRANDREC.: UNIT NES 2020	10	0	82.500	107.400	0	107.400	10	0	10.740	96.660	1,500	0	10.740
STRANDREC.: UNIT BUREN 2020	10	0	82.500	107.400	0	107.400	10	0	10.740	96.660	1,500	0	10.740
STRANDREC.: UNIT BALLUM 2020	10	0	82.500	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
STRANDREC.: Unit Hollum 2022	10	0	0	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING STRANDRECREATIE		0	269.500	214.800	0	214.800		0	21.480	193.320		0	21.480
			0										
OPENL.REC: RUITER- EN MENROUTES 2005	20	33.049	0	0	0	33.049	6	9.919	1.653	8.266	1,500	149	1.802
OPENL.REC: OPENB. TOILET NES 2007	10	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: MAT. EVENEMENTEN 2011	5	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Schip Abraham Fock Stay Okay 2017	10	11.261	0	0	0	11.261	6	7.508	1.251	6.256	1,500	113	1.364
OPENL.REC: Buren Combi-speeltoestel) Farbrieksweg 2018	10	9.464	0	0	0	9.464	8	7.571	946	6.625	1,500	114	1.060
OPENL.REC: Hollum Speelbos Verdwenen dorp 2018	10	8.875	0	0	0	8.875	8	7.100	887	6.212	1,500	106	994
OPENL.REC: Nes Hooiberg (glijbaan + hokje) Fostaland 2018	10	0	0	0	0	0	8	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Hollum Speelbos Speelroute 2019	10	21.679	0	0	0	21.679	9	19.511	2.168	17.343	1,500	293	2.461
OPENL.REC: Banken zeedijk 2020	10	0	10.000	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Voetgangersbewegwijzering 2020	10	0	15.000	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: NES Miniplay (klim + glijbaan) Kard. De J. school 2020	10	0	7.500	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Ballum Miniplay (klim + glijbaan) 't Ienster 2019	10	0	9.000	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Buren Miniplay (klim en glijbaan)Mr. Oudweg 2020	10	0	7.900	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Hollum Jungleplay (klim etc) Reddingbootweg 2020	10	0	15.000	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Hollum Speelbos Huisje (achthoekig) 2020	10	0	15.000	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Ballum klim + glijbaan Skottepad 2020	10	0	7.000	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Nes Klimklauter Oliviershiem 2021	10	0	0	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENI. REC: Hollum Speelbos vuurtoren 2020	10	0	15.000	0	0	0	10	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Nes Jungleplay (klimtoestel) Strandweg 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Hollum Miniplay Kon. Wilhelmina 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Hollum Jungleplay Kêkelburen 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
OPENL.REC: Hollum Miniplay (klim + glijbaan) De Schakel 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Ballum Jungleplay (klim + schommel) D. Klipweg 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Hollum Speelbos Walvisvaart 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
OPENL.REC: Hollum jungleplay (klim, etc.) Trapweg 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING OVR. OPENL. RECR.		84.328	101.400	0	0	84.328		51.609	6.906	44.702		774	7.680
			0										
REIN.: CONTAINER LANDBOUWPLASTIC 2011	10	6.095	0	0	0	6.095	1	609	609	0	1,500	9	619
REIN.: ONDERGRONDSE GLASBAKKEN 2008	10	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING AFVALINZAMELING ALGEMEEN		6.095	0	0	0	6.095		609	609	0		9	619
			0										
STRAATMEUBILAIR AUTOLUW MAKENNES 2009	10	6.547	0	0	0	6.547	3	1.964	655	1.309	1,500	29	684
REIN.: VERZAMELCONTAINERS 2014 (vervanging)	7	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1,500	0	0
TELLING OPENBARE RUIMTE		6.547	0	0	0	6.547		1.964	655	1.309		29	684
ELEKTRISCHE STRANDSTOELEN 2020	3		0	6.103		6.103	3	0	2.034	4.069	1,500	0	2.034
ELEKTRISCHE STRANDSTOELEN 2021	3					0		0	0	0	1,500	0	0
TELLING SAMENKRACHT EN BURGERPARTICIPATIE		0	0	6.103	0	6.103		0	2.034	4.069		0	2.034
			0										
REIN.: PERSCONTAINERS OUD PAPIER 2008	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
REIN.: MINICONTAINERS 2014 (vervanging)	15	217.474	0	0	0	217.474	9	130.484	14.498	115.986	1,500	1.957	16.456
Ondergrondsecontainers overname OMRIN, 2021 (2e hands)			0	0		0		0			1,500	0	0
			0										
TELLING AFVALINZAMELING DORPEN		217.474	0	0	0	217.474		130.484	14.498	115.986		1.957	16.456
			0										
REIN.: VERZAMELCONTAINERS 2014 (vervanging)	7	15.794	0	0	0	15.794	1	2.256	2.256	0	1,500	34	2.290
REIN: 3 Persontainers 2018	10	107.983	0	0	0	107.983	8	86.387	10.798	75.588	1,500	1.296	12.094
Ondergrondsecontainers, nieuw vakantieonderkomens 2020			0	45.194		45.194	15	0	3.013	42.181	1,500	0	3.013
Ondergrondsecontainers overname OMRIN, 2021 (2e hands)			0	0		0		0			1,500	0	0
			0										
TELLING AFVALINZAMELING VAKANTIEONDERKOMENS		123.777	0	45.194	0	168.971		88.643	16.068	117.770		1.330	17.397

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020 1,500	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
Ondergrondse containers campings, overname 2020 (2e hands)	10	0	159.000	0	0	0	7	0	0	0	1,500	0	0
Ondergrondsecontainers, extra campings, 2020			251.000	147.112		147.112	15	0	9.807	137.304	1,500	0	9.807
			0										
TELLING AFVALINZAMELING CAMPINGS			410.000	147.112	0	147.112		0	9.807	137.304		0	9.807
			0										
REIN.:OPEN CONTAINERS OUD PAPIER 2008	10	12.314	0	0	0	12.314	0	0	0	0	1,500	0	0
REIN.: BEDRIJFSCONTAINERS (vervanging) 2014	7	108.978	0	0	0	108.978	1	15.568	15.568	0	1,500	234	15.802
REIN: Bedrijfscontainers (aanvullend papier en gft) 2015	10	81.802	0	0	0	81.802	5	40.901	8.180	32.721	1,500	614	8.794
REIN: Glascontainers bedrijven (verzamelplekken) 2015	15	24.295	0	0	0	24.295	10	16.197	1.620	14.577	1,500	243	1.863
REIN: Glascontainers 2016	15	13.555	0	0	0	13.555	11	9.940	904	9.037	1,500	149	1.053
Bedrijfscontainers 2014 vervanging in 2021	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING AFVALINZAMELING BEDRIJVEN		240.944	0	0	0	240.944		82.606	26.272	56.334		1.239	27.511
			0										
HUISVSTNG: INRICHTING ARCHIEF 1998	20	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG: VLOERBEDEKKING 2009	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG: DIV. AANPASSINGEN 2009	10	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,500	0	0
HUISVSTNG: BUREAUSTOELEN 2009	15	3.282	0	0	0	3.282	4	875	219	656	1,500	13	232
HUISVSTNG: FIETSOVERKAPPING 2009	15	10.333	0	0	0	10.333	4	2.755	689	2.066	1,500	41	730
HUISVSTNG: FIETS- en motorstalling 2015	10	11.403	0	0	0	11.403	5	5.701	1.140	4.561	1,500	86	1.226
HUISVSTNG: VERBOUW KCC, etc. 2015	15	118.247	0	0	0	118.247	10	78.832	7.883	70.948	1,500	1.182	9.066
HUISVSTNG: INRICHTING KANTOREN (diversen) 2016	15	6.813	0	0	0	6.813	11	4.996	454	4.542	1,500	75	529
HUISVSTNG: tapijt 2015	10	21.252	0	0	0	21.252	5	10.626	2.125	8.501	1,500	159	2.285
HUISVSTNG: Vervanging keuken 2019	15	14.629	0	0	0	14.629	14	13.653	975	12.678	1,500	205	1.180
HUISVESTING: Bureaustoelen 2020	15	0	22.000	0	0	0	15	0	0	0	1,500	0	0
			0										
TELLING HUISVESTING		185.959	22.000	0	0	185.959		117.438	13.486	103.953		1.762	15.247
			0										
BIJDRAGE STICHTING DE AANLEG	10	0	0	0	0	0	-	0	0	0	1,500	0	0
BIJDRAGE STAM NIEUWBOUW MUSEA	40	2.131.832	0	0	0	2.131.832	29	1.549.994	53.448	1.496.546	1,500	23.250	76.698
BIJDRAGE STAM ACT.UREN NIEUWBOUW MUSEA	40	173.504	0	0	0	173.504	29	126.150	4.350	121.800	1,500	1.892	6.242
			0										
TOTAAL BIJDRAGE ACTIVA EIGENDOM DERDEN		2.305.336	0	0	0	2.305.336		1.676.144	57.798	1.618.346		25.142	82.940

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
Ondergrondse containers campings, overname 2020 (2e hands)	10	0	159.000	0	0	0	7	0	0	0	1,500	0	0
Ondergrondsecontainers, extra campings, 2020			251.000	147.112		147.112	15	0	9.807	137.304	1,500	0	9.807
			0										
TELLING AFVALINZAMELING CAMPINGS			410.000	147.112	0	147.112		0	9.807	137.304		0	9.807
			0										
REIN.:OPEN CONTAINERS OUD PAPIER 2008	10	12.314	0	0	0	12.314	0	0	0	0	1,500	0	0
			0										
ACTIVA OBO	-	361.475	0	24.676	0	386.151	div.	102.414	12.856	114.234	div.	0	12.856
			0										
ACTIVA BWS	-	828.546	0	32.155	0	860.701	div.	405.163	51.192	386.126	div.	0	51.192
			0										
			0										
TOTAAL OVERIGE ACTIVA		4.460.572	922.900	470.041	0	4.930.613		2.697.666	241.238	2.926.469		32.851	274.090
			0										
			0										
TOTAAL MAT. VASTE ACTIVA		**52.530.611**	**3.822.443**	**5.903.644**	**1.220.540**	**57.296.509**		**32.953.463**	**1.618.986**	**36.017.580**		**486.688**	**2.105.675**

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
FINANCIELE VASTE ACTIVA			0										
			0										
DEELNEMINGEN			0										
			0										
VOLKSKREDIETBANK: WERKKAPITAAL	-	2.269	0	0	0	2.269	-	2.269	0	2.269	1,500	34	34
DEELNAME AFVALSTURING	-	20.420	0	0	0	20.420	-	20.420	0	20.420	1,500	306	306
AANDELEN BANK NED. GEMEENTEN	-	7.800	0	0	0	7.800	-	7.800	0	7.800	1,500	117	117
AANDELEN ENECO	-	p.m.	0	0	0	p.m.	-	p.m.	0	p.m.	1,500	0	0
AANDELEN KABEL NOORD	-	p.m.	0	0	0	p.m.	-	p.m.	0	p.m.	1,500	0	0
AANDELEN FRYSLAN MILJEU	-	34.051	0	0	0	34.051	-	34.051	0	34.051	1,500	511	511
AANDELEN Zonnepark BV 2015	20	314.000	0	0	0	314.000	-	314.000	0	314.000	1,500	4.710	4.710
			0										
			0										
TOTAAL DEELNEMINGEN		378.540	0	0	0	378.540		378.540	0	378.540		5.678	5.678
			0										
			0										
HYPOTHECAIRE GELDLENINGEN			0										
			0										
HYPOTHECAIRE GELDLENINGEN AMBTENAREN	-	2.854.880	-19.686	0	100.586	2.754.294	-	882.579	0	781.993	1,500	13.239	13.239
			0										
			0										
TOTAAL HYPOTHECAIRE GELDLENINGEN		2.854.880	-19.686	0	100.586	2.754.294		882.579	0	781.993		13.239	13.239
			0										
			0										
			0										
TOTAAL FINANCIELE VASTE ACTIVA		**3.233.420**	**-19.686**	**0**	**100.586**	**3.132.834**		**1.261.119**	**0**	**1.160.533**		**18.917**	**18.917**

OMSCHRIJVING	AANTAL JAREN AFSCHR.	AANSCH. WAARDE PER 1-1-2020	MUTATIES BEGROOT IN 2020	MUTATIES PLUS IN 2020	MUTATIES MIN IN 2020	AANSCH. WAARDE PER 31-12-2020	REST JAREN AFSCHR TERM.	BOEK-WAARDE PER 1-1-2020	AFSCHR. IN 2020	BOEK-WAARDE PER 31-12-2020	RENTE-PERC 2020	RENTE-BEDRAG 2020	KAPITAAL-LASTEN 2020
											1,500		
RECAPITULATIE			0										
			0										
			0										
TOTAAL IMMAT. VASTE ACTIVA		513.661	0	170.739	101.463	261.511		252.150	0	321.426	-	0	0
			0										
TOTAAL MAT. VASTE ACTIVA		52.530.611	3.822.443	5.903.644	1.220.540	57.296.509		32.953.463	1.618.986	36.017.580	-	486.688	2.105.675
w.v. Onderwijs			*0*	*56.831*					*64.048*				
w.v. via kostenplaats			***5.040.679***	***5.846.812***					***1.554.938***				
			0										
TOTAAL FIN. VASTE ACTIVA		3.233.420	-19.686	0	100.586	3.132.834		1.261.119	0	1.160.533	-	18.917	18.917
w .v. aflossingen			0						*0*				
w.v. via kostenplaats			0						***0***				
			0										
			0										
TOTAAL - GENERAAL		**56.277.691**	**3.802.757**	**6.074.383**	**1.422.589**	**60.690.854**	**0**	**34.466.732**	**1.618.986**	**37.499.540**		**505.605**	**2.124.591**
w.v. aflossingen				*0*					*0*				0
w.v. Onderwijs				*56.831*					*64.048*				64.048
w.v. via kostenplaats				***6.017.551***	***1.422.589***				***1.554.938***			***505.605***	***2.060.543***

5.4 Staat van reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen, Rekening 2020

Omschrijving	Saldo per 31-12-2019	Toevoeging rekeningsaldo 2019	Saldo per 1-1-2020	Toevoeging in 2020	Onttrekking in 2020	Saldo per 31-12-2020
ALGEMENE RESERVE	2.500.000	899.007	3.399.007	767.489	0	4.166.496
BESTEMMINGSRESERVES						
ABR WONINGBEDRIJF	583.405		583.405	145.071	0	728.476
POLITIEKE AMBTSDRAGERS	1.922.791		1.922.791	172.000	205.171	1.889.620
ONDERHOUDSFONDS WEGEN	446.079		446.079	361.500	663.249	144.329
ONDERHOUDSFONDS GEBOUWEN	1.396.597		1.396.597	360.000	137.168	1.619.429
BESTEMMINGSRESERVE OPO	254.038		254.038	87.118	0	341.156
BESTEMMINGSRESERVE BWS	999.067		999.067	0	44.730	954.337
RESERVE NIEUWBOUW DE STELP	3.200.000		3.200.000	0	0	3.200.000
RESERVE NIEUWBOUW GWA	1.400.000		1.400.000	0	0	1.400.000
RESERVE PROJECTEN	370.517		370.517	4.145.535	656.658	3.859.394
TOTAAL BESTEMMINGSRESERVES	**10.572.494**		**10.572.494**	**5.271.224**	**1.706.977**	**14.136.741**
VOORZIENINGEN						
VOORZIENING ONDERHOUD DIVERSEN RIOLERING	664		664	125.000	94.937	30.726
EGALISATIEVOORZIENING RIOLERING	1.023.682		1.023.682	160.000	0	1.183.682
VOORZIENING VERLIEZEN GRONDEXPLOITATIES	0		0	553.318	0	553.318
TOTAAL VOORZIENINGEN	**1.024.346**		**1.024.346**	**838.318**	**94.937**	**1.767.726**
TOTAAL - GENERAAL	**14.096.840**		**14.995.847**	**6.877.031**	**1.801.914**	**20.070.963**

Toelichting reserves en voorzieningen, Rekening 2020		
Algemene reserve		
Saldo 31 december		**3.399.007**
mutaties ivm corona, totaal		767.489
Saldo 31 december		**4.166.496**
ABR Woningbedrijf		
Saldo 1 januari		**583.405**
toegerekende overhead		-156.852
exploitatiesaldo via functie 980		301.923
Saldo 31 december		**728.476**
Politieke ambtsdragers		
Saldo 1 januari		**1.922.791**
Dotatie		172.000
uitkeringen voormalige wethouders (product 600.110)		-205.171
Saldo 31 december		**1.889.620**
Onderhoudsfonds wegen		
Saldo 1 januari		**446.079**
toevoeging volgens begroting		361.500
onderhoudskosten derden (product 621.000)		-663.249
Saldo 31 december		**144.329**
Onderhoudsfonds gebouwen		
Saldo 1 januari		**1.396.597**
toevoeging		360.000
lasten groot onderhoud gebouwen		-137.168
Saldo 31 december		**1.619.429**
Bestemmingsreserve OPO		
Saldo 1 januari		**254.038**
mutatie		87.118
Saldo 31 december		**341.156**
Bestemmingsreserve BWS		
Saldo 1 januari		**999.067**
mutatie		-44.730
Saldo 31 december		**954.337**
Bestemmingsreserve nieuwbouw De Stelp		
Saldo 1 januari		**3.200.000**
mutatie		0
Saldo 31 december		**3.200.000**
Bestemmingsreserve nieuwbouw GWA		
Saldo 1 januari		**1.400.000**
mutatie		0
Saldo 31 december		**1.400.000**
Bestemmingsreserve projecten		
Saldo 1 januari (ná bestemming resultaat vorig jaar)		**370.517**
onttrekking ivm brandveiligheid aanleunwoningen		-103.340
toevoeging saldo verkoop Eneco		4.145.535
onttrekking ivm verliezen grondexploitaties		-553.318
Saldo 31 december (voor bestemming resultaat)		**3.859.394**

Toelichting voorzieningen 2020		
Voorziening onderhoud diversen riolering		
Saldo 1 januari		**664**
begrote toevoeging van functie 980		125.000
onderhoudskosten riolering t.l.v. fonds (product 672.200)		-94.937
Saldo 31 december		**30.726**
EGALISATIEVOORZIENING RIOLERING		
Saldo 1 januari		**1.023.682**
mutatie i.v.m. egalisatie kosrten en baten		160.000
Saldo 31 december		**1.183.682**
VOORZIENING VERLIEZEN GRONDEXPLOITATIES		
Saldo 1 januari		**0**
toevoeging		553.318
Saldo 31 december		**553.318**

5.5 Staat van langlopende geldleningen

STAAT VAN LANGLOPENDE GELDLENINGEN 2020

OMSCHRIJVING	JAAR LENING	OORSPR. BEDRAG LENING	RENTE-PERC.	DATUM AFLOSS.	JAAR LAATSTE AFLOSS.	RESTANT LENING PER 1-1-2020	OPGENOMEN IN 2020	AFLOSSING IN 2020	RESTANT LENING PER 31-12-2020	RENTE-BEDRAG 2020	TOTAAL RENTE + AFLOSSING 2020	REST. LOOP-TIJD
NWB	2004	1.450.000	5,320	29-mrt	2029	580.000	0	58.000	522.000	28.542	86.542	9
BNG NR. 91877	2001	2.722.681	5,385	1-feb	2021	272.268	0	136.134	136.134	7.942	144.076	1
BNG NR. 40.0095844	2004	2.000.000	5,280	1-apr	2024	500.000	0	100.000	400.000	22.440	122.440	4
BNG NR. 40.0098989	2004	4.000.000	4,290	1-apr	2024	1.000.000	0	200.000	800.000	36.465	236.465	4
BNG NR. 40.0100230 (ann.)	2005	1.063.676	3,950	1-jul	2020	91.711	0	91.711	0	1.811	93.523	0
BNG NR. 40.102845	2007	2.000.000	4,980	15-jun	2027	750.000	0	100.000	650.000	34.653	134.653	7
BNG NR. 40.103455	2008	3.000.000	4,520	21-feb	2028	1.275.000	0	150.000	1.125.000	51.839	201.839	8
BNG NR. 40.108426	2013	5.000.000	2,830	1-jul	2033	3.500.000	0	250.000	3.250.000	95.513	345.513	13
BNG NR. 40.110765	2016	5.000.000	1,104	1-nov	2046	4.500.000	**0**	166.667	4.333.333	49.373	216.040	26
BNG NR. 40. 111422	2017	2.500.000	1,665	2-okt	2047	2.333.333	**0**	83.333	2.250.000	38.503	121.836	27
BNG NR. 40. 112301	2018	4.000.000	1,525	3 nov.	2048	3.866.667	**0**	133.333	3.733.333	58.628	191.961	28
Nieuwe lening 2020 (aanname)	**2020**	0	**1,500**	1-jul	**2050**	0	**0**	0	0	0	0	30
TOTAAL GELDLENINGEN		**32.736.357**	*42,349*			**18.668.979**	**0**	**1.469.179**	**17.199.800**	**425.708**	**1.894.887**	*157*

5.6 Staat van salariskosten

1 PERSONEELSSTERKTE EN SALARISKOSTEN

Betreft	Primitieve begroting		Begroting na wijziging		Jaarrekening 2020	
	Aantal	*Lasten*	*Aantal*	*Lasten*	*Aantal*	*Lasten*
Personeel gemeente:						
Binnendienst	***55,74***	4.021.278	***56,76***	4.017.275	***54,66***	3.847.695
Buitendienst	***24,10***	1.248.748	***26,20***	1.217.030	***23,48***	1.253.786
	79,84	5.270.026	***82,96***	5.234.305	***78,14***	5.101.480
Bestuur:				4.003		
Raad		168.047		158.400		150.236
Burgemeester		132.023		133.302		144.617
Wethouders		188.850		185.198		152.360
Griffier		98.559		107.222		124.307
		587.479		584.122		571.520
Overige:						
Ambtenaren burgerlijke stand		15.000		15.000		7.341
Sigma-team (crisisbeheersing)				0		4.167
Bestuurscommissie onderwijs		11.700		11.700		8.242
WSW		281.368		265.216		281.640
		308.068		291.916		301.390
Totaal salariskosten		**6.165.573**		**6.110.343**		**5.974.390**
Inhuur personeel derden:						
Binnendienst personeel van derden		285.000		340.000		307.781
Buitendienst personeel van derden		25.000		20.000		0
Totaal salariskosten		**310.000**		**360.000**		**307.781**

5.7 SiSa

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Definitief SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2020 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 5 februari 2021

FIN	**B1**	**Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek** Gemeenten	Aantal gedupeerden (met overlegbare bevestigingsbrief van Belastingdienst/Toeslagen *Aard controle R* *Indicator: B1/01*	Besteding (jaar T) van onderdelen a, b en d. (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/02*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdelen a, b en d (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/03*	Besteding (jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle R* *Indicator: B1/04*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van onderdeel c (artikel 3) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/05*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: B1/06*
			4	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
BZK	**C1**	**Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik** Gemeenten	Totaal ontvangen bedrag beschikking *Aard controle R* *Indicator: C1/01*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/02*				
			€ 111.240	Nee				
			Projectnaam/nummer per project *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/03*	Besteding (jaar T) per project *Aard controle R* *Indicator: C1/04*	Bestedingen (jaar T) komen overeen met ingediende projectplan (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/05*	Besteding (jaar T) aan afwijkingen. Alleen invullen bij akkoord ministerie. *Aard controle R* *Indicator: C1/06*		
		1	2019-620557	€ 40.158	Ja	€ 0		
		2						
		3						
		4						
		5						
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/07*	Cumulatieve totale bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/09*	Project afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: C1/10*		
		1	2019-620557	€ 40.158	De geprognotiseerde bedragen van de verschillende activiteiten binnen het projectplan zijn gewijzigd (en akkoord bevonden), maar niet het totaal bedrag. Daarom zijn alle bestedingen opgenomen onder C1/04.	Nee		
		2						
		3						
		4						
		5						

OCW	**D8**	**Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)** Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicator: D8/03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) *Aard controle R* *Indicator: D8/04*	
			€ 36.550	€ 0	€ 48.000	€ 42.651	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: D8/07*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicator: D8/08*	
		1					
		2					
		3					
		4					
		5					
IenW	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator: E27B/02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: E27B/03*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/04*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde overige bestedingen Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen *Aard controle R* *Indicator: E27B/05*
		1	1300320	€ 1.094	€ 1.094		
		2					
		3					
		4					
		5					
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/07*	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/09*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/10*
		1	1300320	€ 3.407	€ 3.407		Ja
		2					
		3					
		4					
		5					

SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/02*	Besteding (jaar T) **IOAW** Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/03*	Baten (jaar T) **IOAW** (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (**IOAW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/04*	Besteding (jaar T) **IOAZ** Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/05*	Baten (jaar T) **IOAZ** (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (**IOAZ**) *Aard controle R* *Indicator: G2/06*
		€ 68.162	€ 0	€ 29.150	€ 0	€ 0	€ 0
		Besteding (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/07*	Baten (jaar T) **Bbz 2004** levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (**Bbz 2004**) *Aard controle R* *Indicator: G2/08*	Baten (jaar T) **WWIK** (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (**WWIK**) *Aard controle R* *Indicator: G2/09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (**PW**) *Aard controle R* *Indicator: G2/11*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G2/12*
		€ 7.817	€ 7.817	€ 0	€ 94.150	€ 0	Ja
SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2020** **Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G3/01*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/02*	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/03*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicator: G3/04*	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicator: G3/05*	Besteding (jaar T) uitvoerings- en onderzoekskosten artikel 56, eerste en tweede lid, Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicator: G3/06*
		€ 0	€ 0	€ 500	€ 0	€ 0	€ 0
		Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G3/07*					
		Ja					

SZW	G4	**Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) _gemeentedeel 2020** Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr		Welke regeling betreft het? *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/01*	Besteding (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/02*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking *Aard controle R* *Indicator: G4/03*	Baten (jaar T) levensonderhoud *Aard controle R* *Indicator: G4/04*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing) *Aard controle R* *Indicator: G4/05*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig) *Aard controle R* *Indicator: G4/06*
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 699.791	€ 162.570	€ 0	€ 1.056	€ 0
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 91.209	€ 17.814	€ 2.266	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	€ 108.483	€ 0	€ 19.856	€ 0	€ 0
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/07*	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/08*	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: G4/09*	Totaal bedrag vorderingen levensonderhoud (jaar T) Tozo 1 (i.v.m. verstrekte voorschotten op Tozo-aanvragen levensonderhoud welke zijn ingediend vóór 22 april 2020) *Aard controle R* *Indicator: G4/10*	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/11*	
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	150	22	€ 0	Ja	
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	21	3		Ja	
			3	Tozo 3 (1 oktober t/m 31 december 2020)	32	1		Ja	
				Kopie regeling *Aard controle n.v.t.* *Indicator: G4/12*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/13*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing *Aard controle R* *Indicator: G4/14*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig *Aard controle R* *Indicator: G4/15*	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht) *Aard controle R* *Indicator: G4/16*	

VWS	**H4**	**Regeling specifieke uitkering stimulering sport** Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) *Aard controle R.* *Indicator: H4/01*	Overig (jaar T) ten opzichte van ontvangen Rijksbijdrage - automatisch ingevuld *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/02*				
			€ 30.192	€ 2.202				
			Projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/03*	Totale aanvraag per project (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/04*	Verrekening (jaar T) Onroerende zaken (sportaccommodaties) per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/05*	Verrekening (jaar T) Roerende zaken sportbeoefening en sportstimulering per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/06*	Verrekening (jaar T) overige kosten per project ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: H4/07*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/08*
		1	802808		€ 27.990	€ 0	€ 0	De uitkomst van de formules bij indicatoren H4/04 en H4/11 worden niet getoond.
		2						
		3						
		4						
		5						
			Kopie projectnaam/nummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H4/09*	Totale besteding (jaar T) per project ten lasten van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/10*	Percentage besteed (jaar T) per project ten opzichte van aanvraag ten laste van Rijksmiddelen (automatische berekening) *Aard controle R* *Indicator: H4/11*			
		1	802808	€ 27.990				
		2						
		3						
		4						
		5						
VWS	**H8**	**Regeling Sportakkoord**	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/01*	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle R* *Indicator: H8/02*	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/03*	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) **Gerealiseerd** *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H8/05*	
			€ 18.150	€ 10.000	€ 18.150	€ 10.000	Nee	
LNV	**L9**	**Incidentele specifieke uitkering voor coördinatiepromotie van Waddenzee Werelderfgoed**	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen *Aard controle R* *Indicator: L9/01*	Totale cofinanciering (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: L9/02*	Zijn de inspanningen van de coördinator volgens afspraak uitgevoerd (Ja/Nee) Zo Nee geeft bij indicator 05 een toelichting. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L9/03*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L9/04*	Toelichting op afwijking Verplicht als bij indicator L9/03, "Nee" is ingevuld. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: L9/05*	
			€ 116.366	€ 71.486	Ja	Nee		